

YEŞİLAY KULÜPLERİ ETKİNLİK KİTABI

İLKOKUL
ETKİNLİKLERİ ve EKLERİ

ÖNSÖZ

Bir asra yakındır halk sağlığı ve bağımlılıklar alanında toplum yararına hizmetler sunmaya devam eden Türkiye Yeşilay Cemiyeti, bu amaç doğrultusunda yürütmekte olduğu faaliyetlerin önemli bir bölümünü bağımlılık türleri ile mücadele alanında koruyucu-önleyici çalışmalar ekseninde hayata geçirmektedir. Yeşilay'ın öncelikli hedef kitlesini ise örgün eğitime devam eden öğrenciler (anaokulu, ilkokul, ortaokul ve lise öğrencileri) oluşturmaktadır.

Bağımlılık türleri ile mücadelede koruyucu-önleyici faaliyetlerimizin hedef kitlemiz olan öğrenciler arasında akranlar arası bilgi aktarımı yoluyla yaygınlaştırılması, koruyucu ve önleyici faaliyetlerimizi çok daha etkin kılarak yeni neslin sağlıklı davranış modelleri geliştirmesine ve bağımlılık risklerinden kendilerini koruyabilecek bilgi ve becerilerinin artmasına katkı sunacaktır. Bu bağlamda okullarda bulunan Yeşilay Kulüpleri'nin etkinliklerinin ve etkililiklerinin artırılması konusu son derece önemlidir.

Elinizdeki bu kitap ile her okul düzeyindeki Yeşilay Kulüpleri için bir Etkinlik Takvimi ve Etkinlik Havuzu oluşturulması böylelikle ülke genelindeki Yeşilay Kulüpleri tarafından yürütülen tüm faaliyetlerin ortak bir dil ve mesaj paylaşması arzu edilmektedir. Yeşilay kulüplerinin ülkenin her bir köşesinde etkin olarak bir plan çerçevesinde faaliyet göstermelerine hizmet edecek olan bu kitap içerisinde ilkokul öğrencileri için çeşitli etkinlikler bulacaksınız. Ayrıca, lms.tbm.org.tr adresine kayıt olarak öğrencilerinizle dijital ortamda da çok çeşitli etkinlikler gerçekleştirebilirsiniz. Öğrencilerin bağımlılıkla mücadele alanında bilgi sahibi olmaları için ise www.tbm.org.tr adresinde bulunan kitaplardan, sunumlardan ve broşürlerden yararlanabilirsiniz.

Diğer yandan, Yeşilay ve Milli Eğitim Bakanlığı işbirliğiyle hayata geçirilen "Sağlıklı Nesil Sağlıklı Gelecek" yarışması, Türkiye'de tüm okullarda uygulanmakta olup eserler görsel ve edebi alanda hem il bazında hem de ülke bazında ödüllendirilmektedir. Okul Yeşilay Kulübü öğrencileri ile bu yarışmaya katılmak, öğrencilerin yıl içerisinde bağımlılıkla mücadele alanında edindikleri bilgi birikimini gösterebilmeleri ve Yeşilaycı ruhun motivasyonunu koruyabilmeleri açısından da önemlidir. Yarışmaya başvuru şartları ve detaylarla ilgili bilgilere www.yesilay.org.tr sitesindeki "Devam Eden Kurumsal Projeler" sekmesinden ulaşabilirsiniz.

Bağımlılıkla mücadele alanında önemli tohumlar atacağınız Okul Yeşilay Kulübü çalışmalarınızda size ve öğrencilerinize başarılar diler, Yeşilaycı ruha sahip bir neslin yetişmesine sunacağınız katkı ve destek için şimdiden teşekkür ederiz.

İÇİNDEKİLER

İLKOKUL ETKİNLİKLERİ

7

Meyve - Sebze Seçelim

9

Benim Şekli mi Çiz

29

Teknomon'u Tanıyalım

37

Görünmez Teknomon

41

Teknomon Oyunu

47

Sevdiğine Mektup Yaz

87

Gri Duman

91

Sigaraya "Hayır" De

107

ETKİNLİK UYGULAMA TAKVİMİ

Etkinlik Haftası

İLKOKUL ETKİNLİKLERİ

19-20 Eylül 2016	Meyve - Sebze Seçelim
29 Ekim Cumhuriyet Bayramı	
26-30 Ocak 2016 Yılbaşı	Teknomon'u Tanıyalım
16-20 Ocak 2016 Tatil Öncesi Teknoloji Kullanımı	Görünmez Teknomon
9 Şubat Dünya Sigarayı Bırakma Günü	Sevdiğine Mektup Yaz
1 - 7 Mart 2017 Yeşilay Haftası	Gri Duman

ETKİNLİK UYGULAMA TAKVİMİ

Etkinlik Haftası

İLKOKUL ETKİNLİKLERİ

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı	Teknomon Oyunu
8-14 Mayıs 2017 Anneler Günü	Benim Şekli mi Çiz
19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı	
31 Mayıs Dünya Tütünsüz Günü	Sigaraya "Hayır" De
5-9 Haziran 2017 Okulların Kapanışı	

İLKOKUL ETKİNLİKLERİ ve EKLERİ

MEYVE - SEBZE SEÇELİM

212

Etkinlik Kodu

ETKİNLİĞİN KÜNYESİ

Etkinlik Adı	: Meyve - Sebze Seçelim
Grubu	: Sağlıklı Yaşam
Düzeyi	: İlkokul
Süresi	: 40 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

Etkinliğin Kazanımları

Etkinliğe katılan öğrenciler gıdaları bilinçli olarak tüketirler.

Gerekli Materyaller

- Mevsim tablosu
- Mevsimlere göre meyve sebze listesi
- Bant
- Kese

Yardımcı Materyaller

Mevsimlere göre meyve sebze listesi, Yeşilay Türkiye Bağımlılıkla Mücadele Eğitim Programı (TBM) İlkokul Sağlıklı Yaşam Kitapçığı.

Etkinlik Süreci

Eğitimci, öncelikle mevsim tablosunu tahtaya asar. Meyve torbasını önünde hazır bulundurur. Öğrencilere öncelikle hangi meyvelerin hangi mevsimde yendiği eğitimci tarafından sorulur. "Şimdi kim bana bir meyve ismi ve o meyvenin hangi mevsimde yendiğini söyleyebilir?" gibi bir başlangıç olabilir. Sonra aynı işlem sebzeler için de yapılır. Çocukların meyve ve sebze arasındaki farkı ayırt etmesi sağlanır. Bu sürecin ardından eğitimci bir öğrenciyi seçer. Öğrenci eğitimcinin elindeki meyve torbasından bir meyve seçer. Seçilen meyveyi eğitimcinin ve sınıfın yardımı ile uygun mevsime yapıştırır. Etkinlik sonunda mevsimlere uygun meyve ve sebze yemenin önemi öğrencilere aktarılır.

MEYVE - SEBZE SEÇELİM

212

Etkinlik Kodu

EK MATERYALİN KÜNYESİ

Etkinlik Adı	: Meyve - Sebze Seçelim
Materyal Adı	: Mevsimlere Göre Meyve Sebze Listesi
Grubu	: Sağlıklı Yaşam
Düzeyi	: İlkokul
Süresi	: 40 dk.

KIŞ

Meyve: Elma, nar, portakal, mandalina, ayva.

Sebze: Ispanak, brokoli, karnabahar, pırasa, havuç, turp.

İLKBAHAR

Meyve: Elma, muz, erik, çilek, dut.

Sebze: Marul, barbunya, taze soğan, bezelye, brokoli.

YAZ

Meyve: Kiraz, karpuz, kavun, kayısı, şeftali, üzüm, böğürtlen.

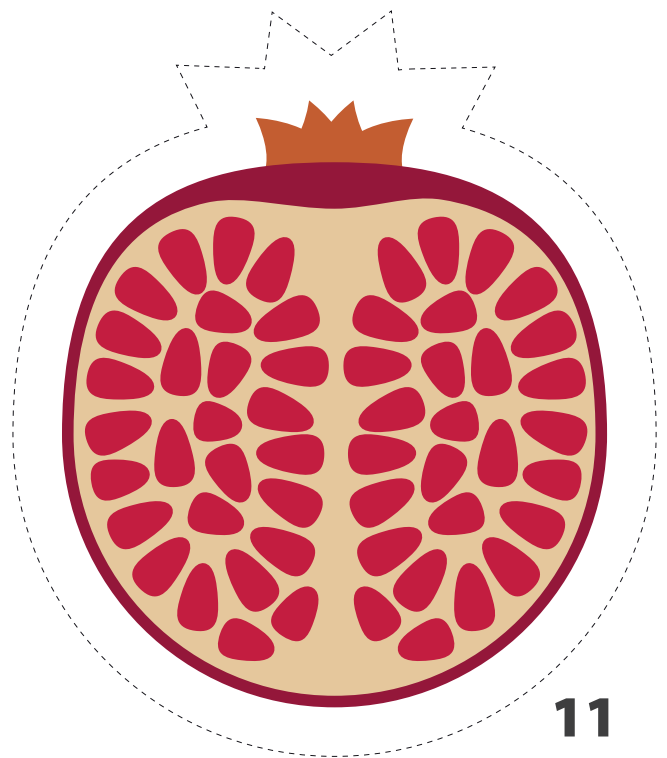
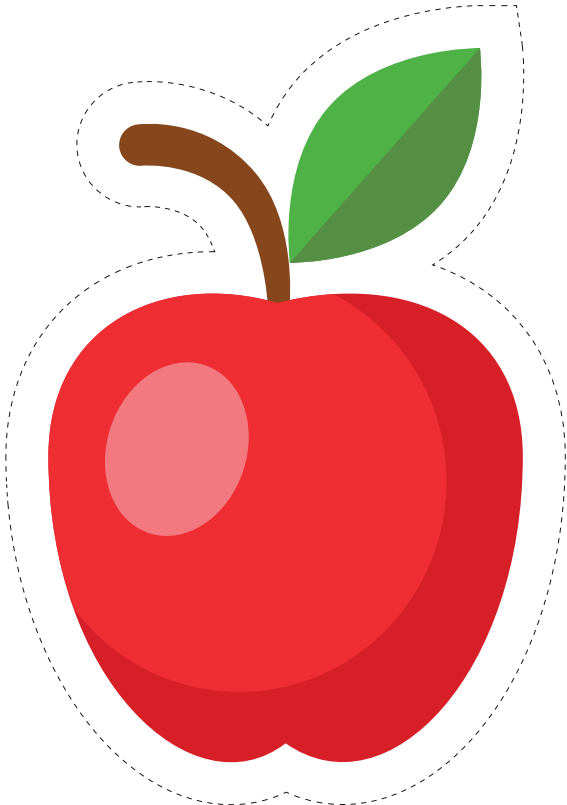
Sebze: Domates, salatalık, sivribiber, kabak, patlıcan, mısır, kırmızı biber.

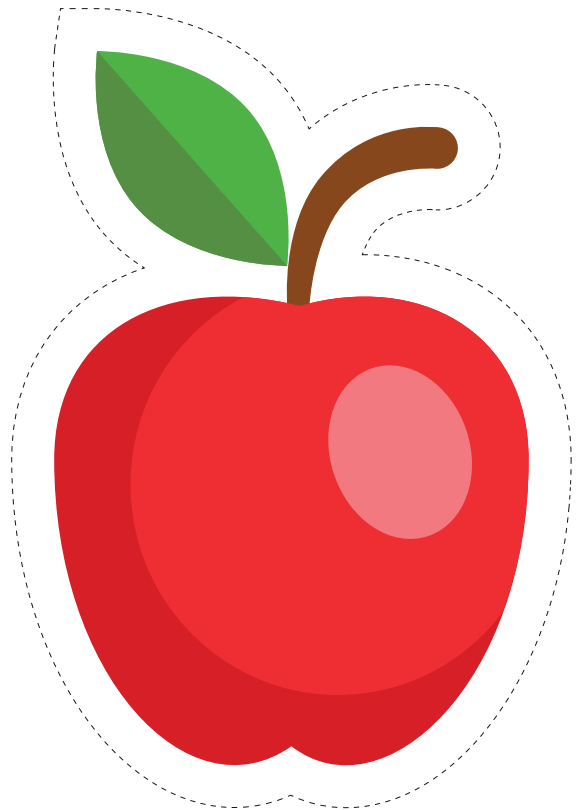
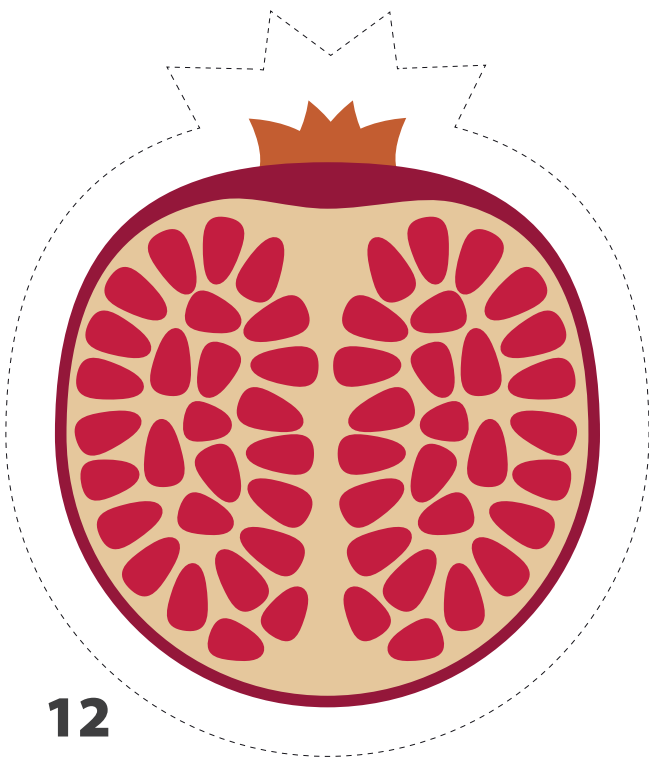
SONBAHAR

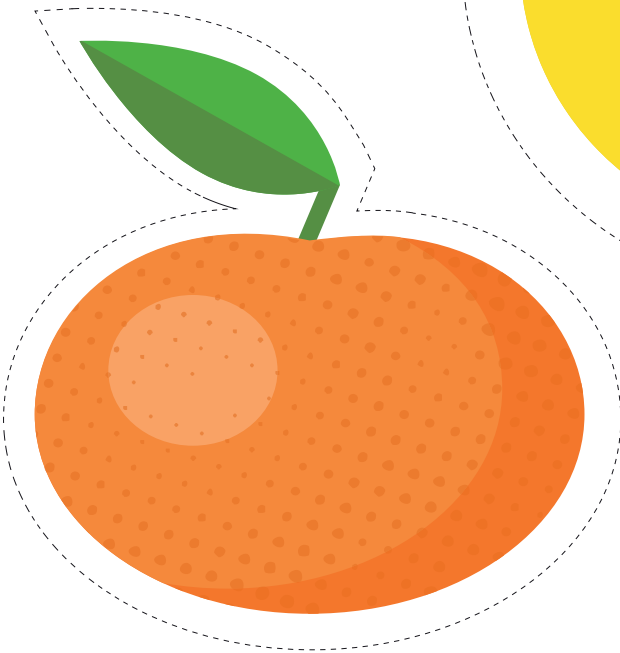
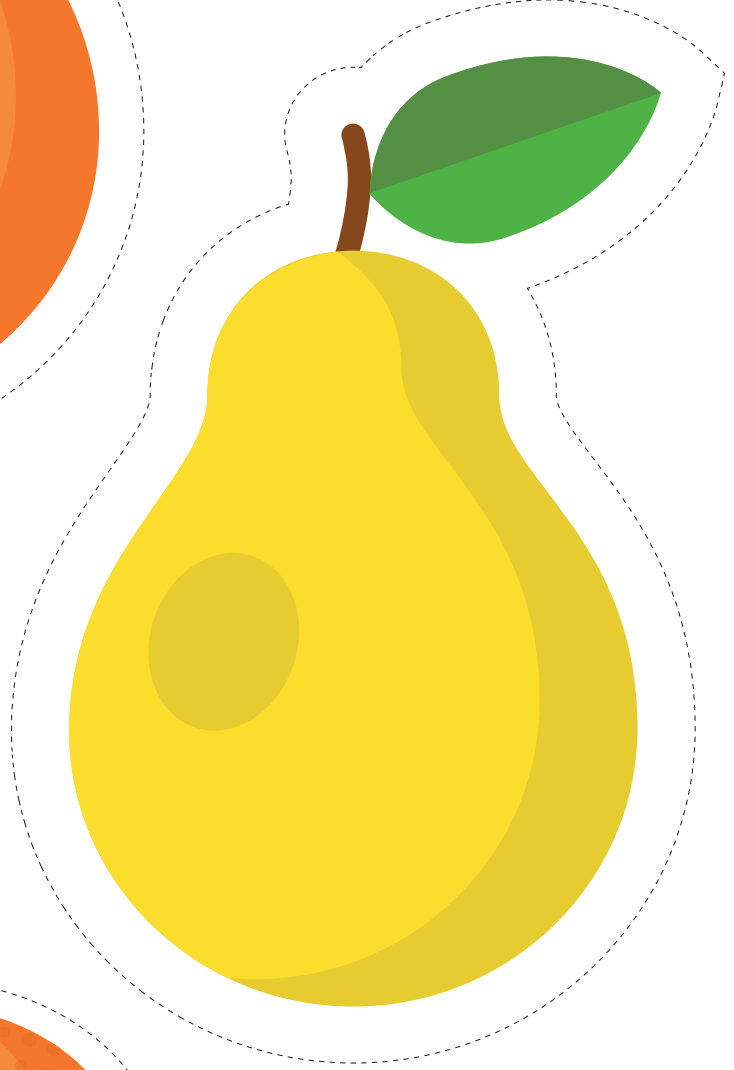
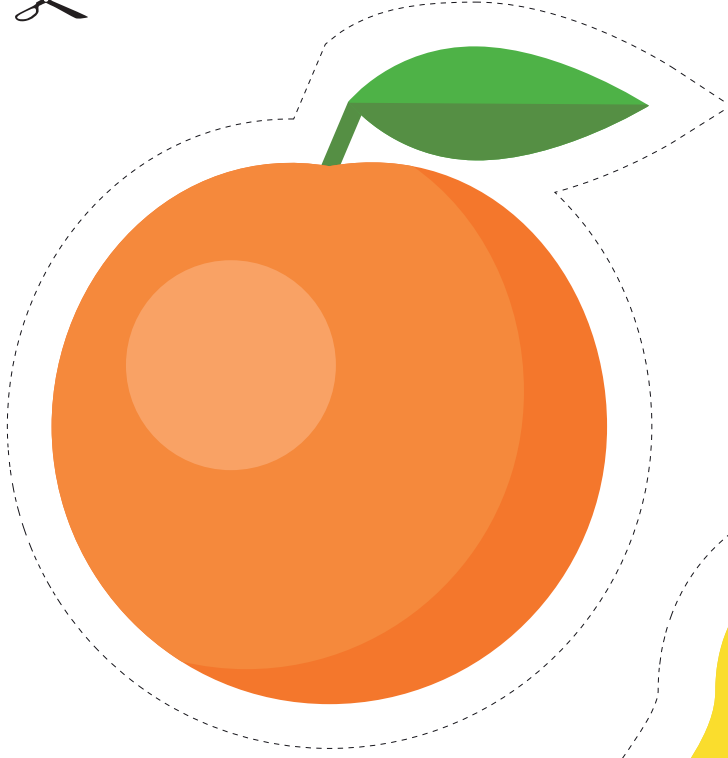
Meyve: Fındık, ceviz, üzüm, elma, kestane, incir, üzüm, kivi, nar.

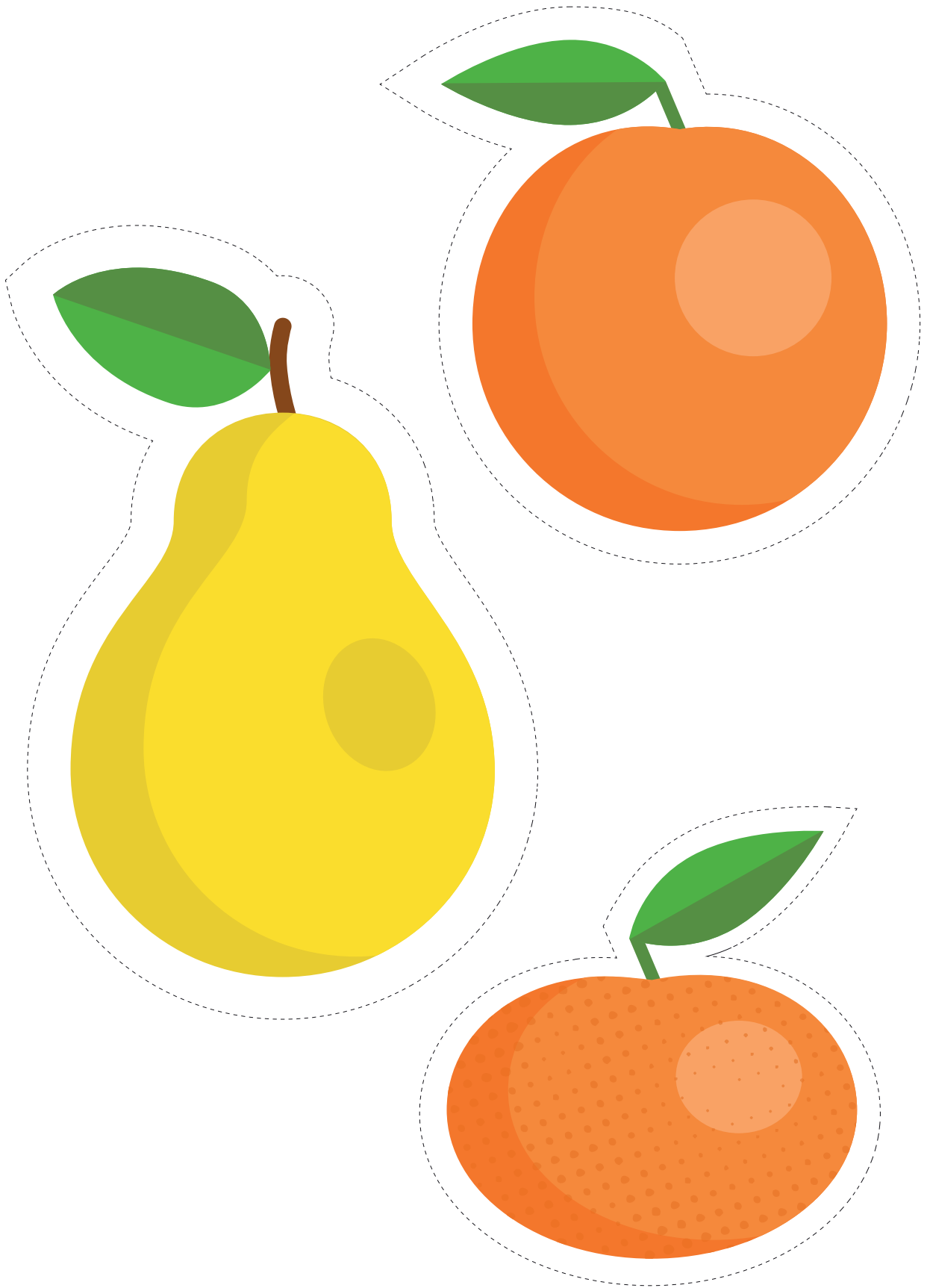
Sebze: Mantar, sivribiber, patlıcan, bal kabağı, beyaz lahana.

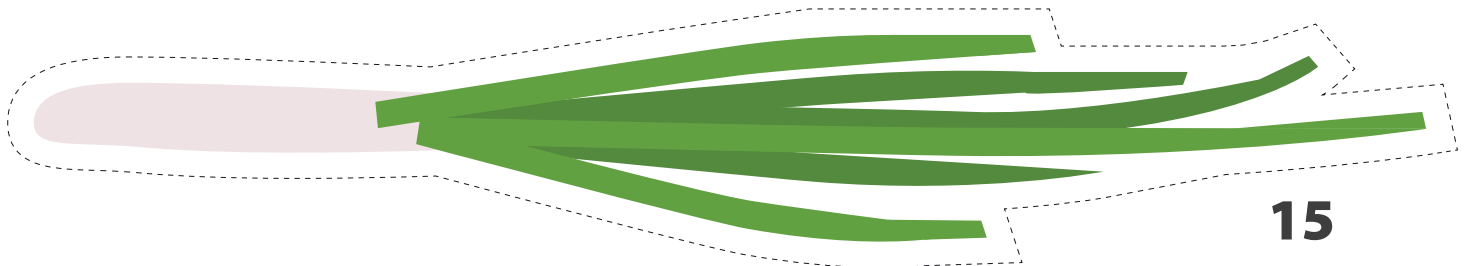
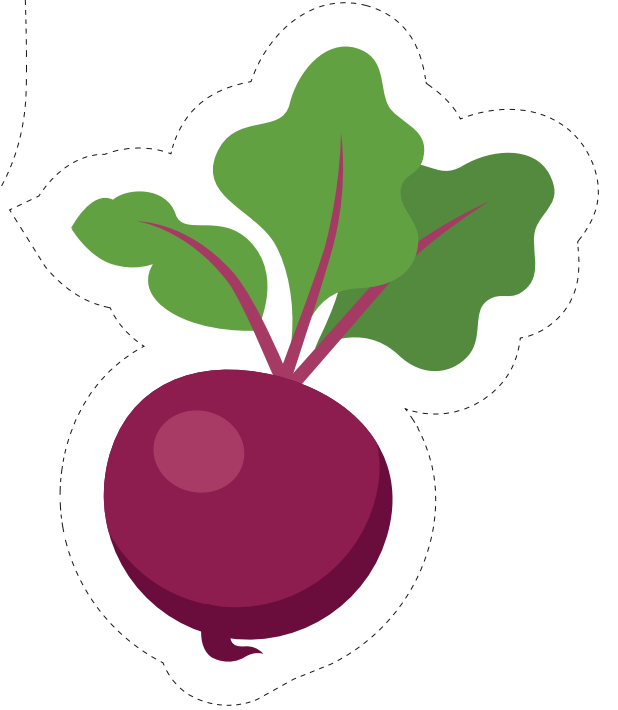
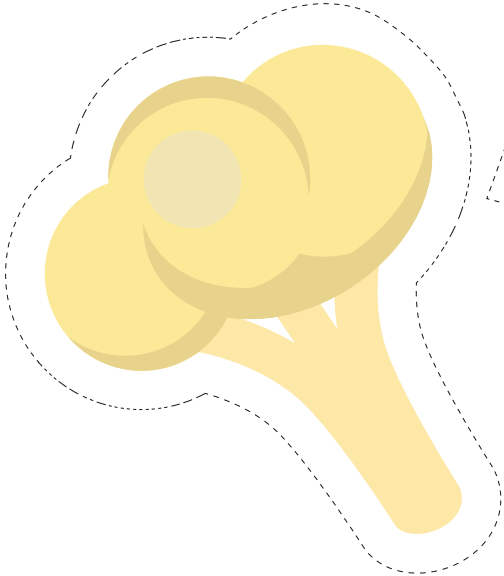
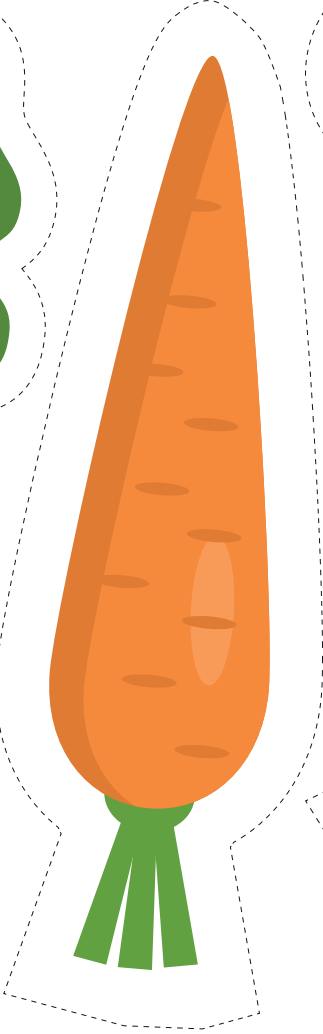
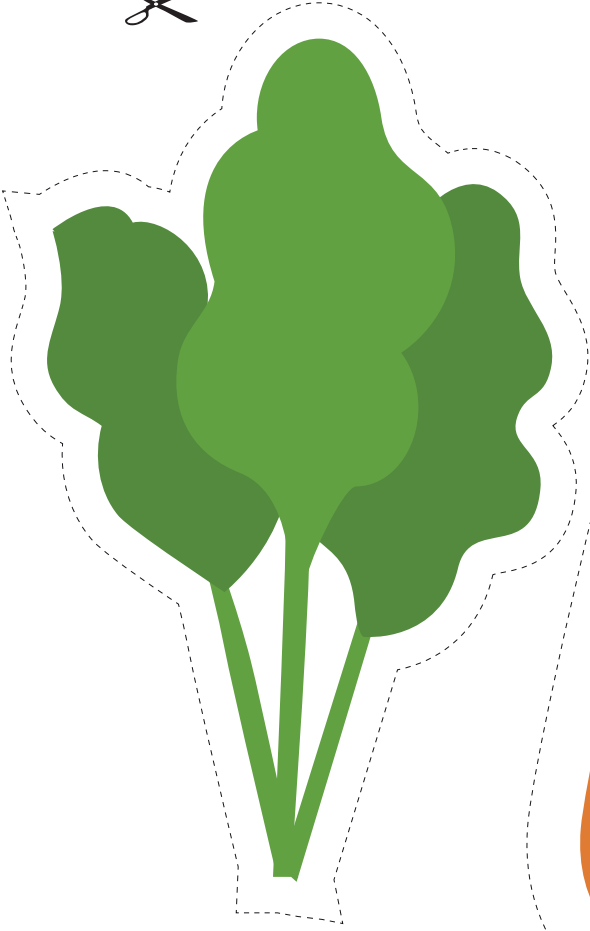
MEVSİMLERE GÖRE MEYVE SEBZE LİSTESİ - KIŞ

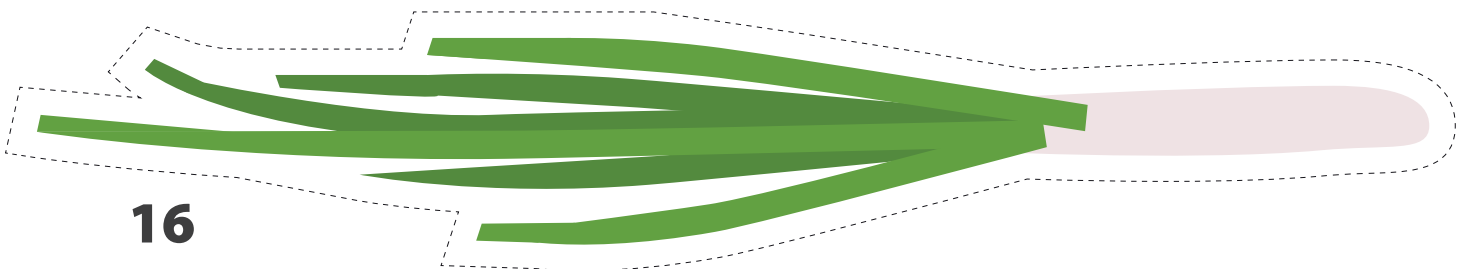
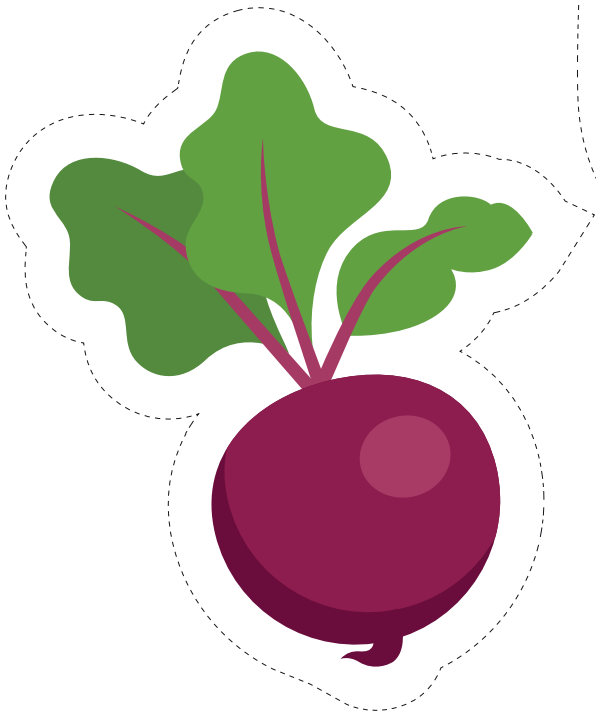
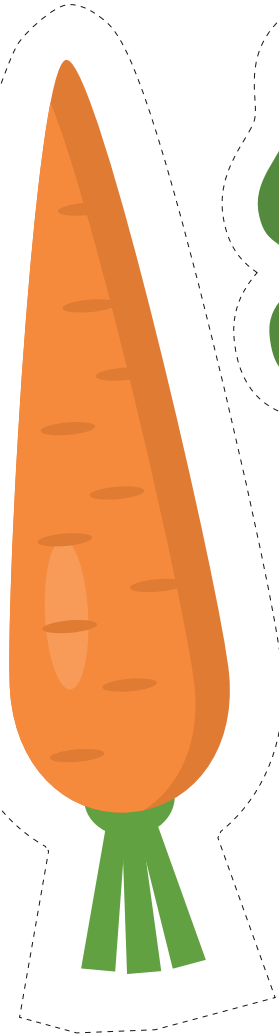

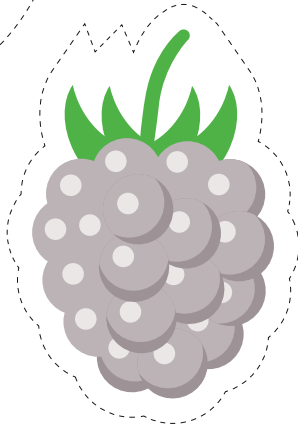
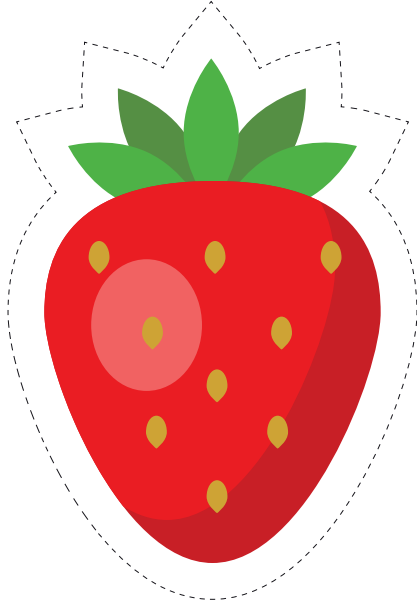
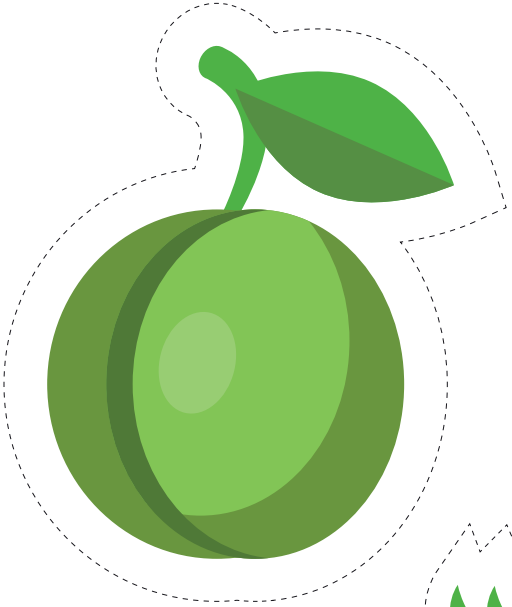
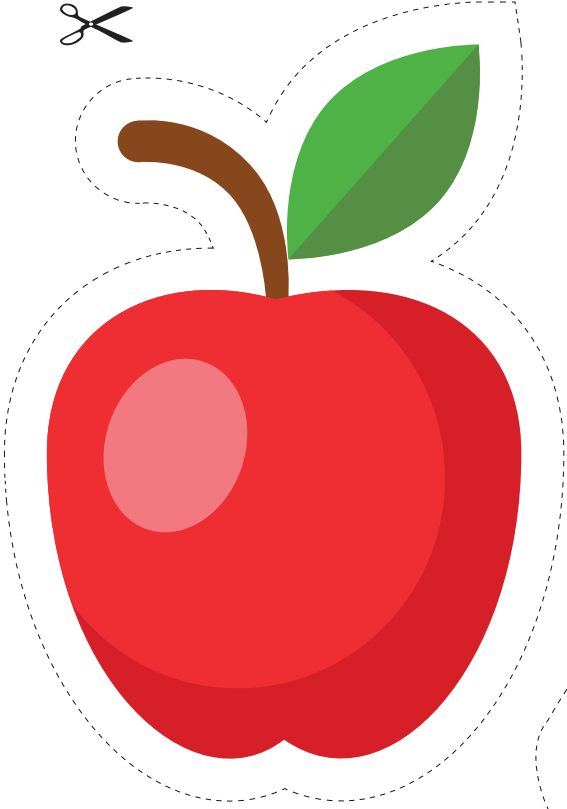

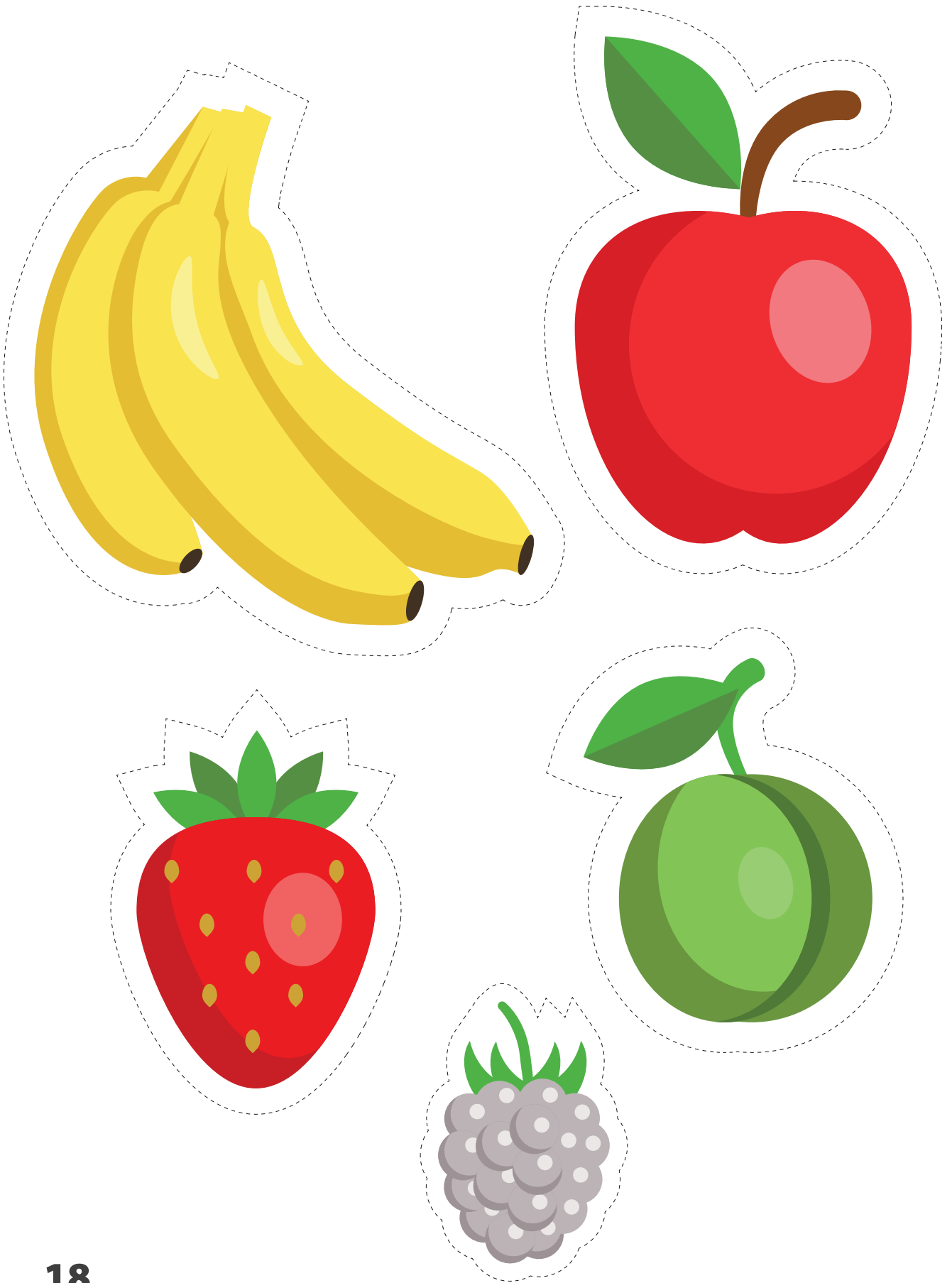

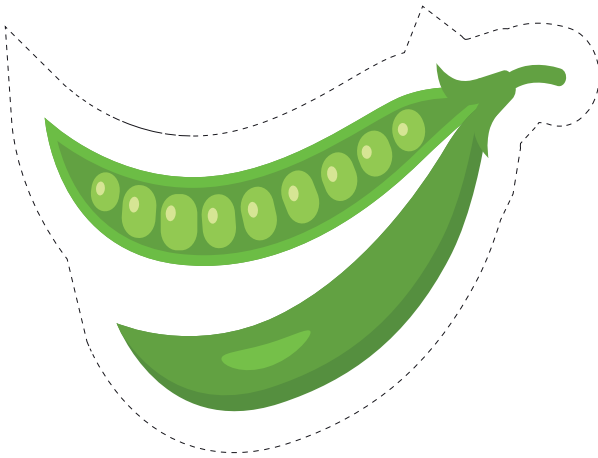
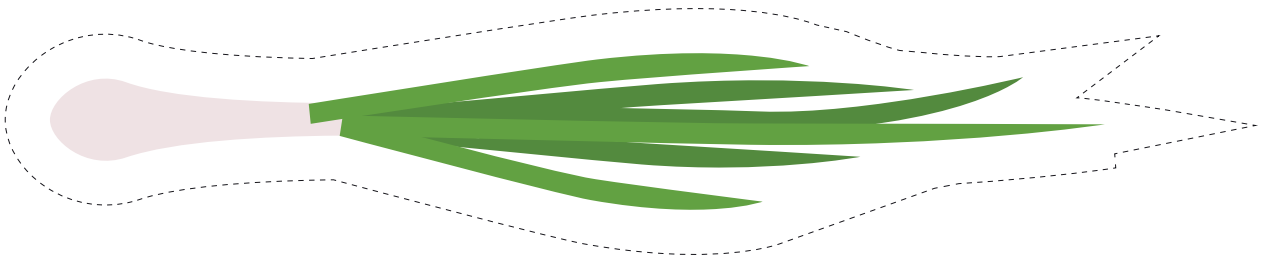
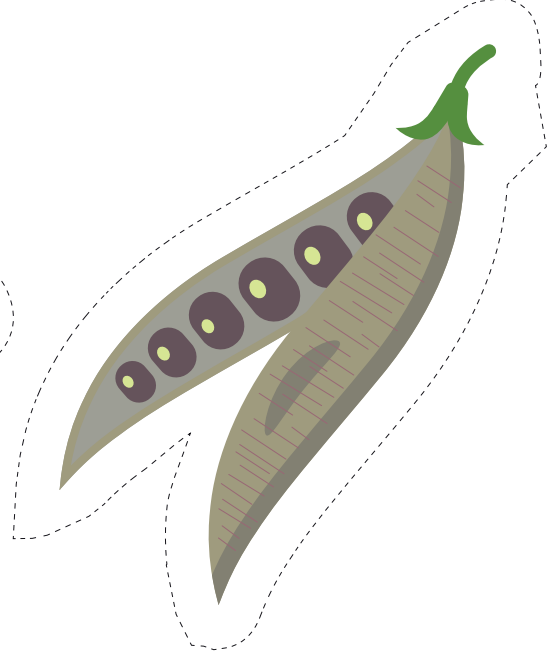

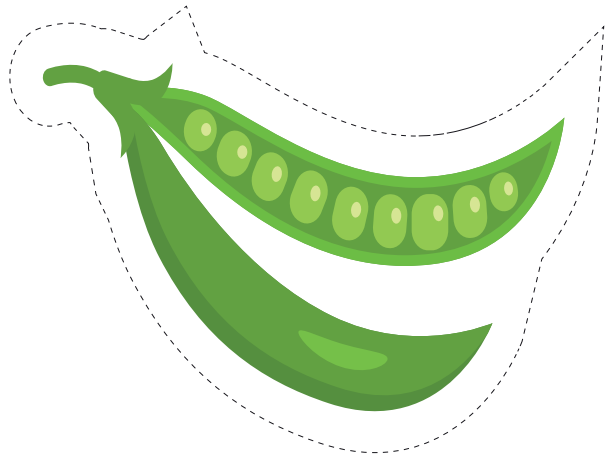
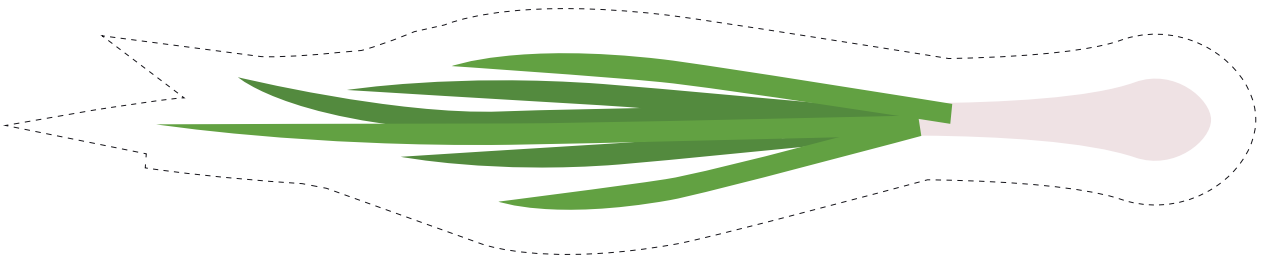
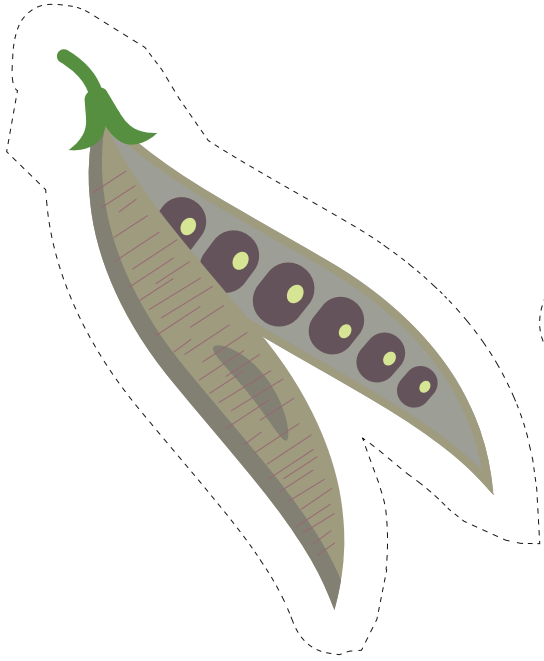

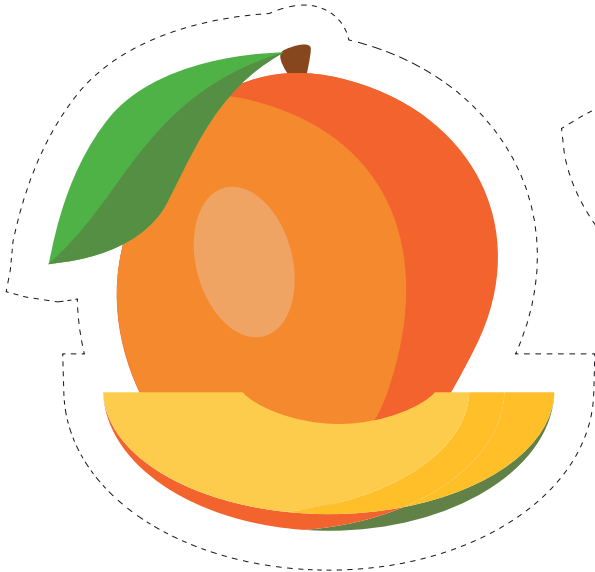
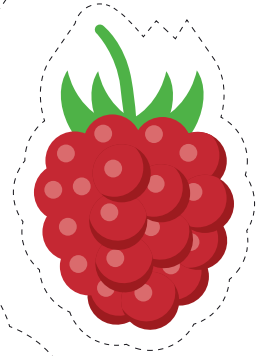
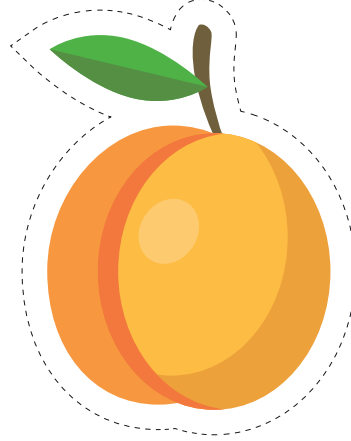
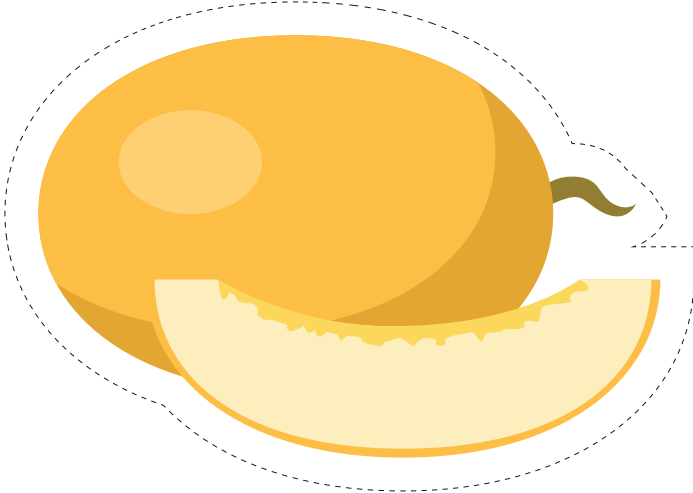
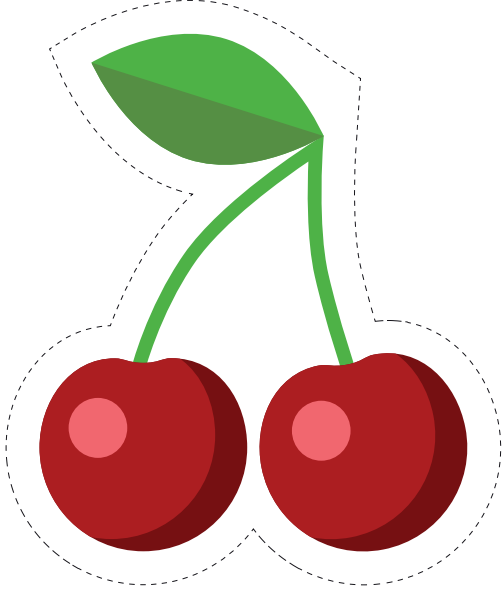

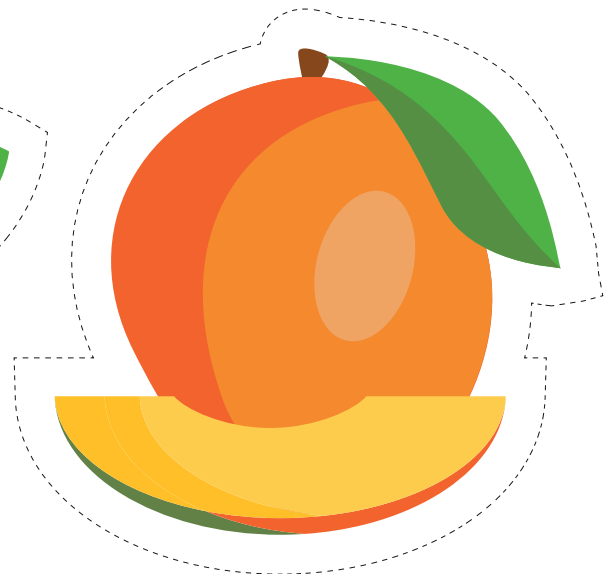
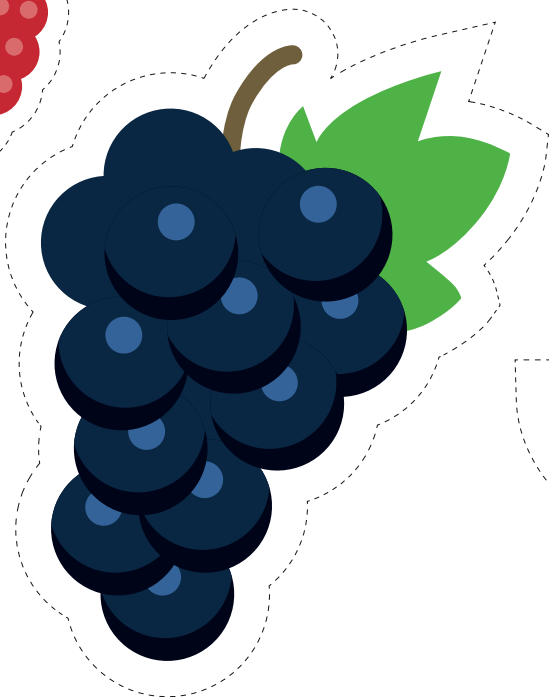
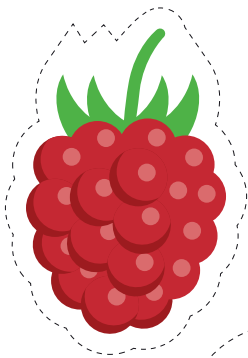
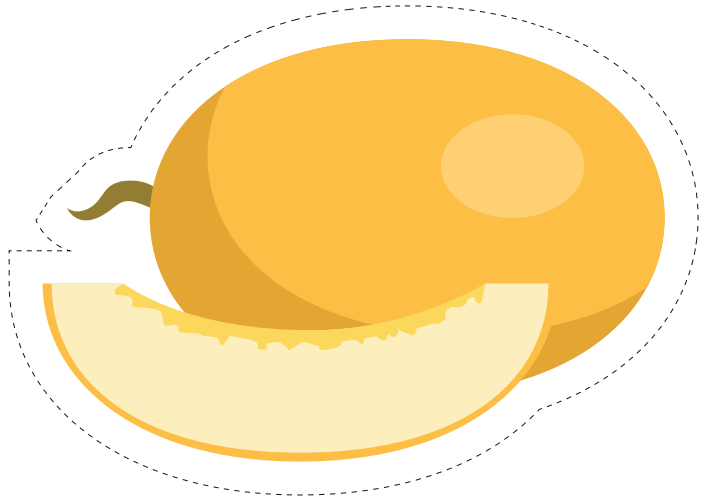
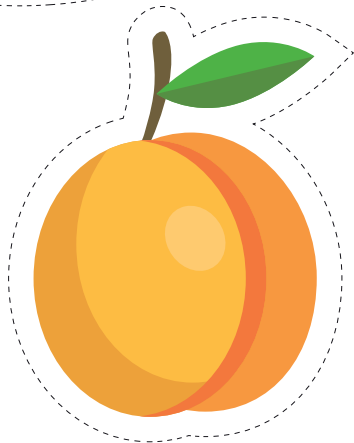
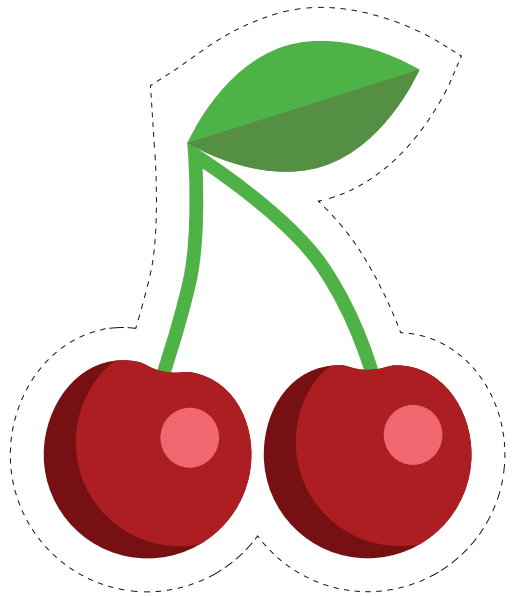
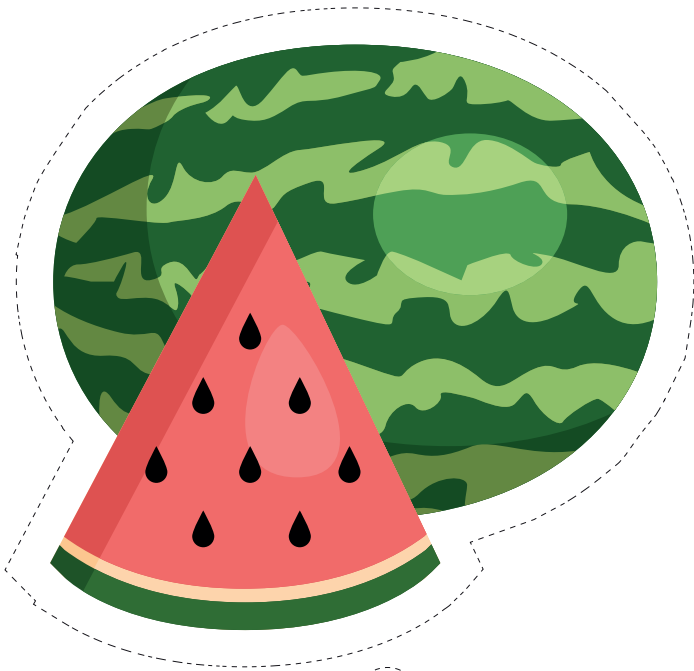

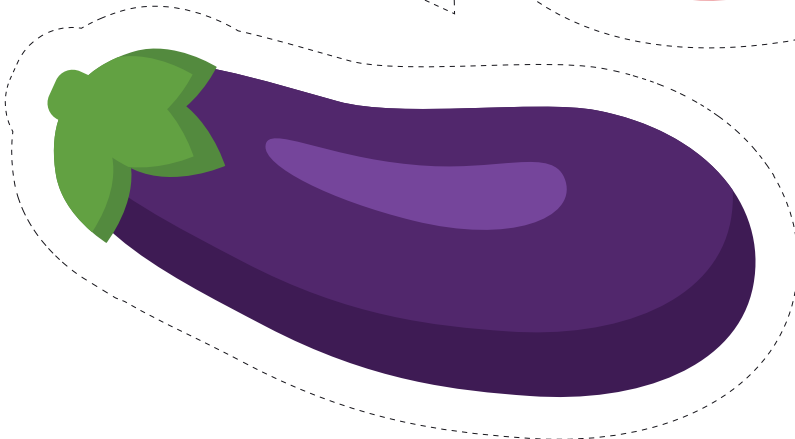
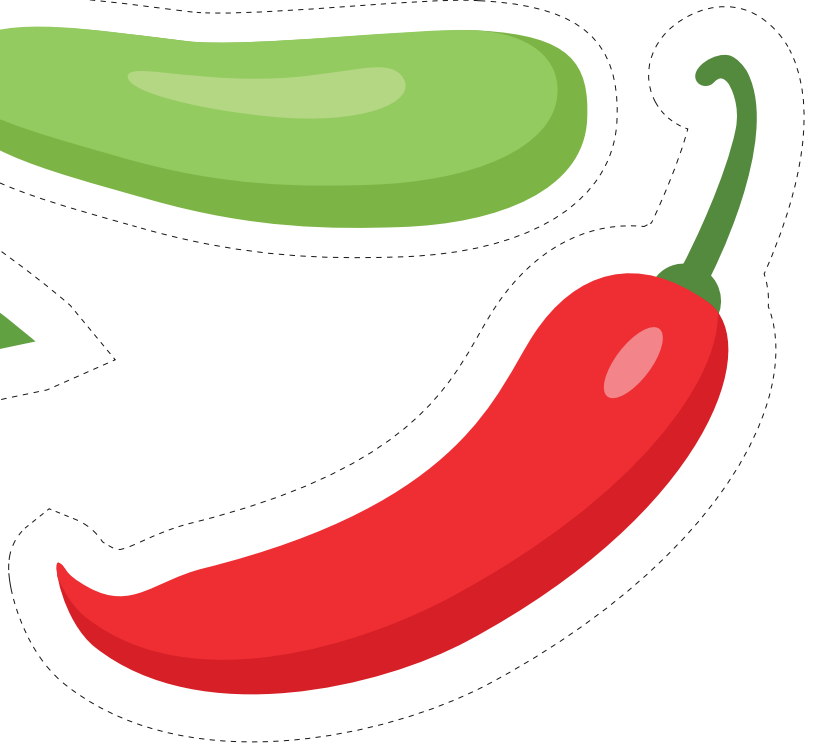
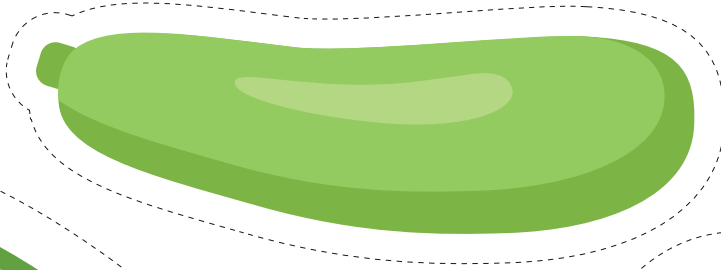
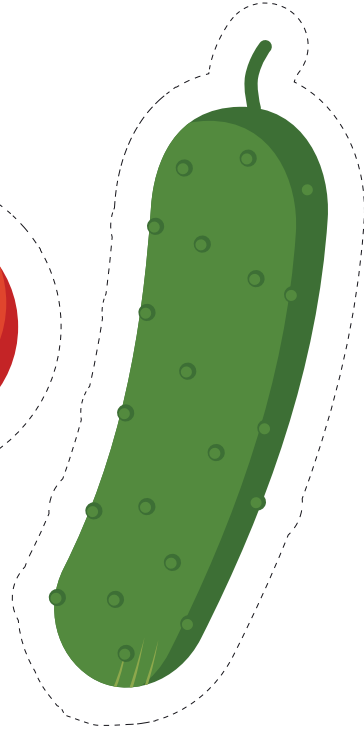
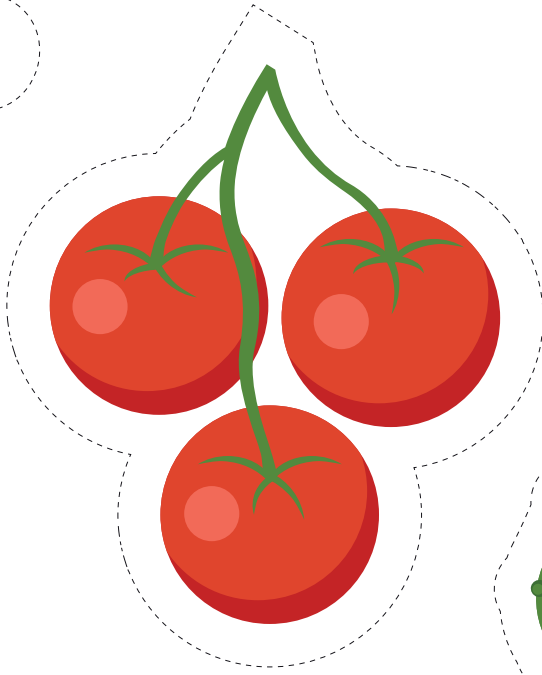
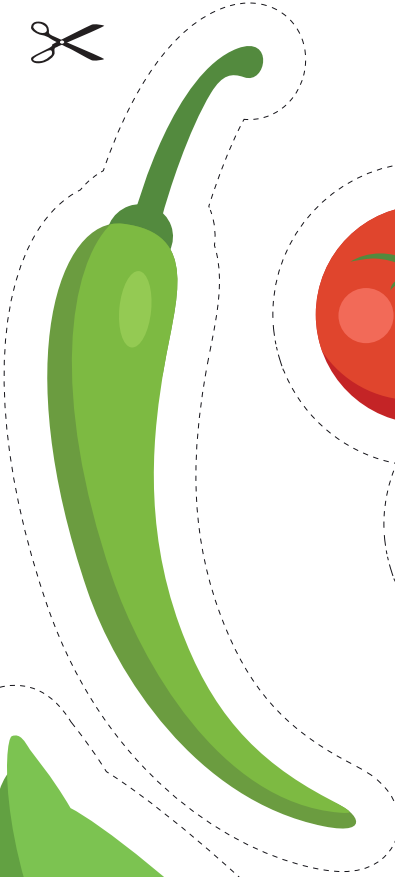

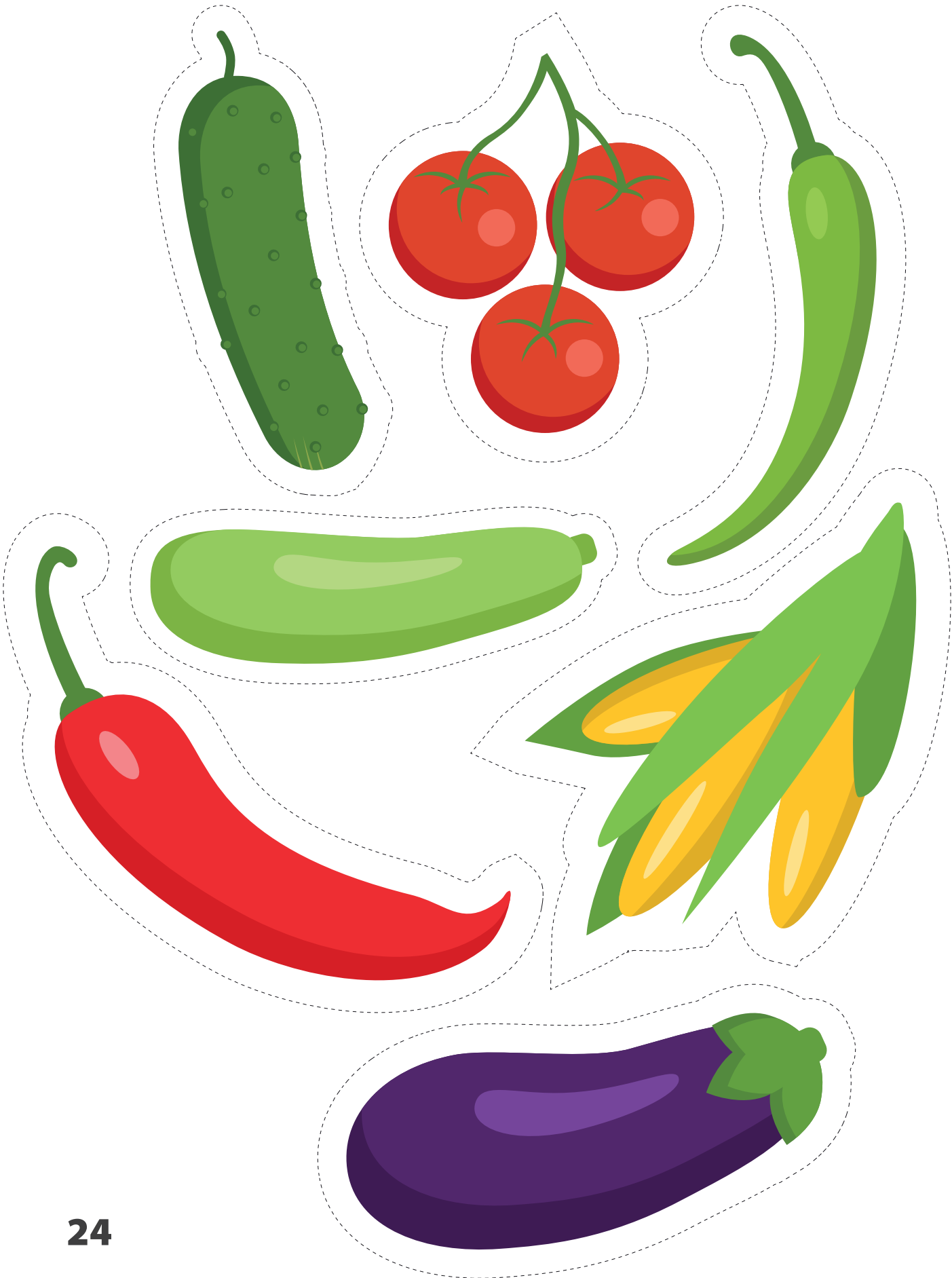

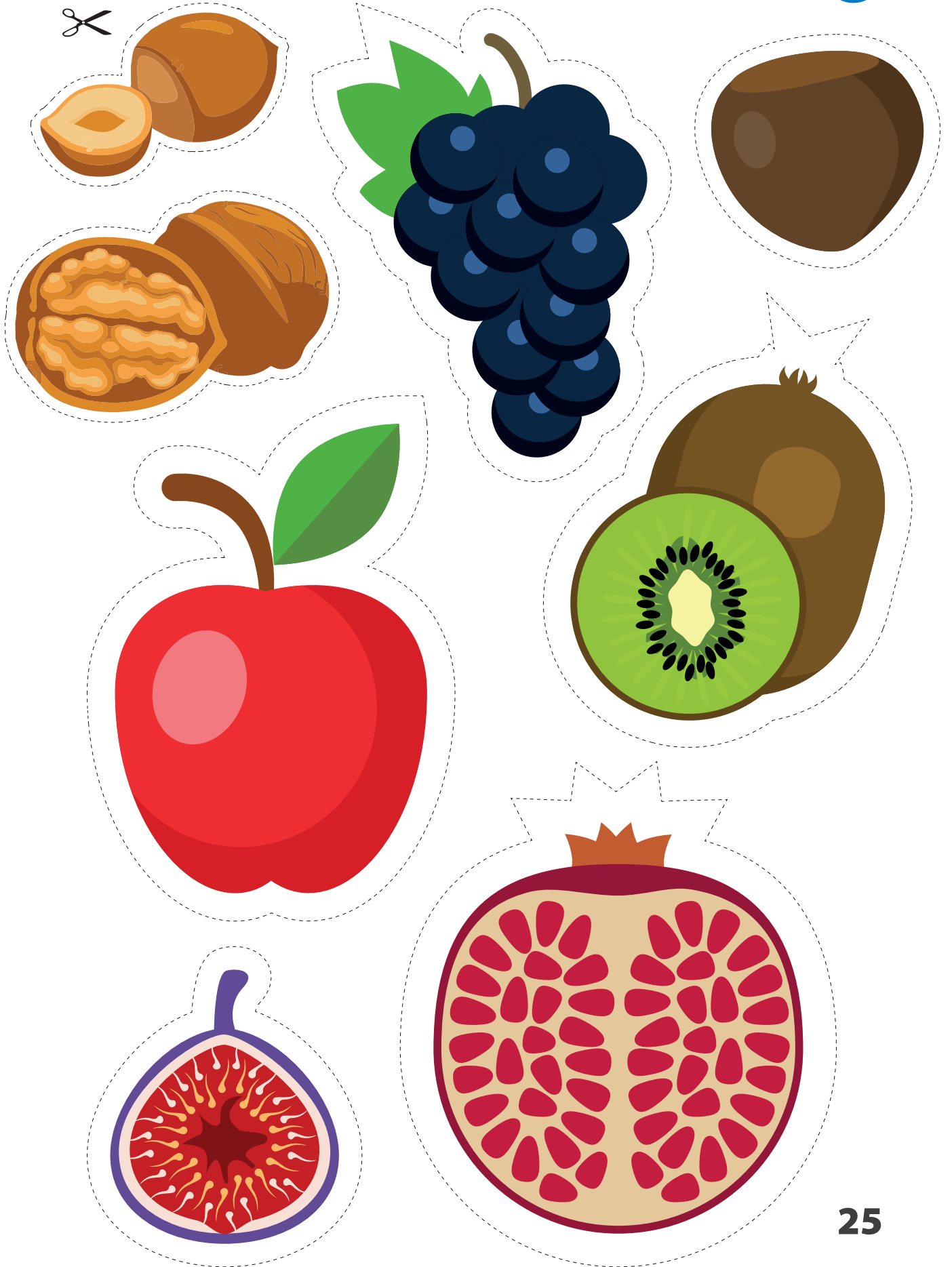

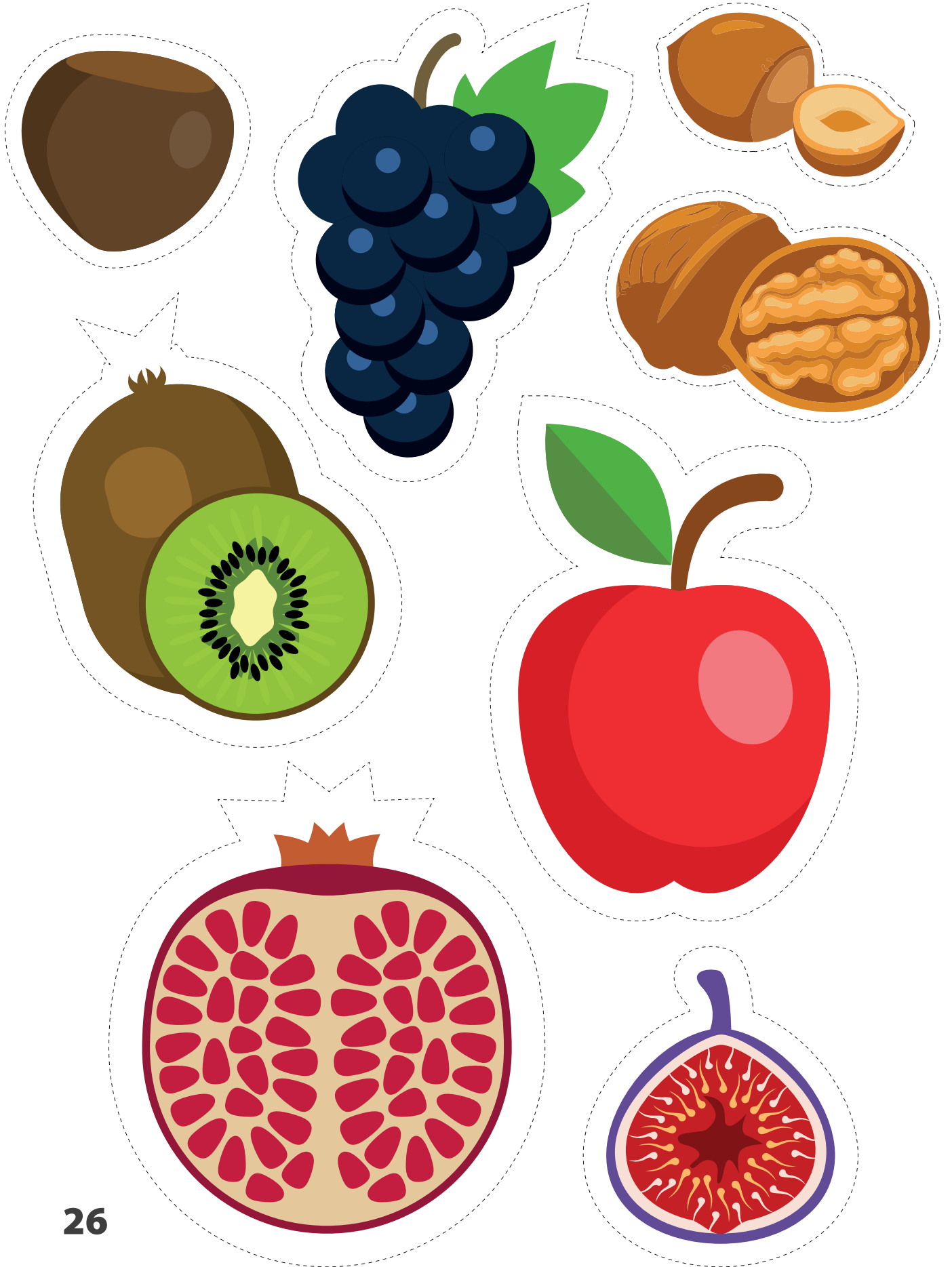

MEVSİMLERE GÖRE MEYVE SEBZE LİSTESİ - SONBAHAR

212

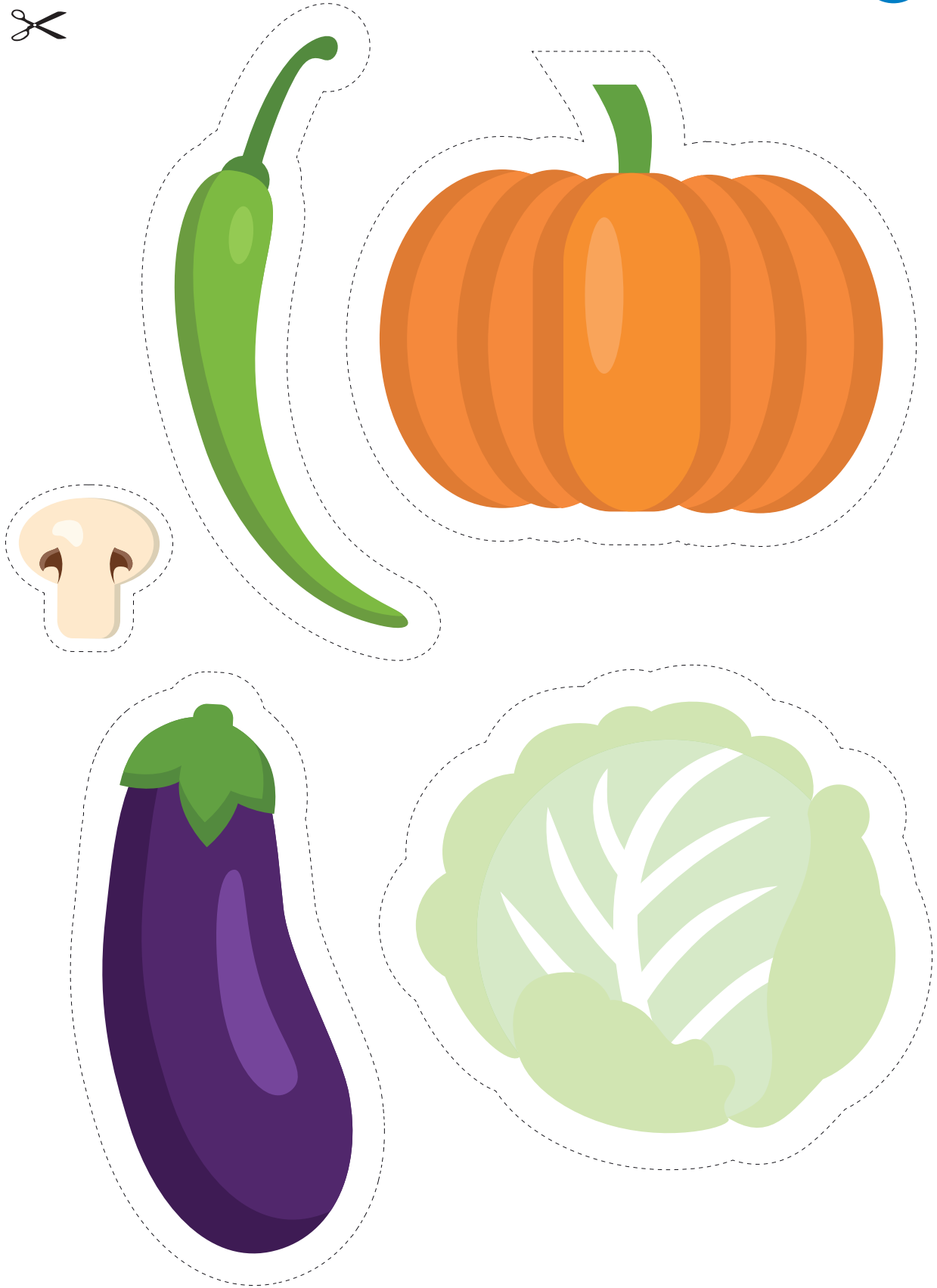

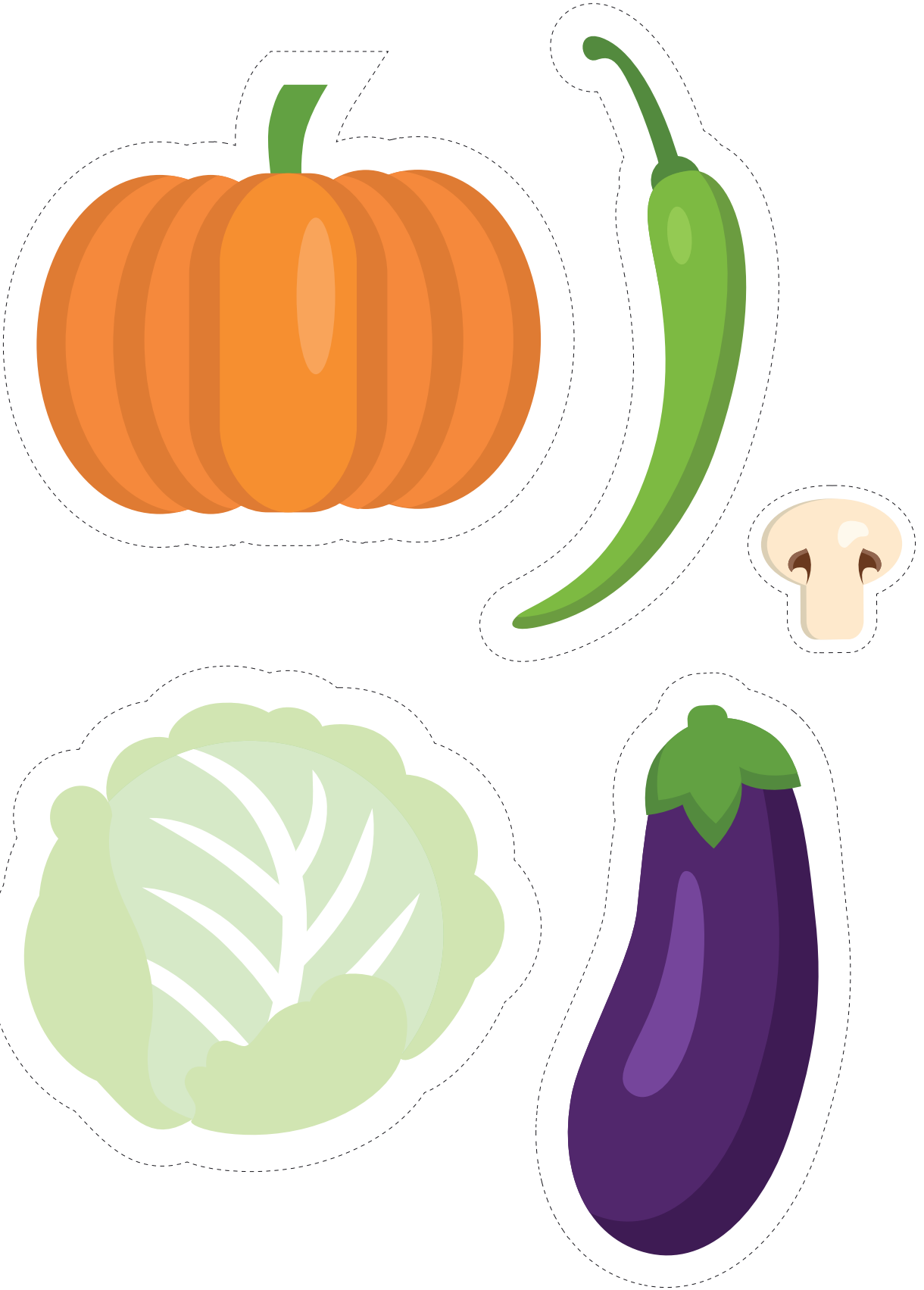
25

MEVSİMLERE GÖRE MEYVE SEBZE LİSTESİ - SONBAHAR

212

BENİM ŐEKLİMİ ÇİZ

213

Etkinlik Kodu

ETKİNLİĞİN KÜNYESİ

Etkinlik Adı	: Benim Őekliimi Çiz
Grubu	: Sağlıklı Yaşam
Düzeyi	: İlkokul
Süresi	: 40 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

Etkinliğin Kazanımları

Etkinliğe katılan öğrenciler hastalıklardan korunmak için gerekli önlemi alır.

Gerekli Materyaller

- “Benim Őekliimi Çiz” kağıdı
- Kalem
- Boya kalemi

Yardımcı Materyaller

Yeşilay TBM İlkokul Sağlıklı Yaşam Kitapçığı

Etkinlik Süreci

Eğitimci, öğrencilere “Sizce hastalıklara sebep olan virüs nasıl bir Şeydir?” ve “Virüs bize nasıl bulaŐır?” sorularını sorar. Öğrencilerden alınan cevaplar eşliğinde virüsün ne olduğu, eğitimci tarafından sınıfa anlatılır. Gözümüzle göremesek de mikroskopla bakıldığında virüslerin Őekillerinin görülebileceği bilgisi eğitimci tarafından çocuklarla paylaŐılır. Bizi hasta yapan virüslerden nasıl korunulacağına ve hastalıktan korunma yollarına değinilir.

Her öğrenciye “Benim Őekliimi Çiz” kartlarından birer adet verilir. Her öğrenci çizim ve boyamayı tamamladıktan sonra eğitimci, kartları gruplandırarak panoya asar. Virüslerle savaŐmak için sağlıklı yaŐamda dikkat edilecek hususlara değinilerek etkinlik sonlandırılır.

BENİM ŐEKLİMİ ÇİZ

213

Etkinlik Kodu

EK MATERYALİN KÜNYESİ

Etkinlik Adı : Benim Őekliimi Çiz

Materyal Adı : Benim Őekliimi Çiz

Grubu : Sağlıklı Yaşam

Düzeyi : İlkokul

Süresi : 40 dk.

Merhaba çocuklar benim adım
KIZAMIK.

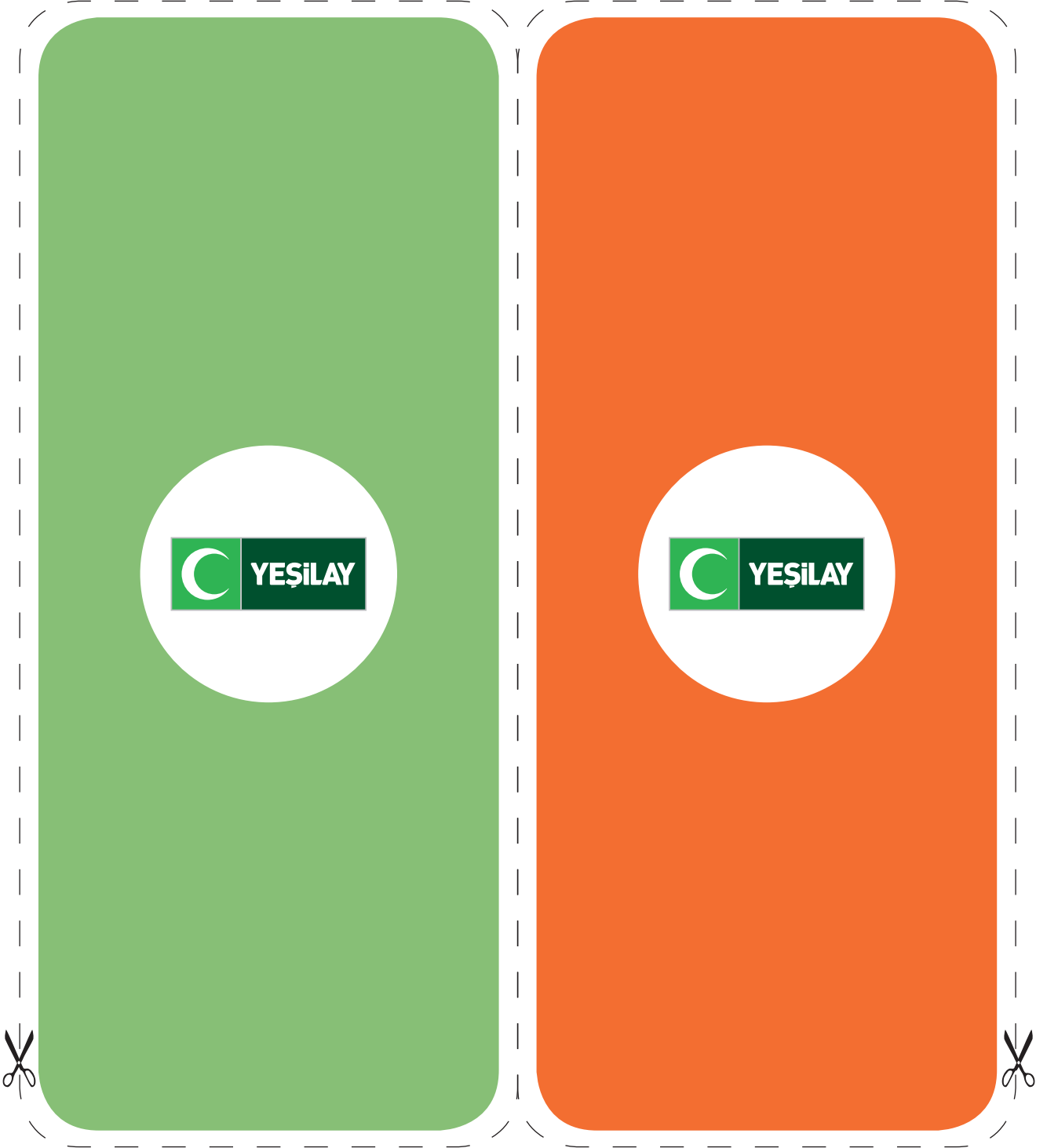
Eğer ben bir insanın vücuduna girmişsem o insanın derisinde kırmızı kırmızı noktalar oluşur. Ateşiniz yükselmeye başlar. Kendinizi grip olmuş gibi hissedersiniz. Öksürüğünüz olur, bademcikleriniz şişer. İştahınız kesilebilir ve kendinizi çok yorgun hissedebilirsiniz. Ben de diğer arkadaşlarım gibi bulaşıcıyım. Bu yüzden vücudunuzda kırmızı kırmızı noktalar görürseniz hemen ailenize haber vermelisiniz. Bana yakalandığınızda iyileşene kadar okula gelmemeniz ve evde dinlenmeniz gerekir. Süt ve bol su içmeniz, ağız ve diş temizliğine dikkat etmeniz size iyi gelir. Bana yakalanan çocukların yattığı oda sürekli havalandırılmalıdır. Size bir sır vereyim mi ben her insana sadece bir kere bulaşırım.

Sizce benim nasıl bir şeklim var? Haydi hayal gücünüzü gösterin, beni çizin ve boyayın.

Merhaba çocuklar benim adım
KABAKULAK.

Ben vücudunuza girdiğimde çenenizin altında sizi rahatsız eden bir şişlik olur. Bademcikleriniz acır. Bir şeyler yerken ya da konuşurken çenenizde ağrı olur. Ateşiniz yükselir. Kusma ve bulantınız olabilir. İştahınız kesilir. Başınızda ağrı hissedebilirsiniz. Aslında bebekken size benden korunmanız için bir aşı vurdular. Genellikle aşı olan çocuklara gelemem. Ama bana yakalanırsanız en önemli şeylerden biri el ve ağız temizliğine dikkat etmenizdir. Bulaşıcı olduğum için bir süre evde dinlenmeli ve okula gitmemelisiniz.

Sizce benim nasıl bir şeklim var? Haydi hayal gücünüzü gösterin, beni çizin ve boyayın.

Merhaba çocuklar benim adım
SHIGELLA (ŞİGELA) VİRÜSÜ.

Ben genellikle tuvaletlerde yaşarım. Oldukça küçük olduğum için beni göremezsiniz.

Tuvaletten sonra ellerinizi yıkamayı unuttuğunuzda ve düzgün yıkamadığınızda ben kolaylıkla size gelebilirim. Tuvaletin oturma yerinde klozet örtüsü varsa oturmadan önce mutlaka düğmeye basıp değiştirmelisiniz.

Eğer klozet örtüsü yoksa temiz mi diye dikkat etmelisiniz. Temiz değilse oturma yerine peçete serebilirsiniz. Yaşadığım bedende ishale ve karın ağrısına sebep olurum.

Temiz olmayan yiyecek ve içeceklerden de bulaşabilirim. O yüzden dışarıdan aldığınız meyve ve sebzeleri yıkayarak yemeli ve dışarıdan yediğiniz yemeklerin sağlıklı ortamlarda yapıldığına dikkat etmelisiniz.

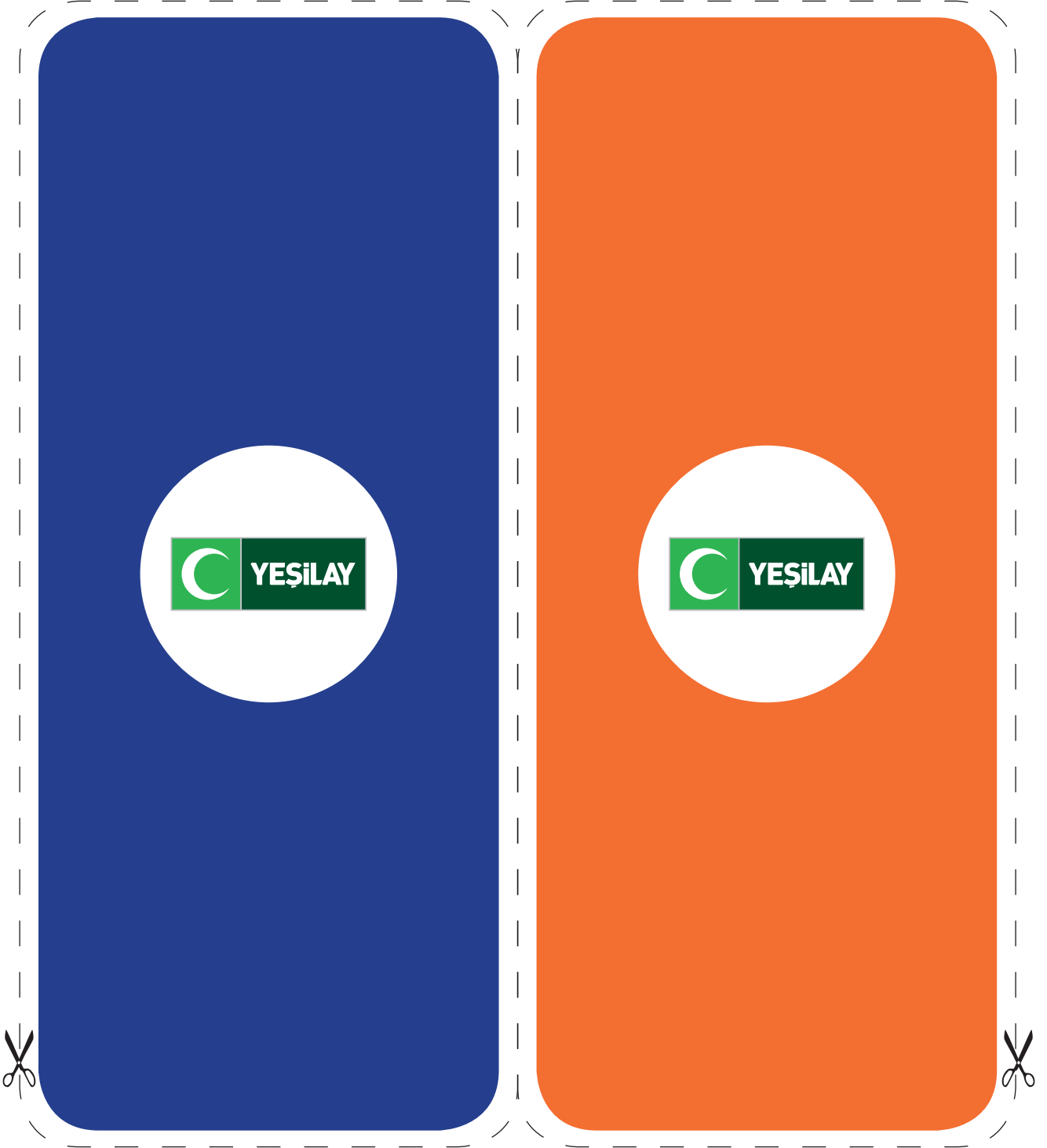
Sizce benim nasıl bir şeklim var? Haydi hayal gücünüzü gösterin, beni çizin ve boyayın.

Merhaba çocuklar benim adım **BIT.**

Ben insan bedeninde yaşarım. Genelde saç diplerinde yaşamayı çok severim. Burada beni bulmak çok zordur. Yanıma gelen herkese hemen geçerim. Çok çabuk çoğalabilirim. Kafanızda kaşınmaya sebep olurum.

Ellerinizi düzenli yıkarsanız, düzenli olarak banyo yapıp saç diplerinizi kontrol ettirerseniz size misafirlığe gelmem. Ama bazen yolumu kaybedip gelebiliyorum. Bu durumda bit şampuanı kullanıp benden kurtulabilirsiniz.

Sizce benim nasıl bir şeklim var? Haydi hayal gücünüzü gösterin, beni çizin ve boyayın.

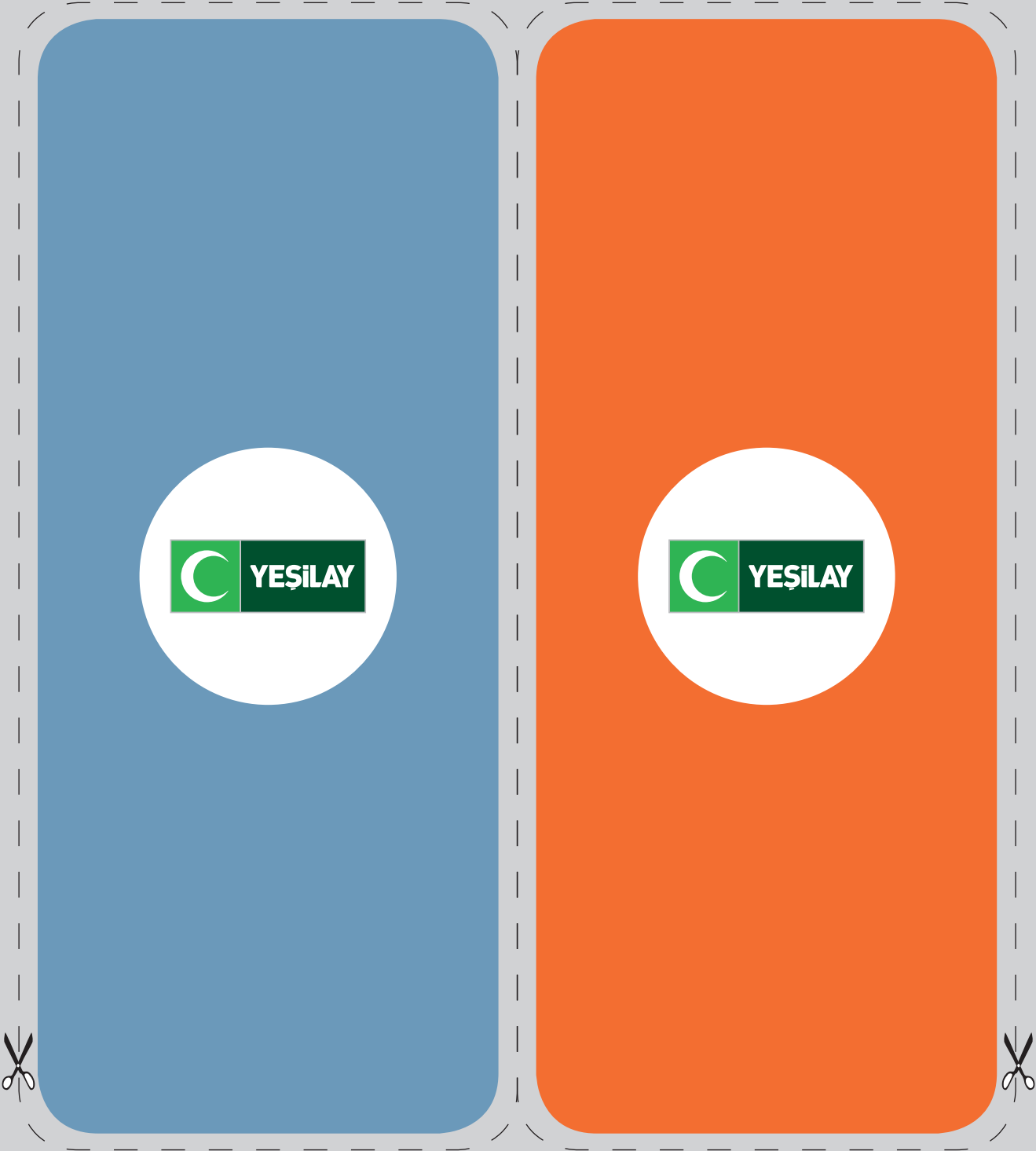

Merhaba çocuklar benim adım **GRİP**. Ben sizi hapşırıtır, burnunuzu akıtır, ateşinizi çıkarır, yorgun hissettirim. Oldukça bulaşıcıyım. Genelde havalar soğukken ortaya çıkarım. Benden korunmak isterseniz size bazı önerilerim var. Hapşırırken herkes ağızını kapatır ve sonrasında da elini silerse çok daha az bulaşırım. Soğuk havalarda ve mevsim geçişlerinde daha fazla meyve ve sebze tüketirseniz benden oldukça az etkilenirsiniz. Mevsime göre giyinmek de vücudunuzu benden korur. Günlük temizliğinize mutlaka dikkat edin ve sınıfınızı, odanızı düzenli olarak havalandırın. Eğer bana yakalandıysanız bol su içmelisiniz. Grip olan arkadaşlarınızın eşyalarını kullanmamalısınız.

Sizce benim nasıl bir şeklim var? Haydi hayal gücünüzü gösterin, beni çizin ve boyayın.

Merhaba arkadaşlar ben **SUÇİÇEĞİ**. Eğer ben bir insanın vücuduna girmişsem o insanın derisinde kırmızı kırmızı noktalar oluşur. Sonra kırmızı noktaların içi sulu sulu olur. Su toplayan yerler kaşınır. Ateşinizi de yükseltirim. Kendinizi çok yorgun ve iştahsız hissedersiniz. Vücudunuzda kırmızı noktalar görürseniz hemen ailenize haber vermeli ve doktora başvurmalısınız. Ben oldukça bulaşıcı bir hastalığım. Bu sebeple kırmızı noktalarınız kabuk bağlayana kadar okula gelmemelisiniz. Ellerinizi düzenli olarak yıkamalısınız. İlaçlarınızı düzenli kullanmalı ve dinlenmelisiniz. Size güç verecek sebze ve meyveleri yemelisiniz. Size bir sır vereyim mi ben her insana sadece bir kere bulaşırım.

Sizce benim nasıl bir şeklim var? Haydi hayal gücünüzü gösterin, beni çizin ve boyayın.

TEKNOMON'U TANIYALIM

221

Etkinlik Kodu

ETKİNLİĞİN KÜNYESİ

Etkinlik Adı	: Teknomon'u Tanıyalım
Grubu	: Teknoloji Bağımlılığı
Düzeyi	: İlkokul
Süresi	: 40 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

Etkinliğin Kazanımları

Etkinliğe katılan öğrenciler alışkanlık ve bağımlılık arasındaki farkı kavrar.

Gerekli Materyaller

- "Teknomon Kimdir?" görseli
- Akıllı Çocuklara Not Kağıdı

Yardımcı Materyaller

Yeşilay TBM İlkokul Teknoloji Bağımlılığı Kitapçığı

Etkinlik Süreci

Yeşilay'ın Teknomon görseli eşliğinde öğrenciler Teknomon ile tanışırılır. Teknomon'un özelliklerini okurken olabildiğince interaktif bir sınıf ortamı oluşturulur. Teknomon tanıtıldıktan sonra "Teknomon'un Ağı" adlı anketin doldurulması sağlanır. Anket sonucuna göre öğrencilerin işaretlediği maddeler üzerinde sınıfça konuşulur, çözüm yolları geliştirilir.

TEKNOMON'U TANIYALIM

221

Etkinlik Kodu

EK MATERYALİN KÜNYESİ

Etkinlik Adı	: Teknomun' u Tanıyalım
Materyal Adı	: Teknomon Kimdir Görseli, Akıllı Çocuklara Not Kağıdı
Grubu	: Teknoloji Bağımlılığı
Düzeyi	: İlkokul
Süresi	: 40 dk.

TEKNOMON KİMDİR?

Merhaba çocuklar, benim adım Teknomon. Kısaca kendimi tanıtayım.

Kendileri için zararlı oyunları oynayan çocukları çok severim. En iyi arkadaşlarımla genelde dikkati dağınıktır. Benimle birlikte çok vakit geçirenlerde dikkat eksikliği olur.

Benim ağıma takılan çocuklar artık okulda arkadaşlarıyla oyun oynamak istemez. Aklı fikri telefon ve tablettir. Oh! Ne de güzel bozdum arkadaşlarıyla aranı.

Benim ağıma takılan çocukların hiç arkadaşı olmasını istemediğimden onları beceriksiz hale getiririm. Akıllarına güzel fikirler gelmez. Hareketsizlikten dolayı okuldaki oyunlardan zevk alamazlar.

Elektrik kesintisinden ödüm kopar. O zaman teknolojik cihazlar çalışmaz ve ben de sana zarar veremem. Bak! Elektrikler kesilirse diye yanımda akü taşıyorum.

UYARI

Beni seviyorsan
"Akıllı Çocuklara
Not Kağıdı" kısmını
okumazsın.

Sevgili Çocuklar,

Teknomon'un sizi kandırmaya çalıştığını fark etmişsinizdir. Onun ağına takılmamak için çok dikkatli olmalısınız. İşte size kendinizi Teknomon'un ağından korumak için bazı öneriler:

- Ruhsal ve zihinsel sağlığınızı korumak için ekran başında en fazla 40 dakika geçirmelisiniz.
- Telefon, tablet ya da bilgisayarda oynanan oyunları indirmeden önce ailenize "Bu oyun benim yaşıma uygun mu?" diye sormalısınız.
- Şunu bilmelisiniz ki televizyondaki her yayın size uygun değildir. Bir şeyi izlemeden önce ailenize ya da öğretmeninize "Bu program bana uygun mu?" diye danışmalısınız.

TEKNOMON'UN AĞI

Teknomon'un ağına takılıp takılmadığınızı kontrol edelim. Aşağıda size uyan cümlelerin yanındaki kutucuğa "X" işareti koyabilirsiniz.

- Günlük 40 dakikadan fazla ekran karşısında vakit geçiririm.
- Okuldayken bile her zaman aklımda teknolojik oyunlar vardır.
- Ekran (telefon, televizyon, tablet, bilgisayar) başından kalkmak istesem bile kalkmam.
- Ailem beni ekran karşısından kalkmam için uyardığında kendimi çok öfkeli hissederim.
- İnternette olmadıgımda kendimi boşlukta ve huzursuz hissederim.
- Her zaman internet başında durmak isterim.
- Sokakta arkadaşlarımla oynamaktansa bilgisayar oyunları oynamayı tercih ederim.

Eğer hiçbir kutucuğu işaretlemediysen;

Tebrikler. Sen çok bilinçli bir çocuksun. Seninle gurur duyuyorum. Şimdi bilinçli çocuk çıkartmasını kalem kutuna ya da defterine yapıştırabilirsin. Bu konuda arkadaşlarını bilinçlendirmeye çalışabilirsin. Teknomon seni asla ağına düşüremez.

Eğer 1-2 tane kutucuğu işaretlediysen;

Teknomon seni henüz ağına almamış, ama çok yakınlarında. Bu konuda dikkatli olmalısın. Her an Teknomon'un ağına düşebilirsin. İşaretlediğin konuda öğretmeninden ve ailenden destek al.

Eğer 2'den fazla kutucuğu işaretlediysen;

Sanırım sen Teknomon'un ağına düşmüşsün. Ailen teknoloji kullanımı konusunda sana sınırlamalar getirmeli. Teknomon'un ağından kurtulmak, tek başına halletmekte çok zorlanacağın bir şeydir. Bu konuda ailenden, öğretmeninden ve rehber öğretmeninden yardım isteyebilirsin.

GÖRÜNMEZ TEKNOMON

222

Etkinlik Kodu

ETKİNLİĞİN KÜNYESİ

Etkinlik Adı	: Görünmez Teknomon
Grubu	: Teknoloji Bağımlılığı
Düzeyi	: İlkokul
Süresi	: 40 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

Etkinliğin Kazanımları

Etkinliğe katılan öğrenciler teknoloji kullanımında zamanı doğru yönetir.

Gerekli Materyaller

- Görünmez Teknomon görseli

Yardımcı Materyaller

Yeşilay TBM İlkokul Teknoloji Bağımlılığı Kitapçığı

Etkinlik Süreci

Görünmez Teknomon etkinliğindeki örnek durumlar tek tek okunup öğrencilerle değerlendirilir. Örneğin; "Mehmet 30 dakikadır bilgisayarda ödevini araştırmaktadır. Bulduğu bilgileri defterine geçirmektedir ve 10 dakika sonra ekran başından kalkacaktır." örneğini okuduktan sonra çocuklara, "Bu durum size nasıl geldi?", "Olumsuz bir durum var mı?", "Size olumsuz gibi gelen nedir?", "Olumlu bir durum var mı?", "Size olumlu gelen nedir?" gibi sorular sorulabilir. Olumlu durumlar tartışıldıktan sonra bu davranışın doğru olduğu vurgulanarak diğer örneklerle geçilir. Olumsuz örnekler için de aynı yönlendirmeler yapıldıktan sonra durumun olumsuzluğu vurgulanır. Çocukların Teknomon resmini örneklerde Teknomon'un nerede saklandığını belirtmeleri için kullanmaları istenir.

GÖRÜNMEZ TEKNOMON

222

Etkinlik Kodu

EK MATERYALİN KÜNYESİ

Etkinlik Adı : Görünmez Teknomon

Materyal Adı : Görünmez Teknomon görseli

Grubu : Teknoloji Bağımlılığı

Düzeyi : İlkokul

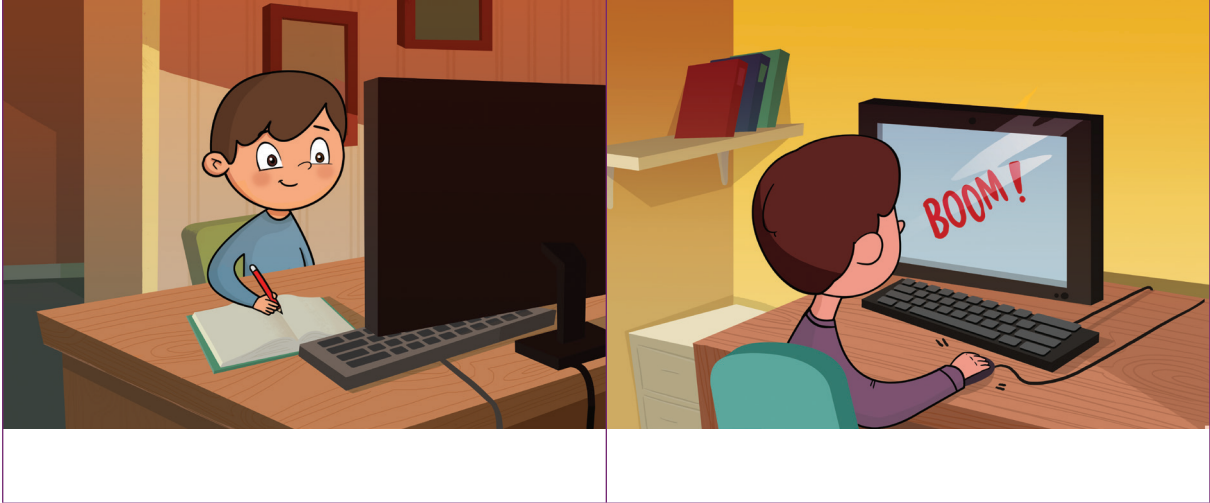
Süresi : 40 dk.

Görünmez Teknomon'u Birlikte Bulalım

Evet çocuklar, sizinle birlikte çocukların vakitlerini çalan, onların beden ve ruh sağlığına zarar veren, ağına düşüren Teknomon'u tanımiştık. Şimdi aşağıdaki yazıları dikkatlice okuyun ve Teknomon'un hangi çocuğun yanında görünmez bir şekilde saklandığını bulmaya çalışın. Teknomon'un nerede saklandığını düşünüyorsanız oraya Teknomon resmini yapıştırabilirsiniz.

Mehmet, 30 dakikadır bilgisayarda ödevini araştırmaktadır. Bulduğu bilgileri defterine geçirmektedir ve 10 dakika sonra ekran başından kalkacaktır.

Berk, oynadığı oyunları ailesine söylememekte ve oyunların içeriğine dikkat etmemektedir. Oyunların kendisine zarar vermediğini düşünmektedir.

Tuna, "Facebook'un var mı?" diyen arkadaşına "13 yaşından küçüklerin Facebook hesabı açmaması gerektiğini biliyorum" demiş ve Facebook hesabı açmayı reddetmiştir.

Metin, oyununun başından kalkmamak için tuvaletini tutmakta ve yemeğini ekran başında yemektedir.

Muammer, yaşı uygun olmadığı halde Facebook açmıştır ve tanımadığı kişileri arkadaşı olarak eklemekte ve onlardan gelen arkadaşlık tekliflerini kabul etmektedir.

Seçil, internette oyun oynamadan önce ailesine oyunun kendisine uygun olup olmadığı sormaktadır. İçinde şiddet, hırsızlık, küfür, birilerine zarar verme olan oyunların kendisini kötü etkileyeceğini bilmektedir.

Mustafa, teknolojik oyunlarla uzun süre oynamanın kendisini hareketsizleştirdiğini ve hayal dünyasını kısıtladığını bilmektedir.

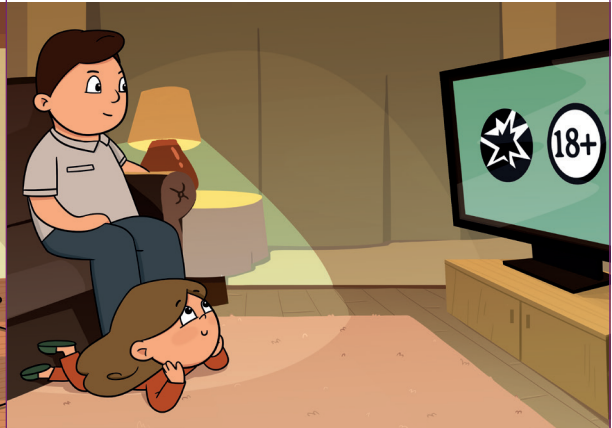
Banu, okulda teneffüslerde arkadaşlarıyla harika oyunlar kurmaktadır. Bilgisayar oyunlarını az oynadığı için aklına farklı ve güzel oyunlar gelmektedir.

Akın, yaşına uygun olan bir bilgisayar oyununu 2 saattir oynamaktadır.

Selma, akşam ailesiyle birlikte tüm dizileri izlemekte ve dizilerin başındaki yaş kriterlerine ve akıllı işaretlere hiç dikkat etmemektedir.

Mervenur, animasyon izlemek için sinemaya gitmeden önce animasyonun kaç yaşındaki çocuklara uygun olduğunu araştırmaktadır.

Ceyda, okuldayken bile bilgisayar oyunlarını düşünmektedir ve bu yüzden derslerine odaklanamamaktadır.

TEKNOMON OYUNU

223

Etkinlik Kodu

ETKİNLİĞİN KÜNYESİ

Etkinlik Adı	: Teknomon Oyunu
Grubu	: Teknoloji Bağımlılığı
Düzeyi	: İlkokul
Süresi	: 40 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

Etkinliğin Kazanımları

Etkinliğe katılan öğrenciler yüz yüze ilişkiyi önemser.

Gerekli Materyaller

- Teknomon oyunu
- Teknomon köşesi görseli

Yardımcı Materyaller

Yeşilay TBM İlkokul Teknoloji Bağımlılığı Kitapçığı

Etkinlik Süreci

Eğitimci, çocukları dört ya da altı kişilik gruplara ayırır. Her bir gruba "Teknomon Oyunu" materyallerini verir. Çocuklar eğitimcinin yönlendirmesiyle yönergeye uygun bir şekilde oyunu oynar. Eğer sınıfta sadece bir takım Teknomon Oyunu varsa eğitimci sınıf mevcuduna göre sekiz kişilik gruplar kurarak oyunu oynatır. Oynayan grubu izlemek de çocuklar için eğitici olacaktır. Her çocuğun oyunu mutlaka bir kez oynamış olmasına dikkat edilir.

TEKNOMON OYUNU

222

Etkinlik Kodu

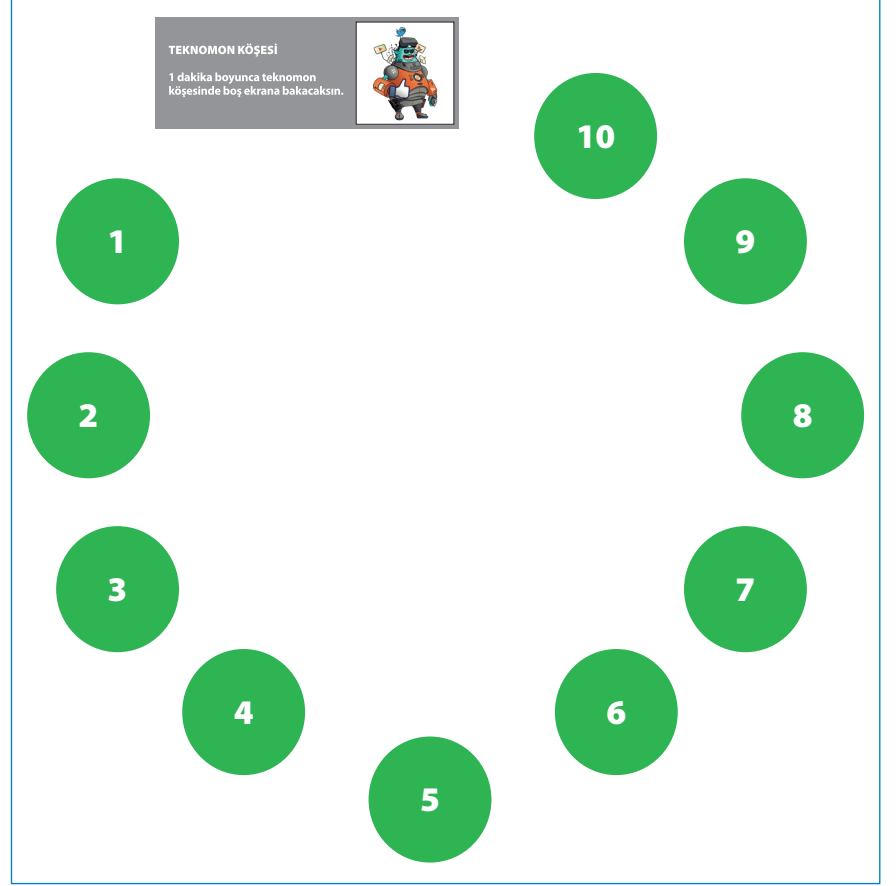
EK MATERYALİN KÜNYESİ

Etkinlik Adı	: Teknomon Oyunu
Materyal Adı	: Teknomon oyunu, Teknomon köşesi görseli
Grubu	: Teknoloji Bağımlılığı
Düzeyi	: İlkokul
Süresi	: 40 dk.

OYUNUN TEMSİLİ MATERYAL DİZİLİMİ

- Karşılıklı 2 grup olunuz.
- Gruptaki herkesin yanında kağıt kalem olmasına özen gösteriniz.
- Teknomon oyununun zemin kısmını sıranıza koyunuz.
- Kartları renklerine göre ayırıp, gruplayarak ters bir şekilde sıranıza koyunuz.
- Üçgen piramit şeklindeki zarı alınız.
- Grubunuzu oyunda temsil eden bir araç (Silgi, kalemtraş vb.) seçiniz. Seçtiğiniz aracı 1 numaralı alana koyunuz.

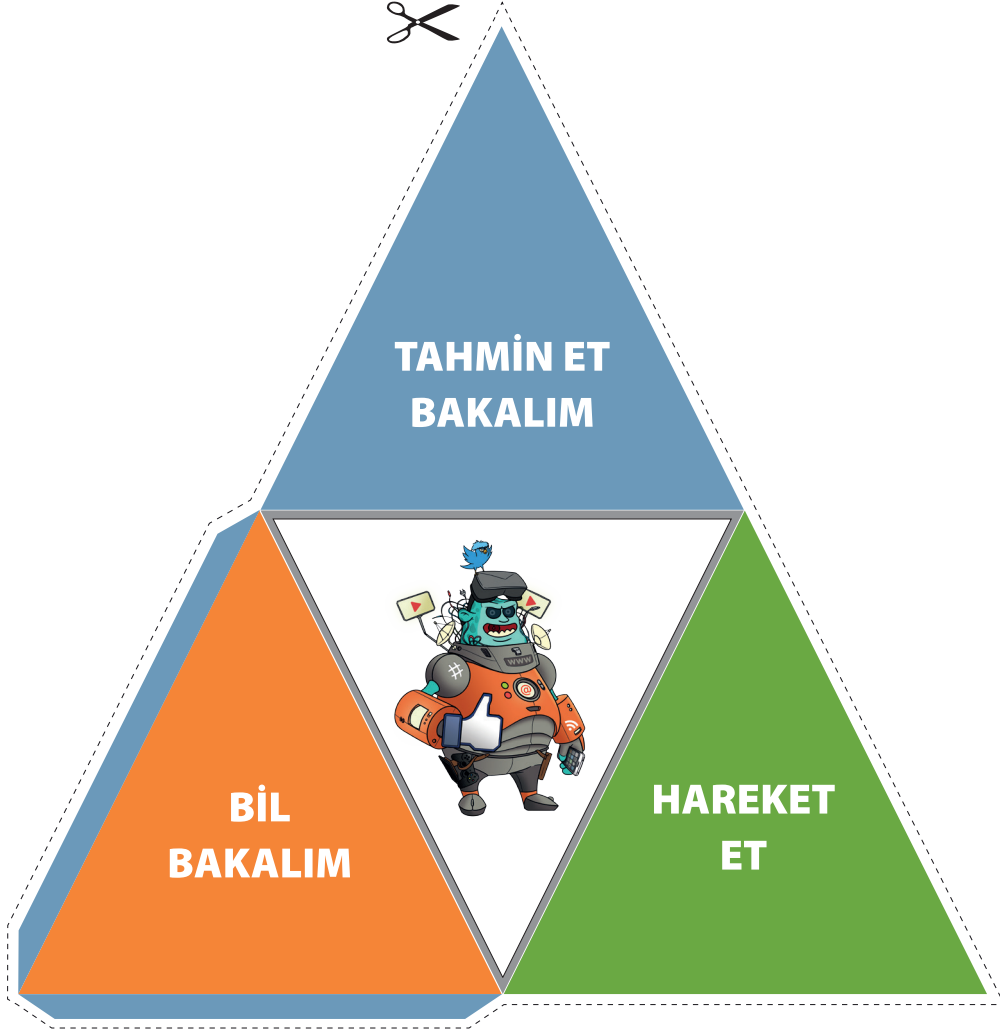

- Önce hangi grubun zarı atacağına karar veriniz.
- İlk grup zarı attığında zarın yere değen kısmında **“TAHMİN ET BAKALIM”** yazıyorsa zarı atan grup mavi renkli kartlardan bir tane seçer.
- Sorunun cevabını kağıda yazarak karşı gruptaki arkadaşına gösterir.
- Zarın yere değen kısmında **“HAREKET ET”** yazıyorsa zarı atan grup yeşil renkli kartlardan bir tane seçer ve kartta istenilen hareketi yapar.
- Zarın yere değen kısmında **“BİL BAKALIM”** yazıyorsa karşı gruptan biri turuncu kartlardan bir tane seçer ve zarı atan gruba soruyu sorar.
- Doğru cevap verilen her kart için grup ikonu 1 numara ilerler.
- Zarın yere değen kısmında Teknomon resmi varsa grup 1 dakika boyunca sınıfta asılı olan Teknomon köşesine gidip boş ekrana bakar. (Oyunlar başlamadan önce öğretmen uygun gördüğü bir köşeye Teknomon ekranını yapıştırmalıdır.)

OYUNUN TEMSİLİ ZARI

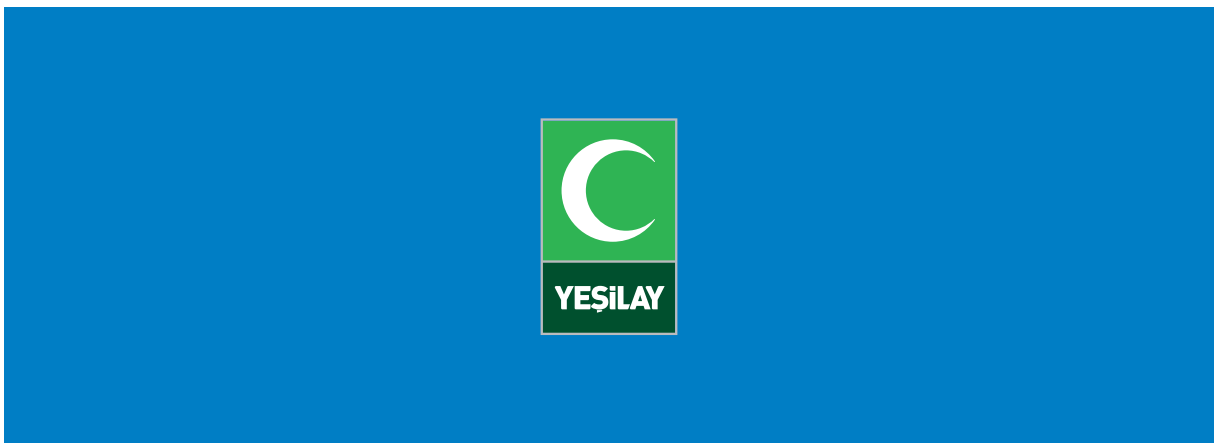
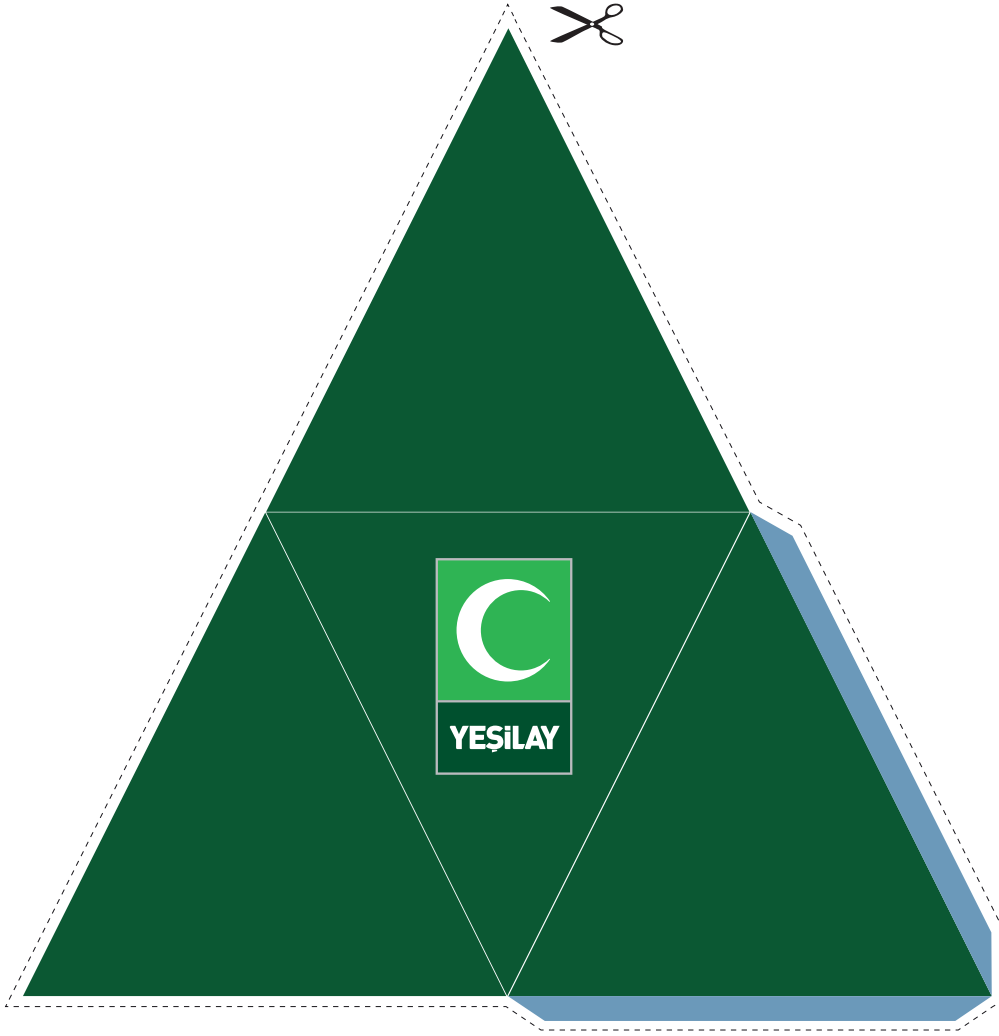
Öğrenciler şekli keserek köşelerinden yapıştırıp üçgen piramit haline getirecektir.

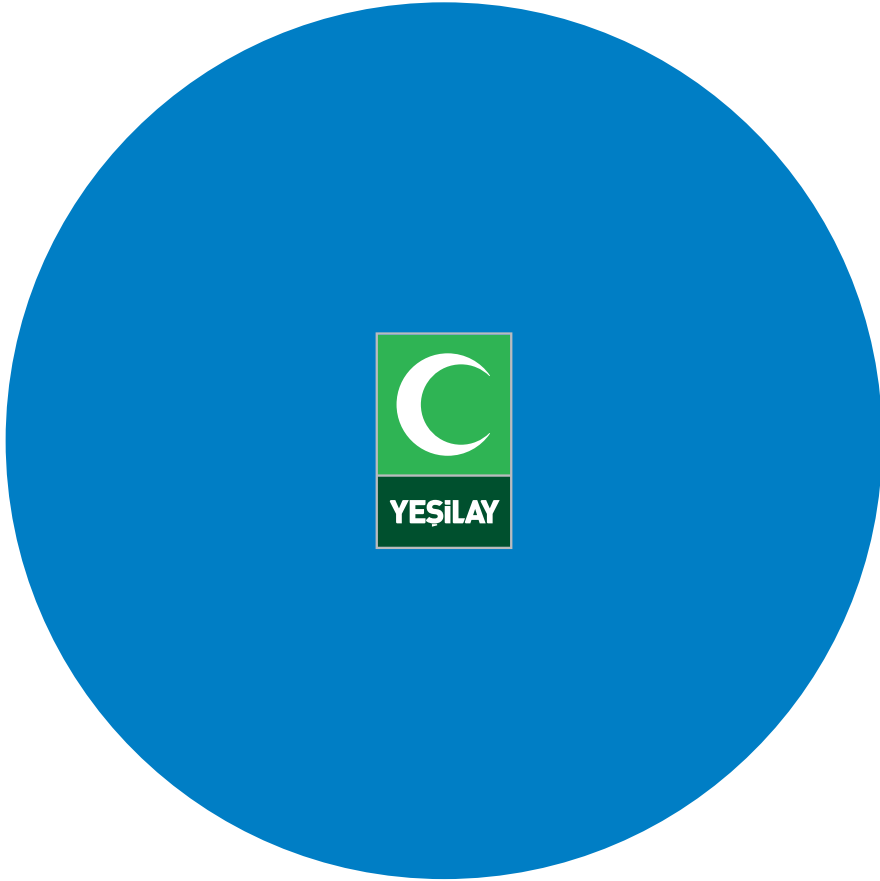
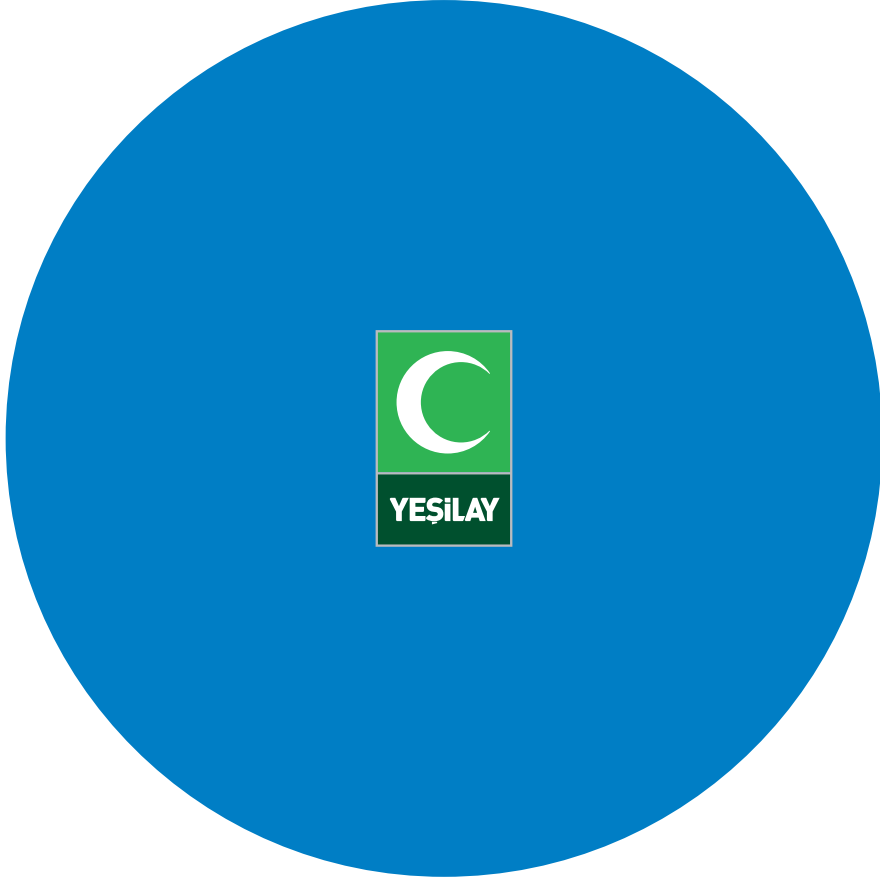
TEKNOMON KÖŞESİ

1 dakika boyunca teknomon köşesinde boş ekrana bakacaksın.

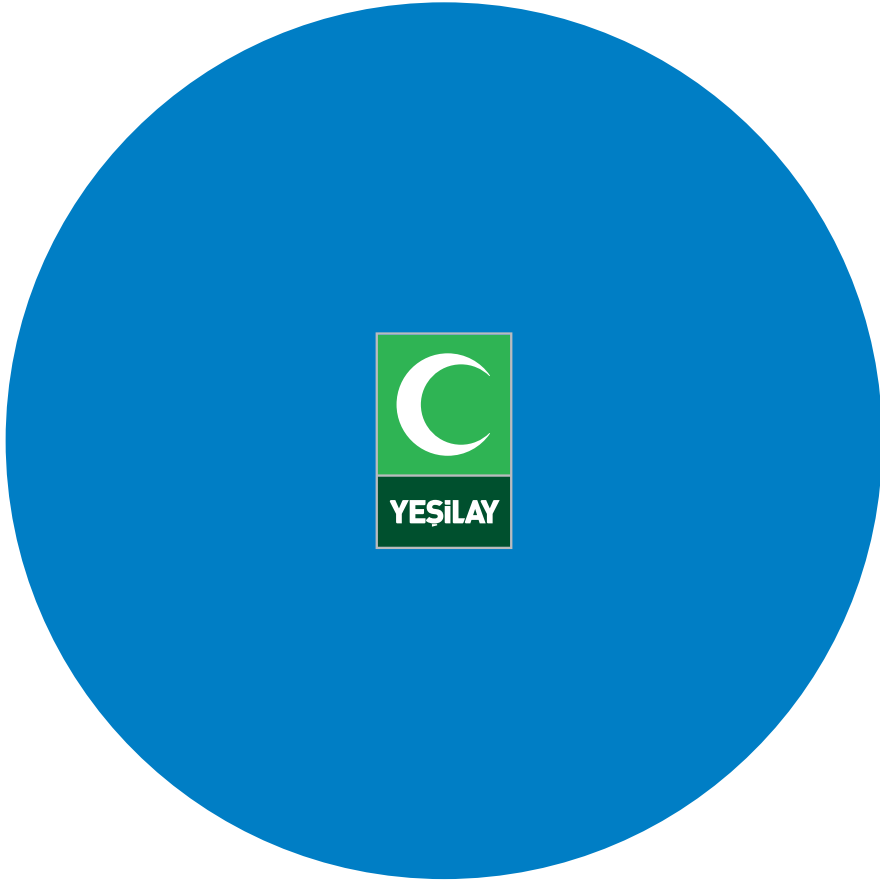
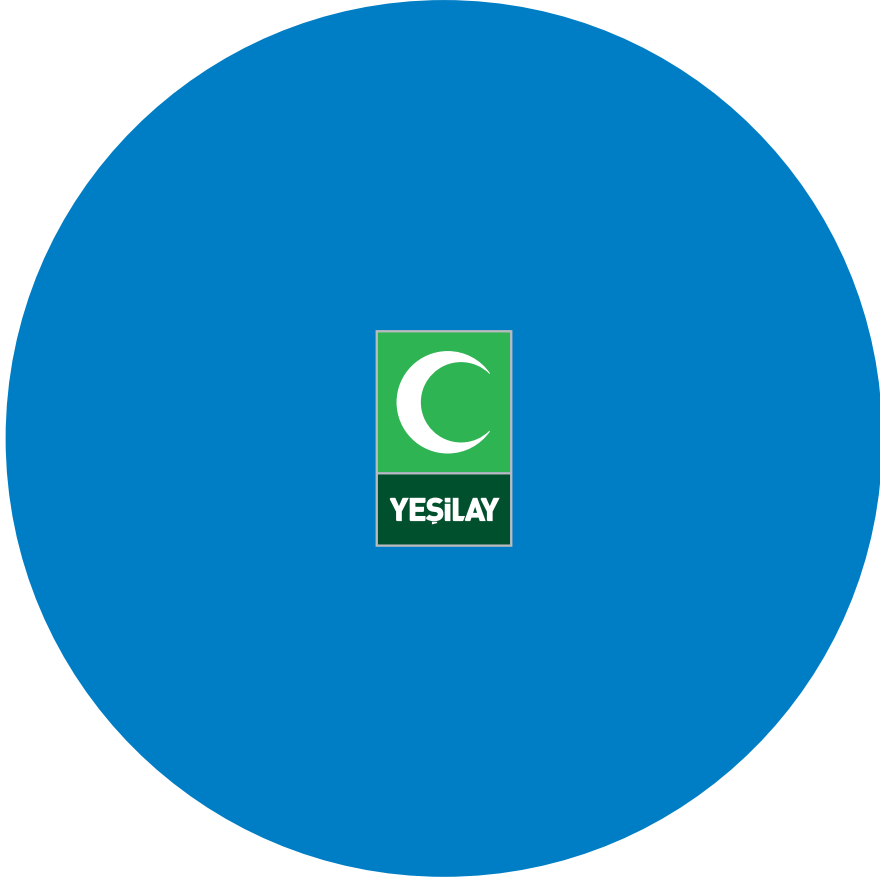

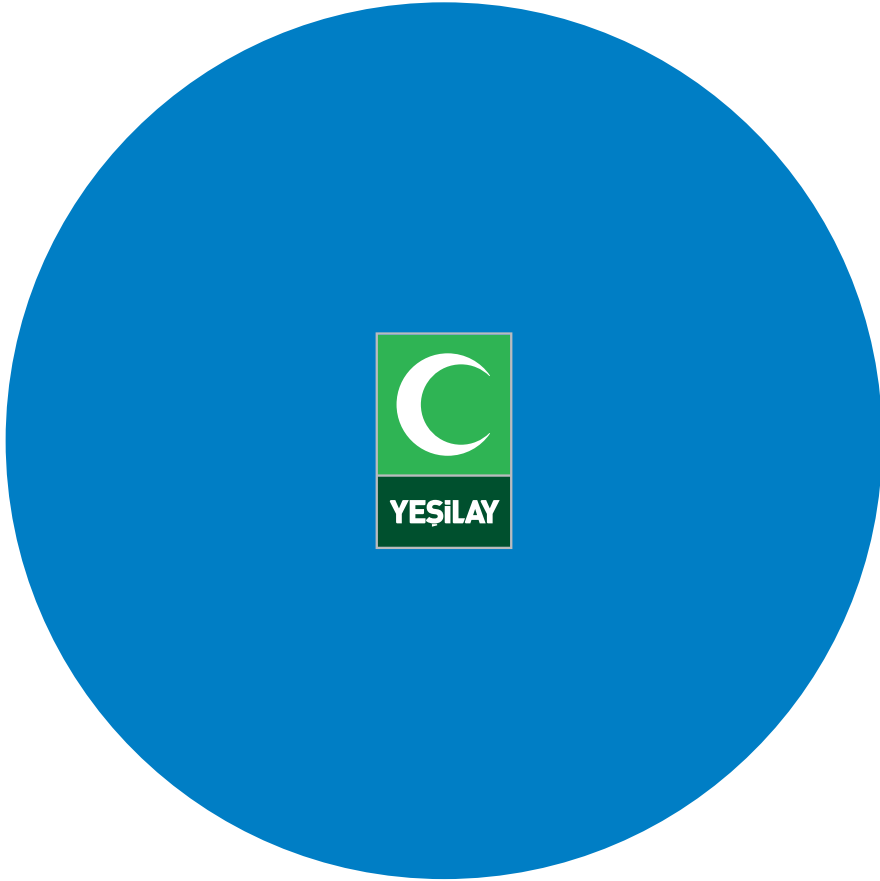
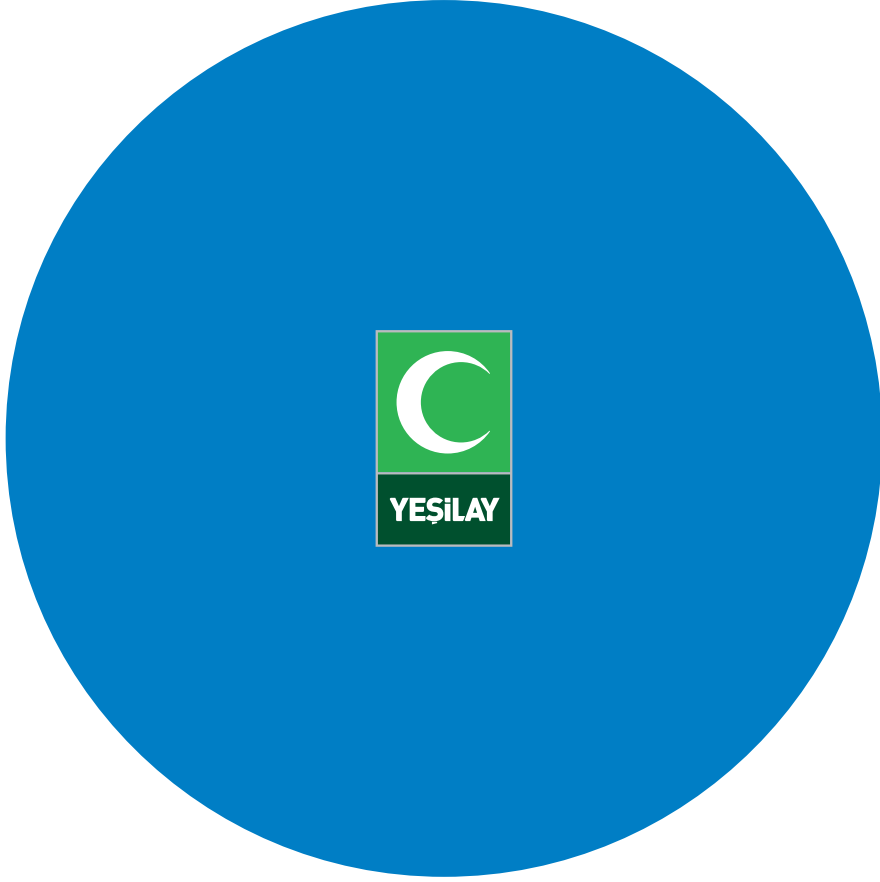

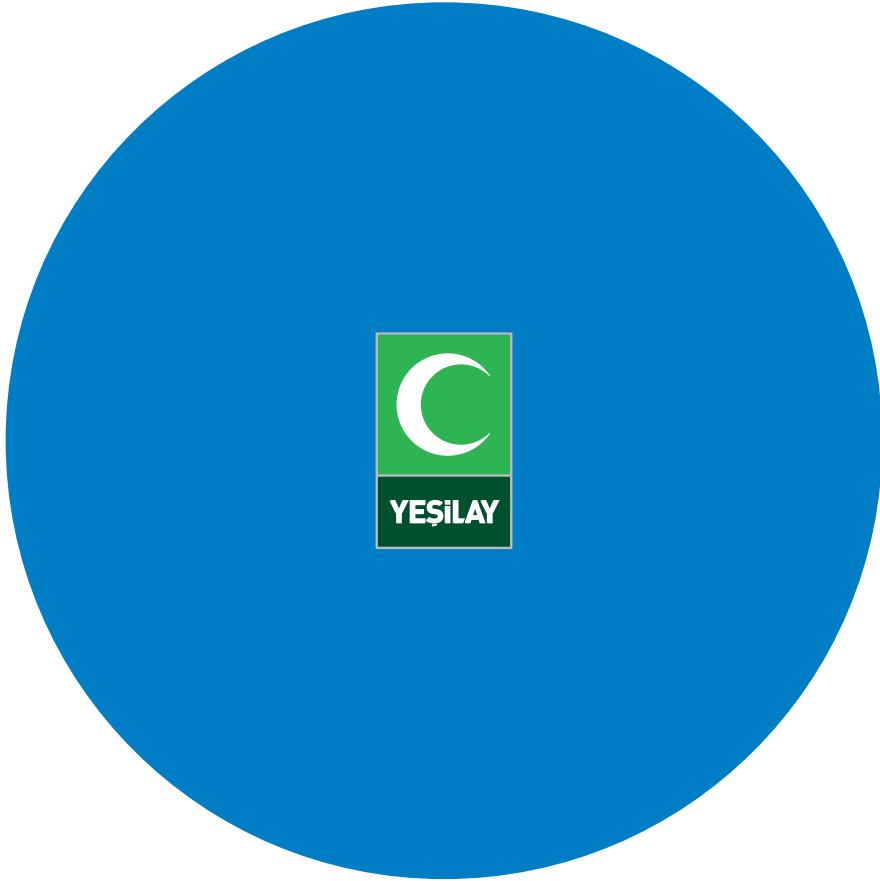
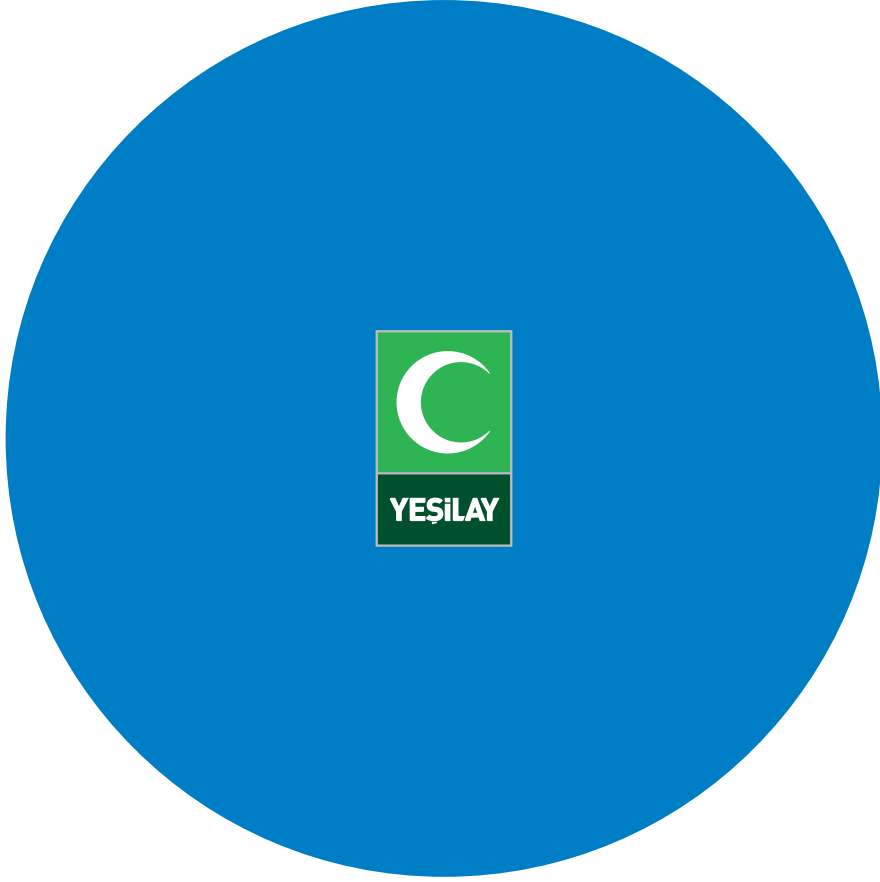

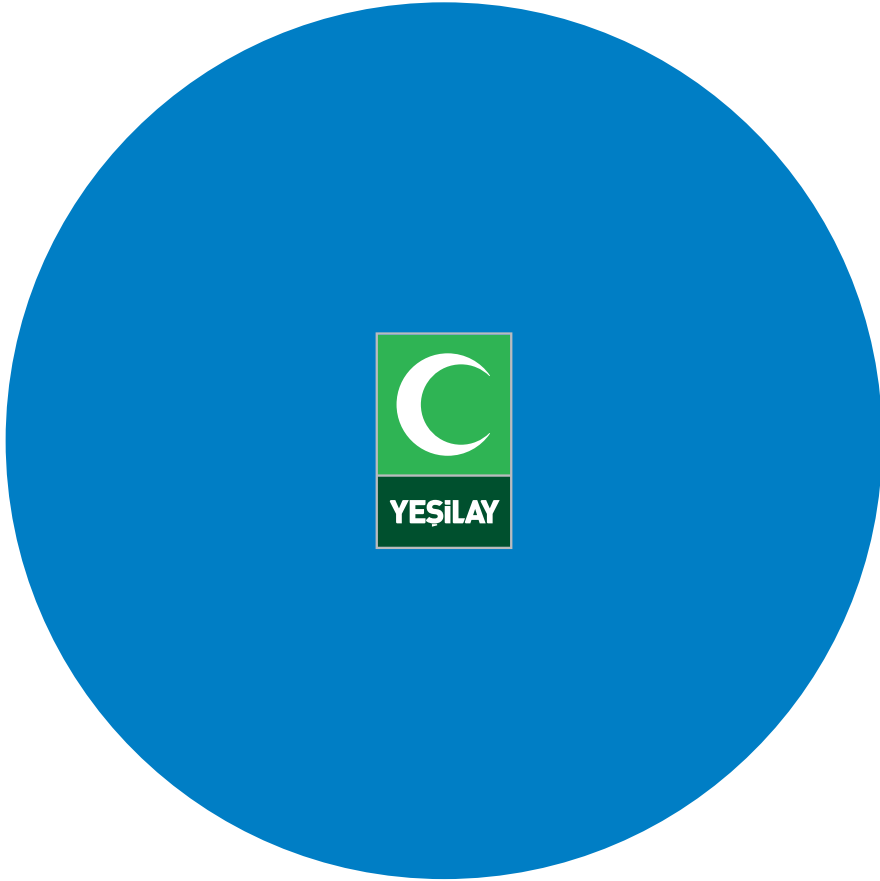
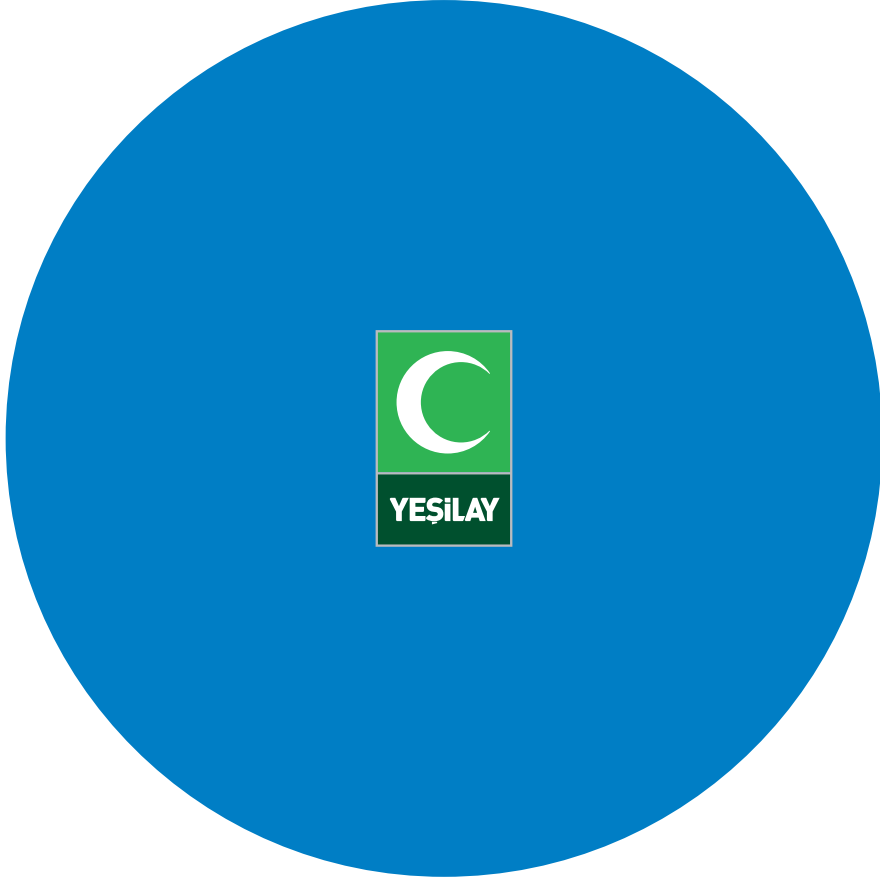

TAHMİN ET OYUN KARTLARI

**KARŞI
GRUPTAN BİR
ARKADAŞININ
ANNESİNİN ADI
NEDİR?**

Tahmin Et Bakalım

**KARŞI
GRUPTAN BİR
ARKADAŞININ
EN SEVDİĞİ
RENK NEDİR?**

Tahmin Et Bakalım

**KARŞI
GRUPTAN BİR
ARKADAŞININ
EN SEVDİĞİ
DERS NEDİR?**

Tahmin Et Bakalım

**KARŞI
GRUPTAN BİR
ARKADAŞININ
BABASININ
ADI NEDİR?**

Tahmin Et Bakalım

TAHMİN ET OYUN KARTLARI

**KARŞI
GRUPTAN BİR
ARKADAŞININ
EN GÜZEL HUYU
NEDİR?**

Tahmin Et Bakalım

**KARŞI GRUPTAN
BİR ARKADAŞIN
HANGİ TAKIMI
TUTMAKTADIR?**

Tahmin Et Bakalım

**KARŞI
GRUPTAN BİR
ARKADAŞININ
EN BAŞARILI
OLDUĞU ŞEY
NEDİR?**

Tahmin Et Bakalım

**KARŞI
GRUPTAN BİR
ARKADAŞININ
EN ÇOK
SİNİRLENDİĞİ
ŞEY NEDİR?**

Tahmin Et Bakalım

TAHMİN ET OYUN KARTLARI

**KARŞI
GRUPTAN BİR
ARKADAŞININ
OYNAMAYI EN
ÇOK SEVDİĞİ
OYUN NEDİR?**

Tahmin Et Bakalım

**KARŞI
GRUPTAN BİR
ARKADAŞININ
KARDEŞİ VAR
MI? VARSA ADI
NEDİR?**

Tahmin Et Bakalım

**SENCE BU
OKULDA KAÇ
ÖĞRETMEN
VARDIR?**

Tahmin Et Bakalım

**ÖĞRETMENİN
KAÇ
YAŞINDADIR?**

Tahmin Et Bakalım

TAHMİN ET OYUN KARTLARI

**KARŞI GRUPTAN
BİR ARKADAŞIN
BÜYÜYÜNCE
NE OLMAK
İSTİYORMUŞ?**

Tahmin Et Bakalım

**OKUL
MÜDÜRÜNÜN
ADI NEDİR?**

Tahmin Et Bakalım

**OKULUMUZ
ADINI NEREDEN
ALMIŞTIR?**

Tahmin Et Bakalım

BİL BAKALIM OYUN KARTLARI

**ÇOCUKLAR
EKRAN BAŞINDA
GÜNDE EN
FAZLA KAÇ SAAT
GEÇİREBİLİR?
40 DAKİKA MI
2 SAAT Mİ?**

Bil Bakalım

**BİR ÇİZGİ
FİLMİN ZARARLI
OLDUĞUNU
NASIL
ANLARSIN?**

Bil Bakalım

**BİR OYUNUN
SENİN İÇİN
ZARARLI
OLDUĞUNU
NASIL
ANLARSIN?**

Bil Bakalım

**DİZİLER
ÇOCUKLAR İÇİN
FAYDALI MIDIR?**

Bil Bakalım

BİL BAKALIM OYUN KARTLARI

**DÖVÜŞ
OYUNLARI
ÇOCUKLARA
FAYDALI MIDIR?**

Bil Bakalım

**ÇOCUKLAR
GEÇ SAATTE
TELEVİZYON
İZLEYEBİLİR Mİ?**

Bil Bakalım

**ANNE BABANIN
TELEFONUyla
GİZLİCE OYUN
OYNAMAK
GÜZEL BİR ŞEY
MİDİR?**

Bil Bakalım

**CEP TELEFONU
ÇOCUKLAR İÇİN
FAYDALI MIDIR?**

Bil Bakalım

BİL BAKALIM OYUN KARTLARI

**EKRANA UZUN
SÜRE BAKMAK
GÖZLERE
FAYDALI MIDIR?**

Bil Bakalım

**ÇOKTELEVİZYON
İZLEYEN
ÇOCUKLARIN
GÖZLERİ NASIL
OLUR?**

Bil Bakalım

**YAZIN YAPILACAK
EN GÜZEL ŞEY
NEDİR?
A) BİLGİSAYARDA
OYUN OYNAMAK
B) YENİ ARKADAŞLAR
EDİNMEK**

Bil Bakalım

**İNTERNETTE
TANIMADIĞIN
İNSANLARLA
KONUŞMAK
DOĞRU MUDUR?**

Bil Bakalım

BİL BAKALIM OYUN KARTLARI

**ÇOCUKLAR
FACEBOOK
HESABI
AÇABİLİR Mİ?**

Bil Bakalım

**İNTERNETTE
EV ADRESİMİZİ
PAYLAŞMALI
MIYIZ?**

Bil Bakalım

**ÇOCUKLAR
KORKU FİLMİ
İZLEYEBİLİR Mİ?**

Bil Bakalım

HAREKET ET OYUN KARTLARI

10 KERE ZIPLA

Hareket Et

**1 DAKİKA
BOYUNCA
YERİNDE KOŞMA
HAREKETİ YAP**

Hareket Et

**AĞAÇTAN
20 ELMA
TOPLUYORMUŞ
GİBİ YAP**

Hareket Et

**SAĞ GÖZÜNÜ 10
KERE KIRP**

Hareket Et

HAREKET ET OYUN KARTLARI

**5 KERE
GÖBEĞİNİ
ŞİŞİRİP SERBEST
BIRAK**

Hareket Et

**YERİNDE
DURARAK UÇAN
KUŞ TAKLİDİ YAP**

Hareket Et

**KOLUNU 5 TUR
DÖNDÜR**

Hareket Et

**ELİNİN TERSİYLE
10 ALKIŞ YAP**

Hareket Et

HAREKET ET OYUN KARTLARI

**BİR BUZ PATENİ
SPORCUSU NASIL
HAREKETLER
YAPAR? 30
SANİYE BOYUNCA
YERİNDE TAKLİT ET**

Hareket Et

**BİR BASKETBOL
OYUNCUSU NASIL
HAREKETLER
YAPAR? 30
SANİYE BOYUNCA
YERİNDE TAKLİT ET**

Hareket Et

**1 DAKİKA
BOYUNCA
OTURARAK
AYAKLARINI
YERDEN
HAVADA TUT**

Hareket Et

**TEK AYAK
ÜSTÜNDE 20
SANİYE DUR**

Hareket Et

HAREKET ET OYUN KARTLARI

ELİNİ ŞAKLAT

Hareket Et

**AĞZINI
AÇMADAN
GARİP SESLER
ÇIKAR**

Hareket Et

**İSTEDİĞİN BİR
HAYVANIN
TAKLİDİNİ
KONUŞMADAN
YAP**

Hareket Et

SEVDİĞİNE MEKTUP YAZ

231

Etkinlik Kodu

ETKİNLİĞİN KÜNYESİ

Etkinlik Adı	: Sevdğine Mektup Yaz
Grubu	: Tütün Bağımlılığı
Düzeyi	: İlkokul
Süresi	: 40 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

Etkinliğin Kazanımları

Etkinliğe katılan öğrenciler sigaranın sağlık üzerindeki etkilerinin çevresindeki insanlarla paylaşır.

Gerekli Materyaller

- A4 kağıdı
- “Ben Sigara” metni
- “Örnek Mektup” metni

Yardımcı Materyaller

Yeşilay TBM İlkokul Tütün Bağımlılığı Kitapçığı

Etkinlik Süreci

Ön bilgi olarak sigaranın zararları hakkında konuşulur. Öğrencinin aldığı ön bilgiden hareketle aşağıdaki sorular sorulur:

- “Sigaranın ne gibi zararları vardır?”
- “Sigaranın bedenimize ne gibi zararları vardır?”
- “Sigara içen birisini gördünüz mü? Elleri, dişleri, yüzü, nefes kokusu nasıldı?”

Öğrencilerin verdiği cevaplar tahtaya yazılır. Öğrencilerle konu ile ilgili müzakerede bulunulur. Konuşulan konu özetlenir ve eksik kalan kısmı tamamlanır. Eğitimci öğrencilere bir yazı okuyacağını söyler ve “Ben Sigara” metnini okur.

Boş bir çalışma kağıdı (A4) öğrencilere dağıtılır. Örnek Mektup sınıfa okunur. “Sizin de çevrenizde mektup yazmak istediğiniz sigara içen birisi var mı?” sorusu sorulduktan sonra öğrencilerden sigara içen sevdikleri bir kişiye mektup yazmaları istenir. Yazıldıktan sonra mektubun ilgili kişiye teslim edilmesi istenir. Mektuplar yazıldıktan sonra sigaranın insan ve sağlık üzerindeki etkisi hakkında toparlayıcı konuşmalar yapılır.

SEVDİĞİNE MEKTUP YAZ

231

Etkinlik Kodu

EK MATERYALİN KÜNYESİ

Etkinlik Adı	: SevdİĞİne Mektup Yaz
Materyal Adı	: Ben Sigara, Örnek Mektup
Grubu	: Tütün Bağımlılığı
Düzeyi	: İlkokul
Süresi	: 40 dk.

Merhaba benim adım Sigara;

Bana öksürtücü, hasta edici ya da kötü kokan diyebilirsiniz. Beni içen kişilerin ağızlarını, kıyafetlerini, ellerini ve çevrelerini çok pis kokuturum. Dişlerini de çok pis sarartırım, bu lekeler dişlerini fırçalasalar bile geçmez. Beni çok içenleri hasta ederim. Onlar bunun farkında olmazlar.

Beni içenler merdiven çıkmakta zorlanırlar, hemen yorulurlar. Onların beynine, akciğerlerine ve kalbine zarar veririm. Sigara içilen ortamlarda duran kişileri de hasta ederim, kiminle arkadaş olsam beni bırakamazlar. İnsanlar beni içmeye devam ettiklerinde bana bağımlı olurlar, içlerinde sürekli içme isteği olur. İçtikçe de vücuduna ve organlarına daha da zarar vermiş olurlar. Size bir sır daha vereyim beni bırakmak istediklerinde çok kararlı ve istekli olurlarsa artık onları yavaş yavaş bırakırım ve eski sağlıklarına kavuşabilirler. Ama sakın bu sırrı kimseye söylemeyin çünkü ben hasta etmeyi seviyorum. Siz de benimle arkadaş olmak ister misiniz?

Sevgili amcam/teyzem,

Bugün okulda öğrendim ki sigaranın vücuda çok fazla zararı var, sadece bir yere değil bir çok yere zarar veriyor, bunu duyunca çok korktum ve bu yüzden artık senin de sigarayı bırakmanı istiyorum. Başka bir şey daha öğrendim sigarayı çok içince ona bağımlı oluyormuşsun, sürekli içme isteği oluyormuş. Lütfen hem kendini hem de çevreni korur musun? Ve sigarayı bırakır mısın? Unutma bu can sana emanet.

ETKİNLİĞİN KÜNYESİ

Etkinlik Adı : Gri Duman

Grubu : Tütün Bağımlılığı

Düzeyi : İlkokul

Süresi : 40 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

Etkinliğin Kazanımları

Etkinliğe katılan öğrenciler pasif içicilik kavramını tanımlar.

Gerekli Materyaller

- Drama Sahne Kağıdı
- Drama Materyalleri (Çiçekler, Organlar, Oksijenler)

Yardımcı Materyaller

Yeşilay TBM İlkokul Tütün Bağımlılığı Kitapçığı

Etkinlik Süreci

Etkinlik drama yöntemiyle pasif içicilik konusunda farkındalık kazandırmayı amaçlamaktadır. Sınıf mevcudu, tüm sınıfın aynı anda bu dramada görev almasına müsaitse metindeki öğrenci sayıları arttırılıp herkese rol verilebilir. Örnek dramadaki roller şu şekildedir:

3 öğrenci çiçek, 3 öğrenci oksijen, 1 öğrenci de gri duman rolündedir. Dramanın zenginleştirilmesi ve katılımın arttırılması için her birinden 2-3 öğrenci olacak şekilde öğrencilere dil, diş, göz, cilt, akciğer, mide ve burnu temsil etmeleri için rol verilir. Organları canlandıran öğrenciler dumandan etkilendiği için görevlerini yapamayacak duruma gelirler. Dil, tat alamaz; diş, sararır ve ağız pis kokar; göz, görmede sorun yaşar, uzağı göremez ve bulanıklaşır; mide, sürekli bulanır; burun, koku almada sıkıntı yaşar; cilt, solgun olur, sararır, kararır, kırışma olur ve yorgun olur; akciğer, öksürür.

Dramadan önce görev verilen organlara sigara dumanı kendilerine yaklaştığında neler yapacaklarının yazılı olduğu küçük kartlar verilebilir. Örneğin, göz grubundaki çocukların kartına şöyle yazabilir: "Gri duman size yaklaşip hohladiğında artık iyi göremiyormuş, her yeri bulanık görüyormuş gibi bir canlandırma yap." Etkinlik bittikten sonra çocuklara aşağıdaki sorular sorulur.

- Çiçekler gri dumandan nasıl etkilendiler?
- Gri dumandan kendimizi nasıl koruyabiliriz?
- Gri dumanın vücudumuza zararları nelerdir?

GRİ DUMAN

232

Etkinlik Kodu

EK MATERYALİN KÜNYESİ

Etkinlik Adı : Gri Duman

Materyal Adı : Drama Sahneleri

Grubu : Tütün Bağımlılığı

Düzeyi : İlkokul

Süresi : 40 dk.

SAHNE 1

Çiçekler kendi aralarında çok mutlu bir şekilde oynarlar, kendi aralarında koşma yarışı yaparlar. Ağaçlardan zıplayarak elma kopartırlar. Yanlarına gri duman yaklaşır ve onlarla arkadaşlık etmek istediğini söyler, hohlayarak “Merhaba” der ve elini uzatır.

Gri Duman: Merhaba! hooohhh, hooohhh

Çiçeklerin midesi çok bulanır, gerçekten gri duman çok pis kokuyordur. Gri dumanın kalbini kırmak istemedikleri için çiçekler de bir şey diyemez. Gri duman, çiçeklerin yapraklarına dokunur.

Gri Duman: Aaa ne kadar da güzel yapraklarınız var.

Çiçekler öyle rahatsız olurlar ki ama bir şey diyemezler. Ve bir gün geçer, iki gün geçer, üç gün geçer, gri duman bu çiçeklerin yanından hiç ayrılmaz. Sürekli onlara hohlamaya devam eder.

Çiçeklerden biri der ki:

Çiçek 1: Hadi eskisi gibi zıplayalım, koşalım, ağaçlara çıkalım.

Çiçekler o kadar yorgun dururlar ki, hareketleri daha yavaştır. Çiçek 2 bakar ki yaprakları dökülür ve ağlar.

Çiçek 2: Ben gri duman ile daha çok arkadaş oldum benim yapraklarım daha çok dökülüyor.

SAHNE 2

Gri duman artık her yeri kaplamıştır. Organların yanlarına gider onlara da hohlamaya başlar, kime hohladıysa o organ görevini yapamaz hale gelir. Gri Duman Çiçek 3'ün yanına gelir ve Çiçek 3 artık bu duruma dayanamaz çok yorgun ve solgun bir şekilde oksijeni arar. Ondan hayatlarını kurtarmalarını ister. Bu sırada sigara tüm organlara da hohlamaya devam eder ve organlar da görevlerini yerine getiremezler.

SAHNE 3

Oksijenler havayı temizlemek için gri duman arayışına çıkarlar. Sahneye 3 oksijen gelir. Oksijenler her yerde sigaraları aramaya başlarlar. Gri dumanın olduğu yere yaklaştıklarında öksürürler.

Oksijen 1: Patron, durun. Burda bir tehlike hissediyorum. Dikkatli olun.

Bu konuşmadan sonra aramaya devam ederler. Ve bir anda sigara karşlarına çıkar.

Gri duman: Hoooh hooohhh. (Peş peşe defalarca hohhlar)

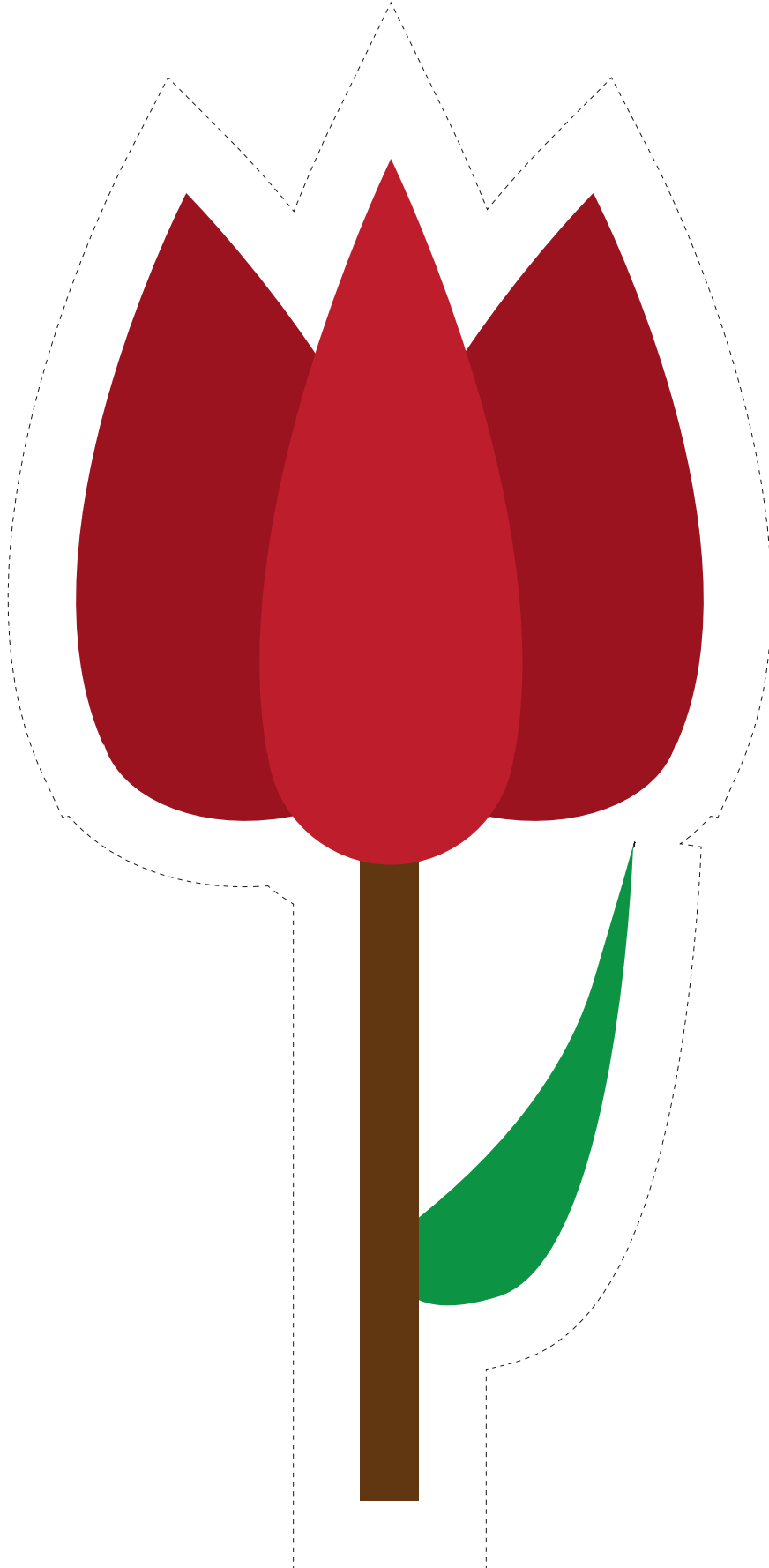
Bu şekilde her tarafı duman yapar, çok fazla hohhlar.

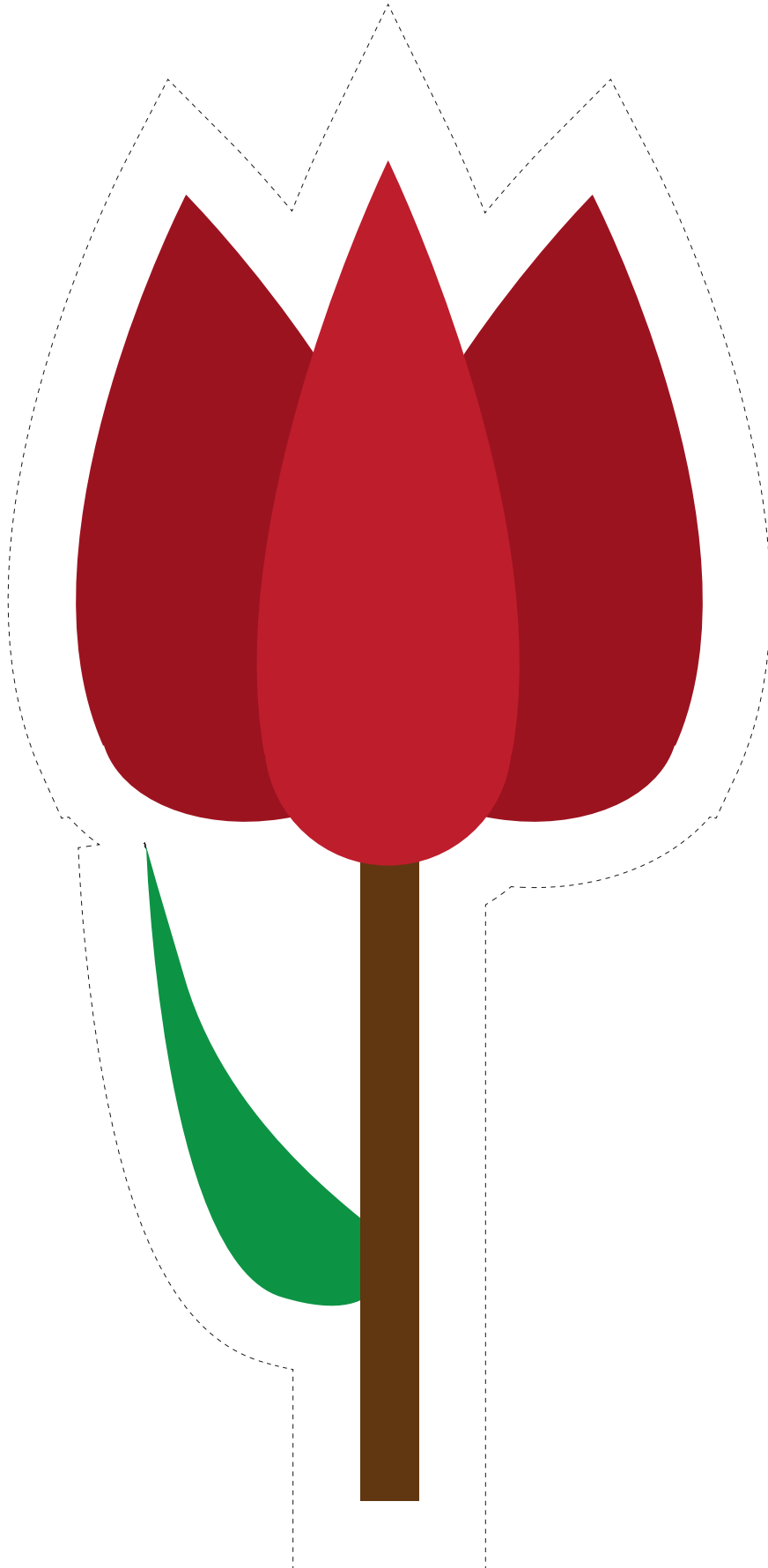
Oksijen 2: Hemen camı açın, gri duman bizi daha fazla zehirlemesin.

Gri duman hoh hoh diye gülmeye başlar ve şöyle der:

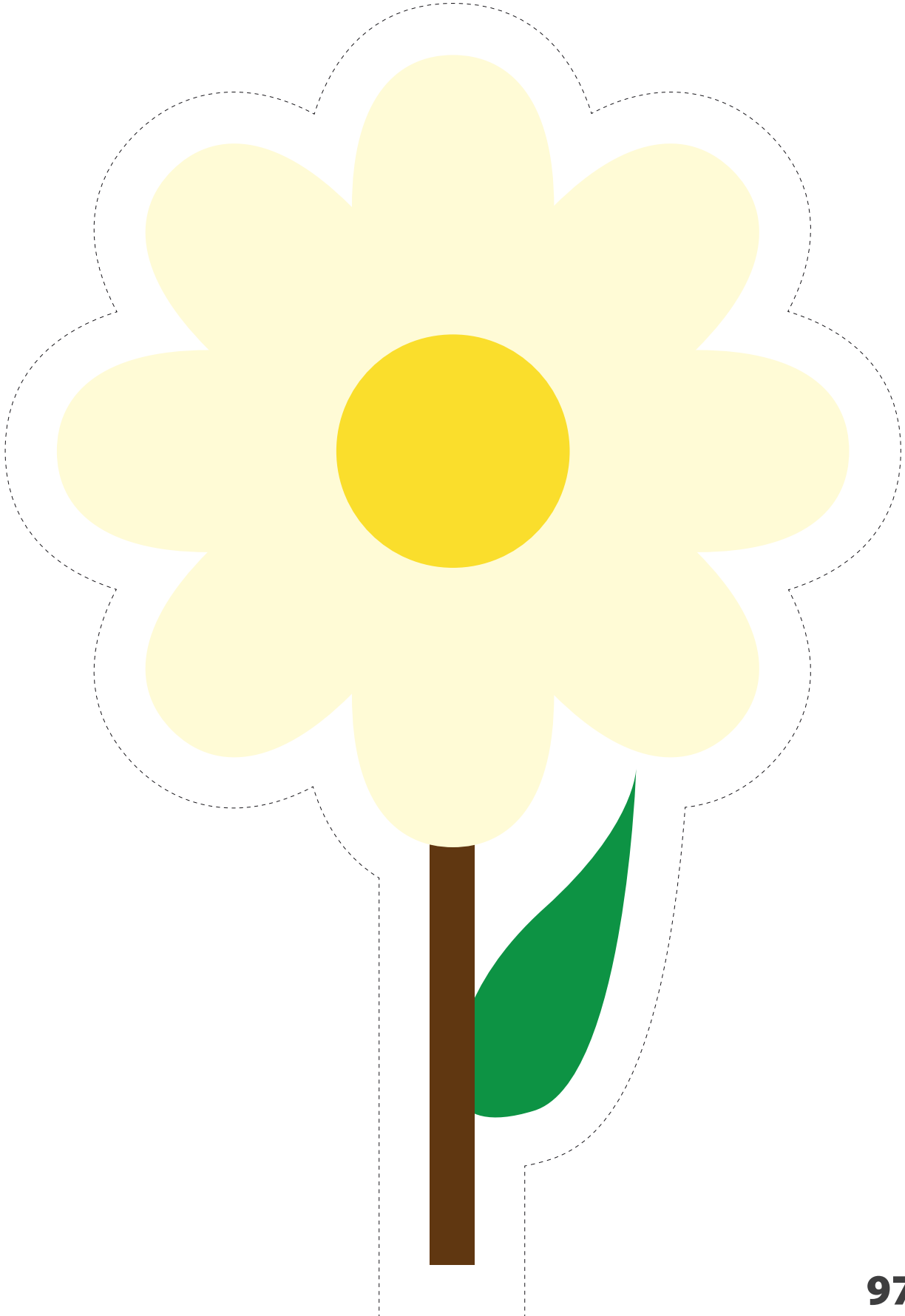
Gri duman: Siz havalandırarak ortamdaki dumanı azaltabilirsiniz ama asla temizleyemezsiniz.

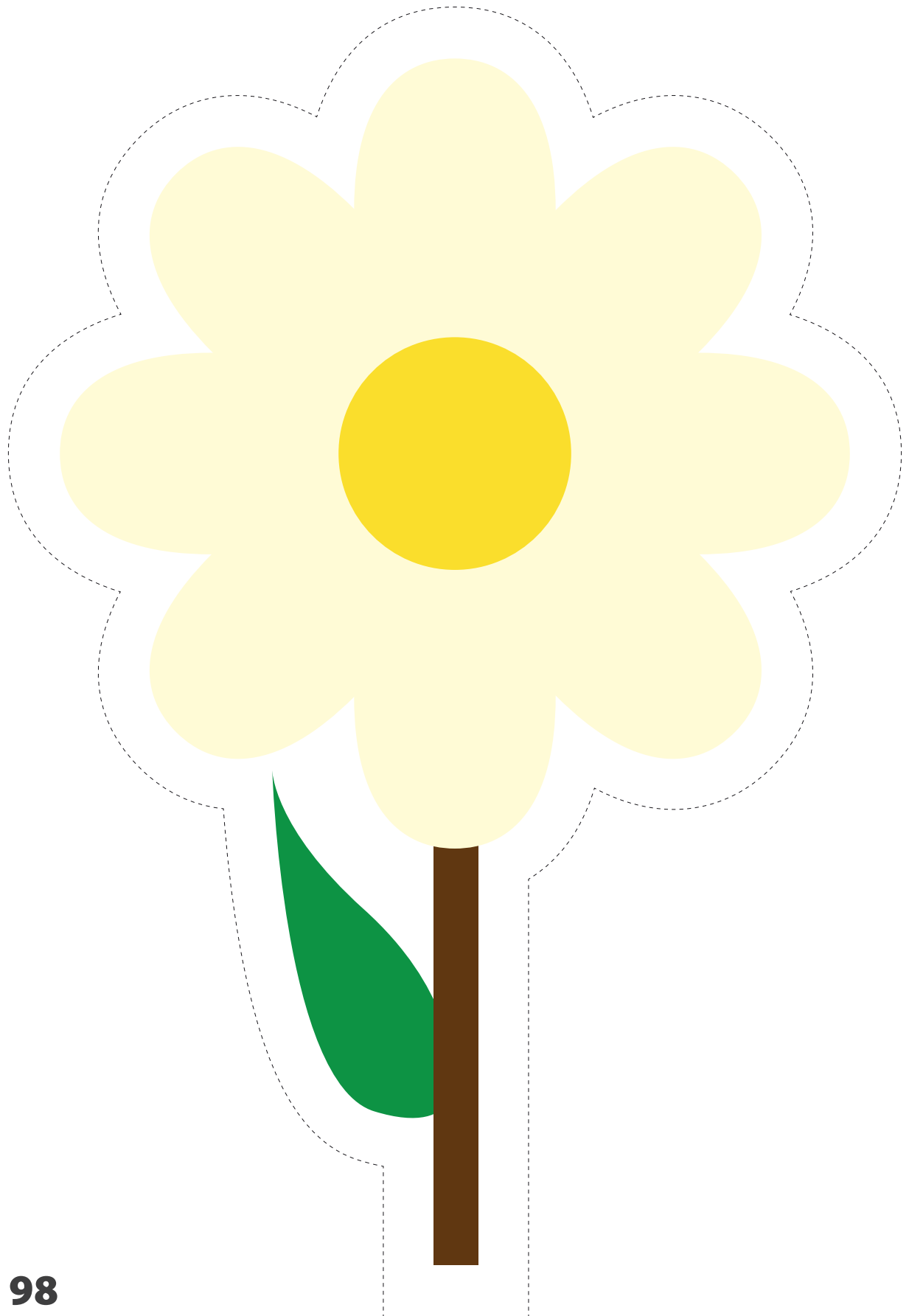
Oksijenler aynı anda dumanı kolundan tutup çöpe atarlar (Bu bölümde öğrencinin elindeki gri duman bulutu çöpe atılmalıdır.) Herkes rahat bir nefes almaya başlar. Oksijenler daha çok oksijen üretmeye başlar ve yavaş yavaş çiçekler eski haline dönmeye başlarlar, organlar yavaş yavaş sağlığına kavuşurlar.

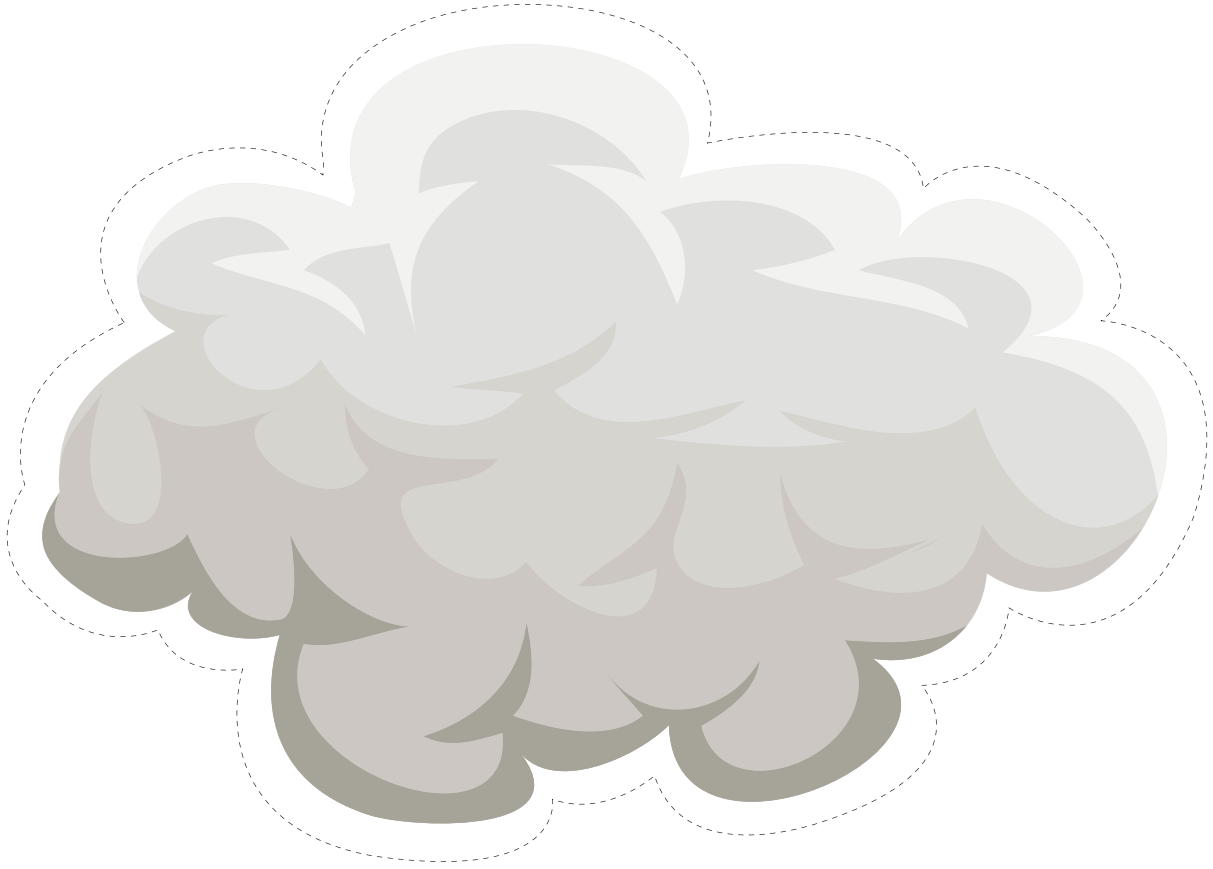

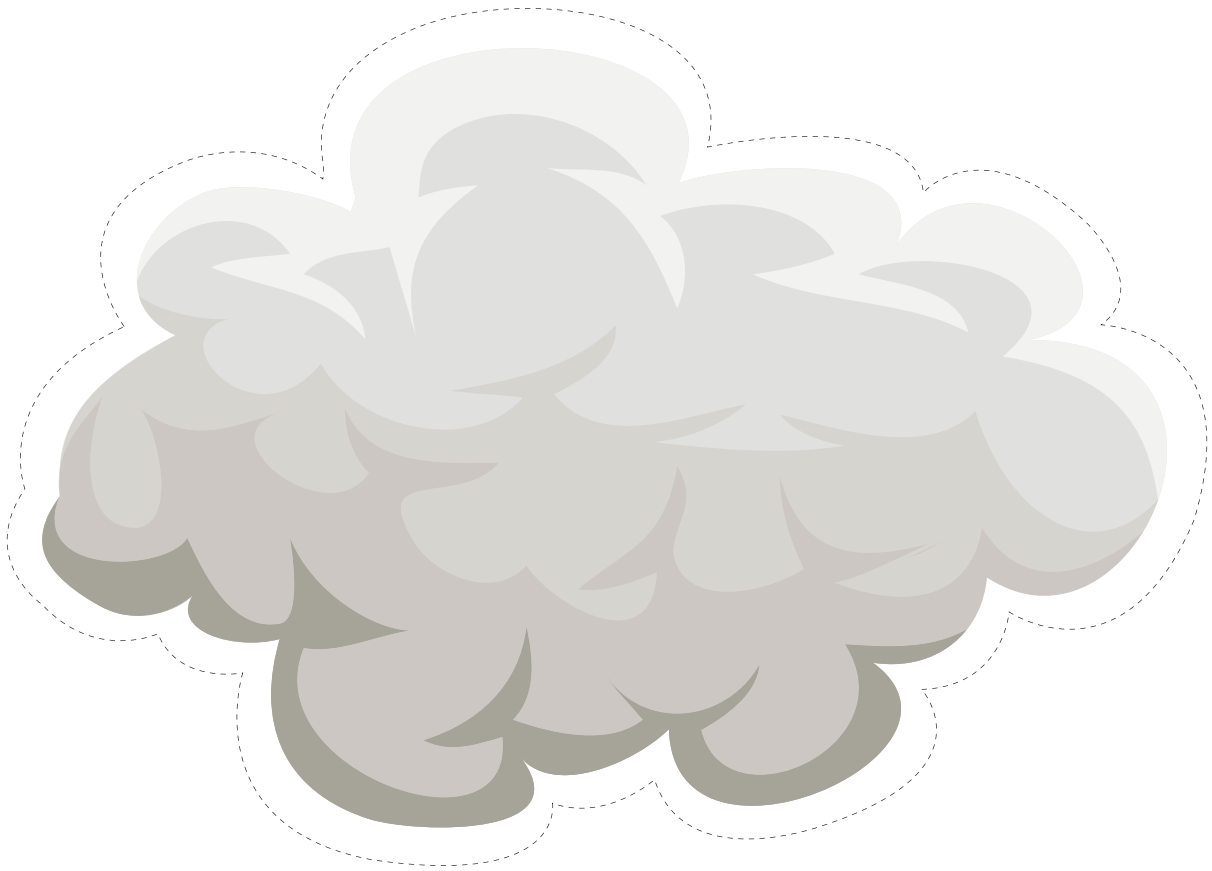

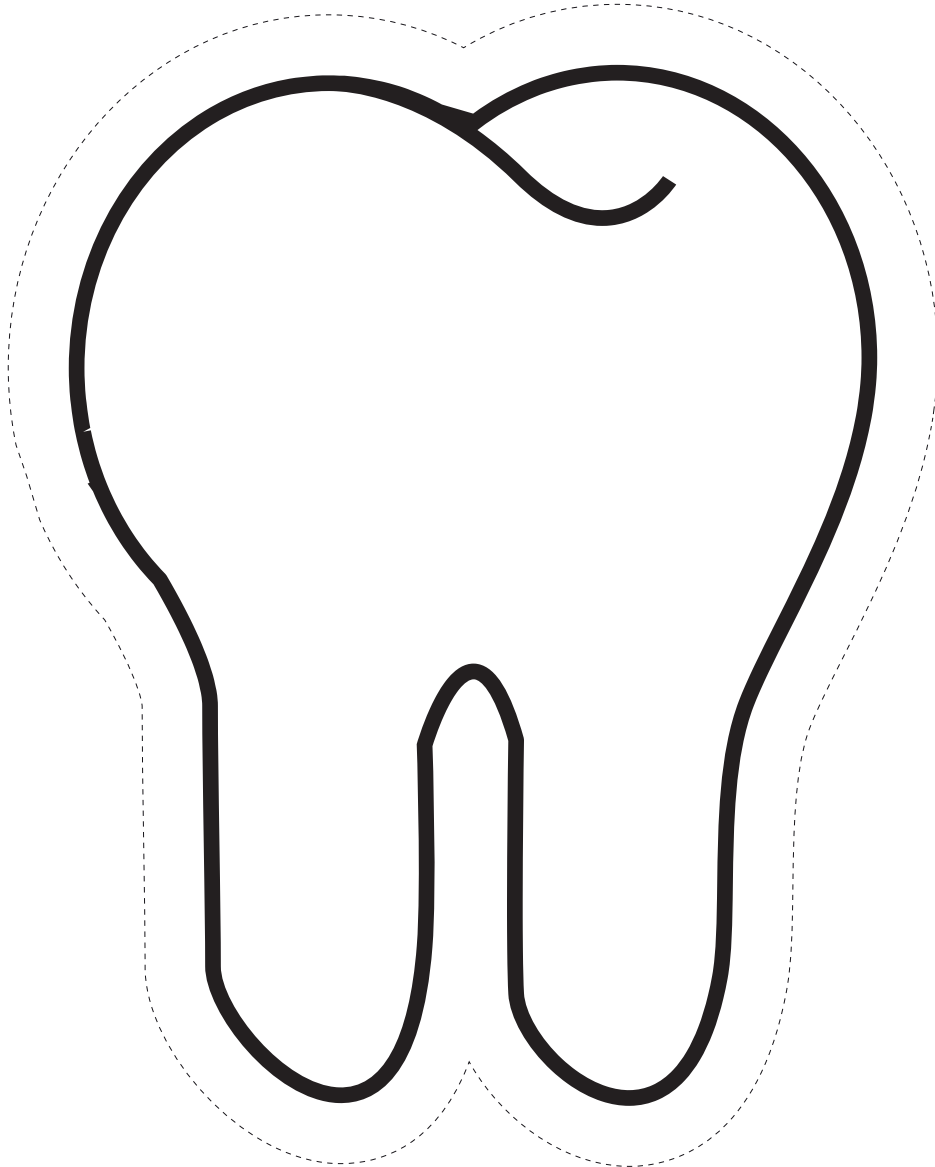
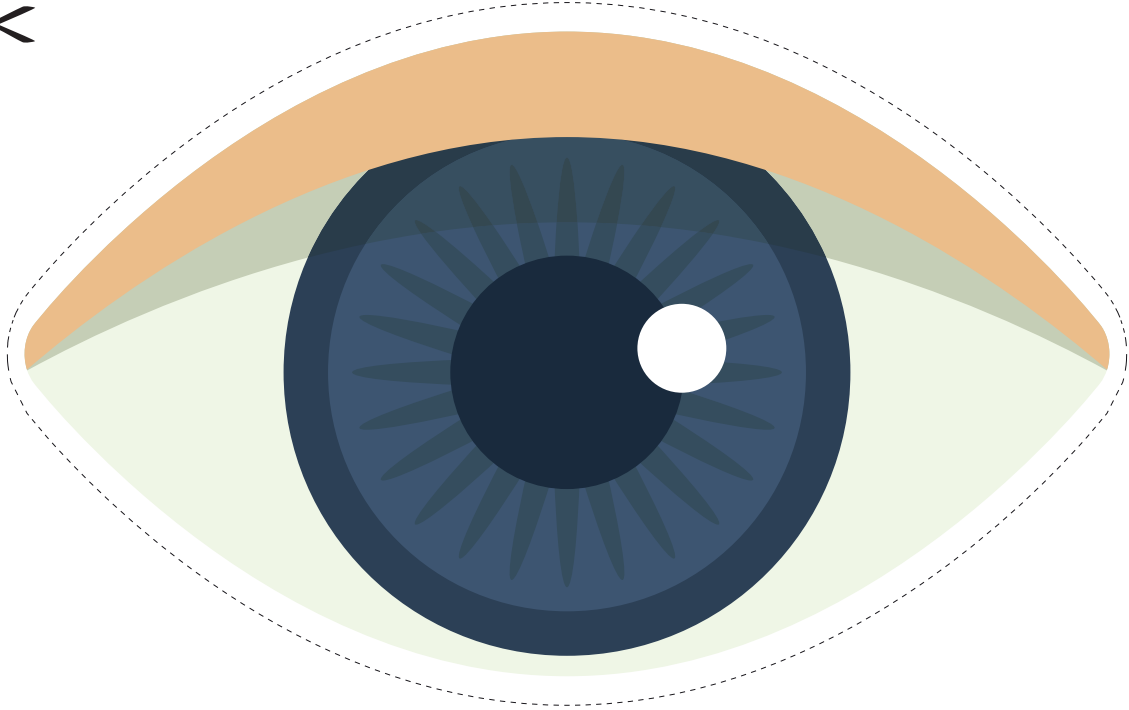

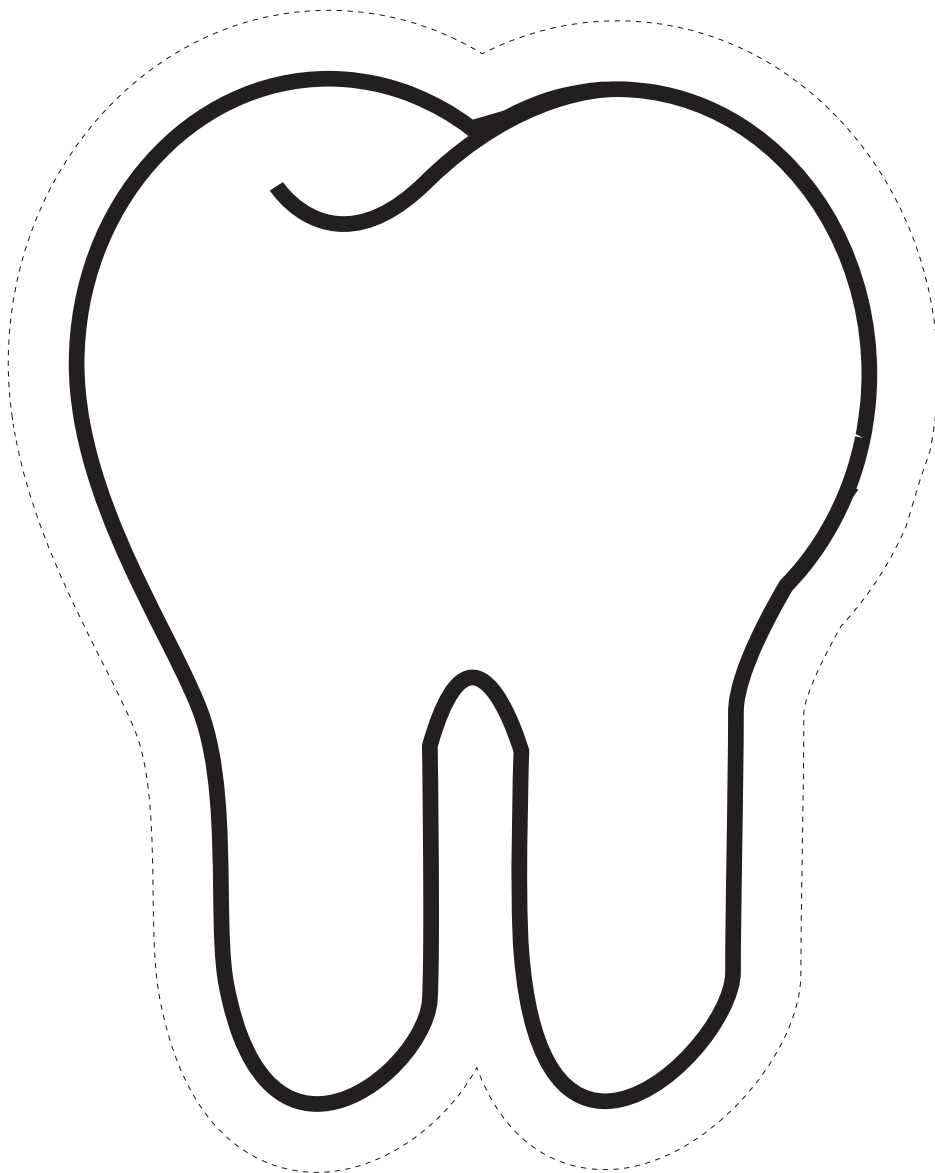
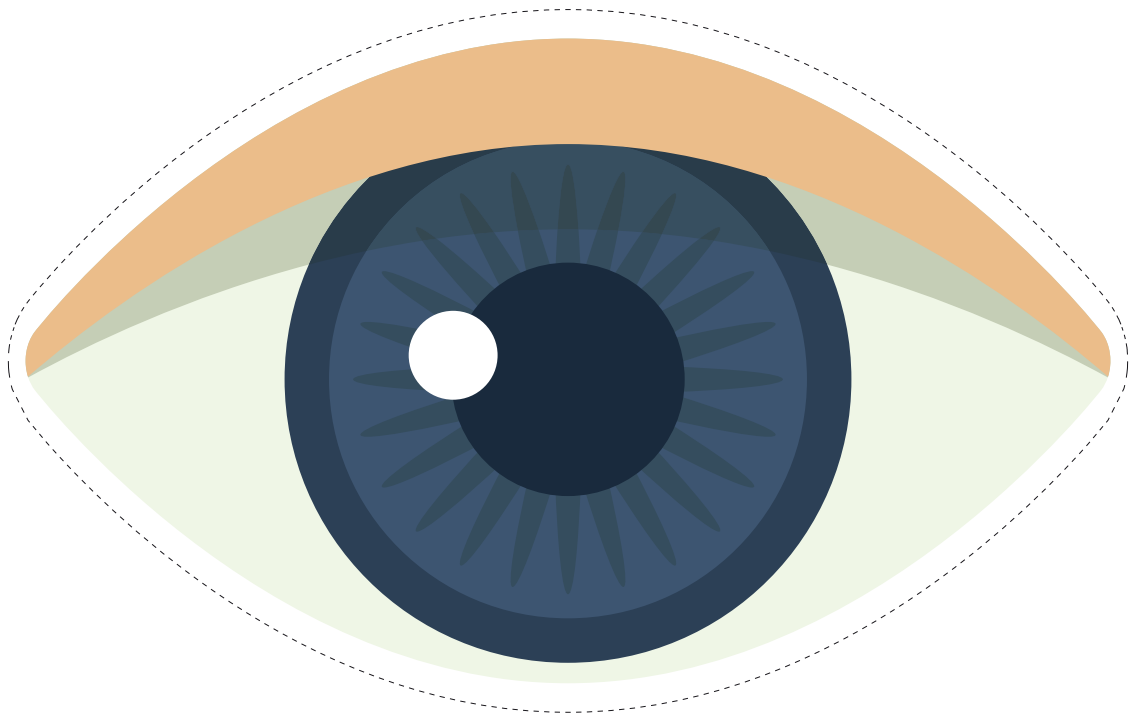

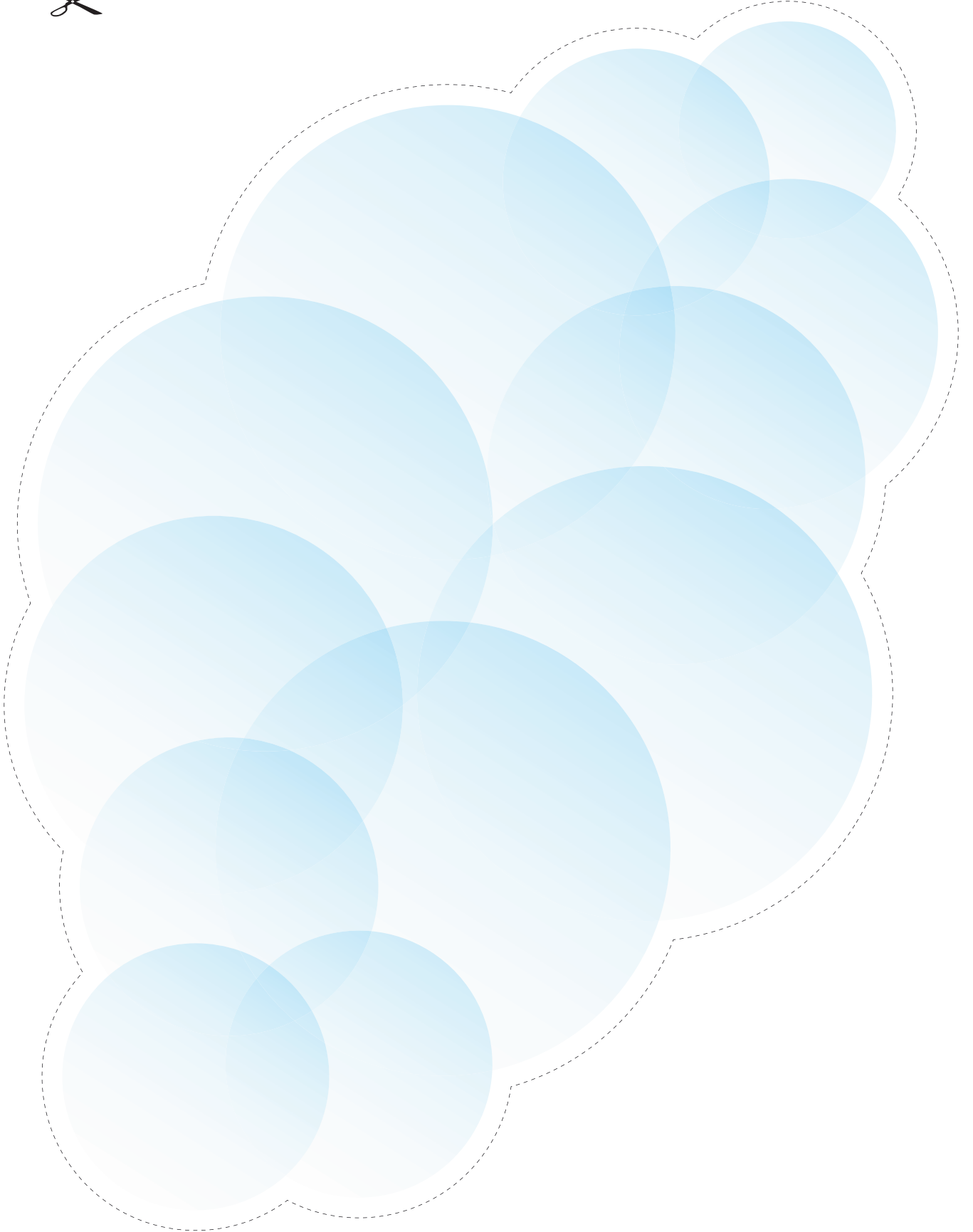

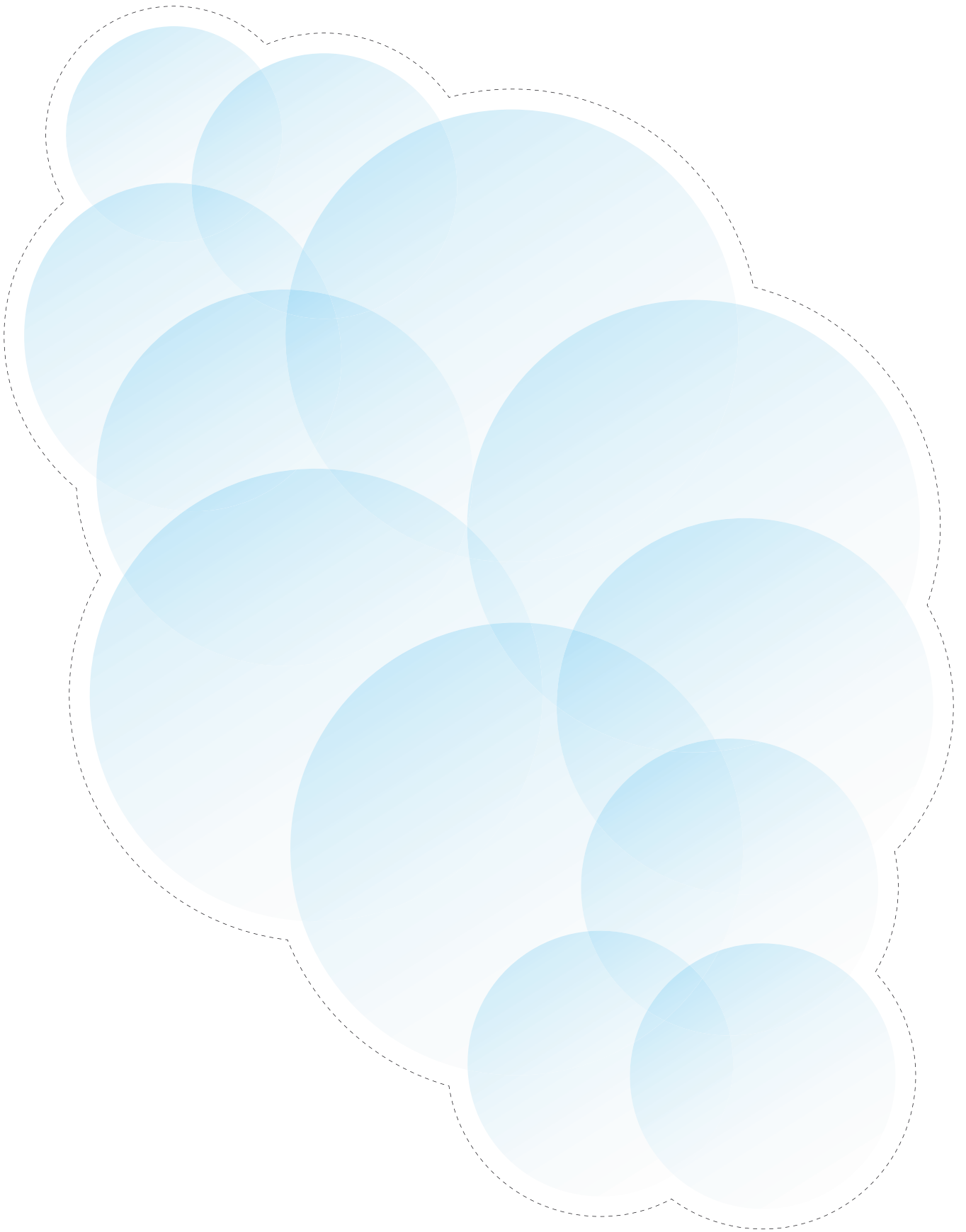

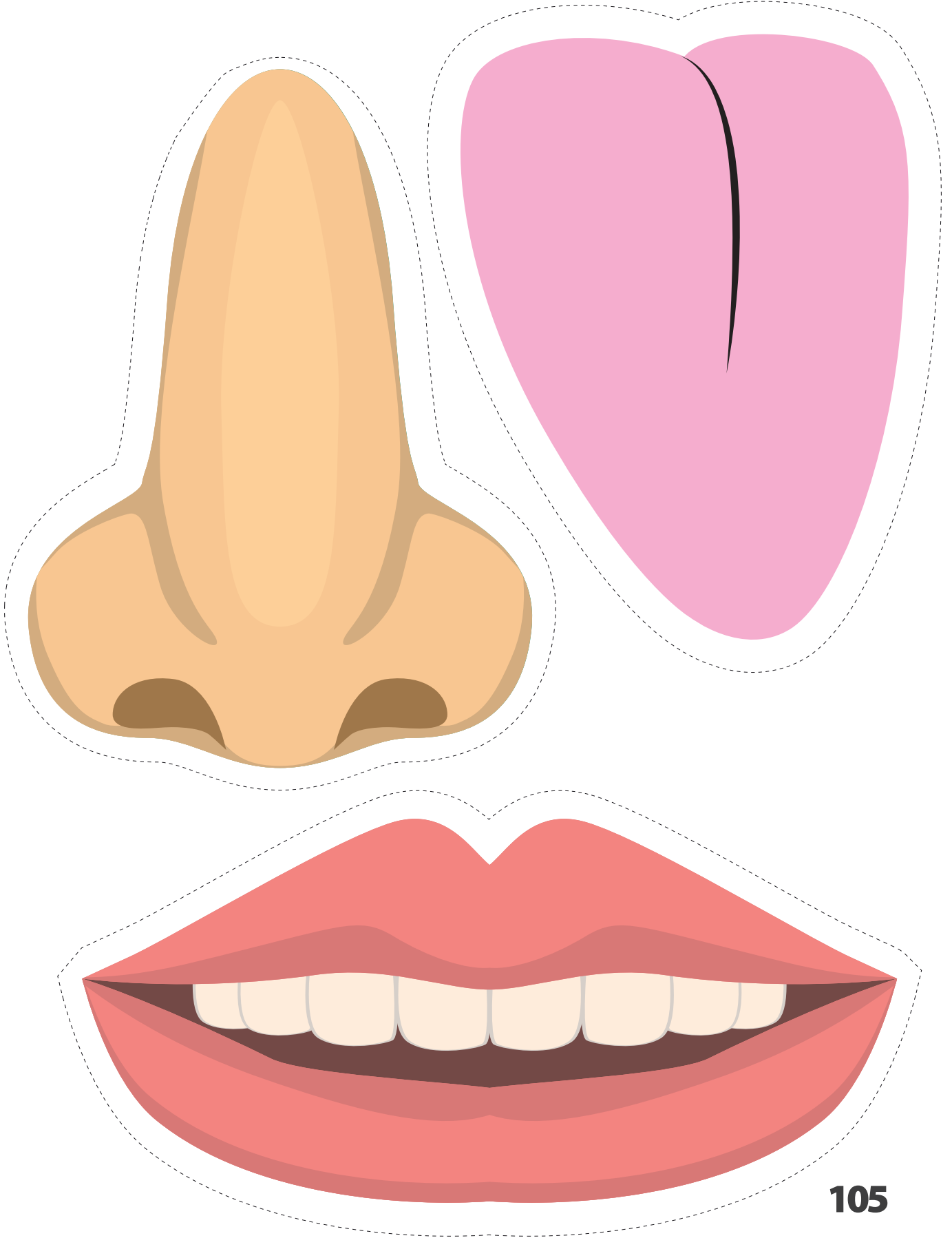

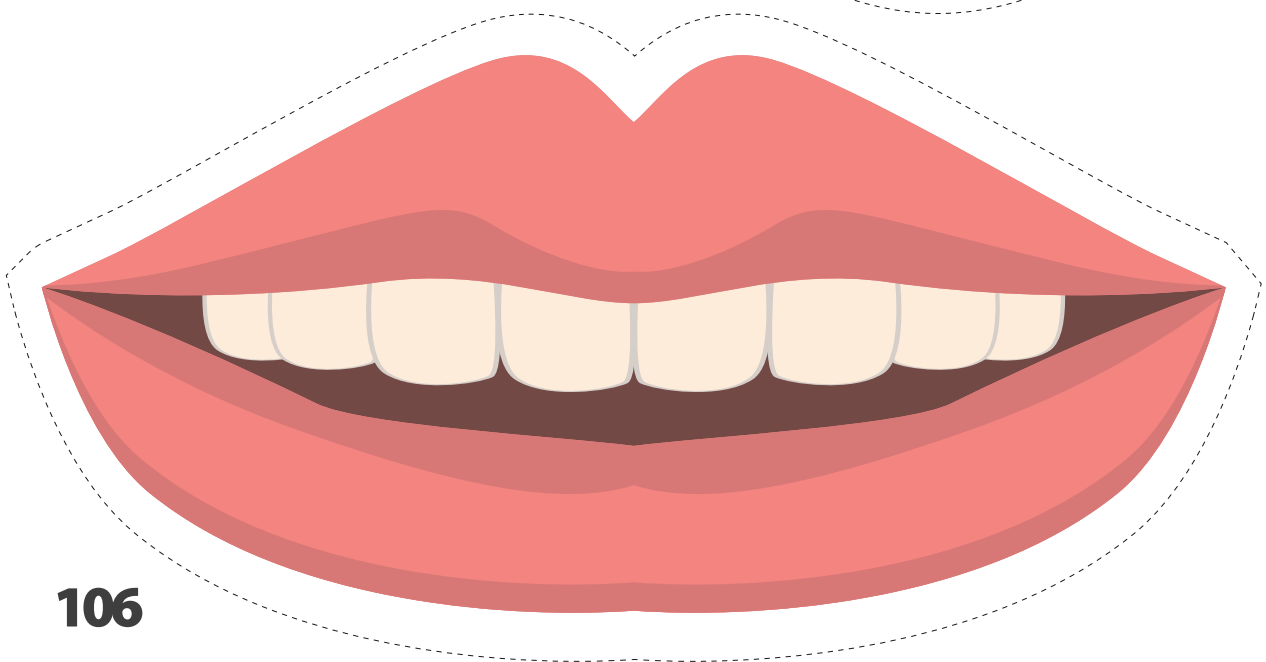
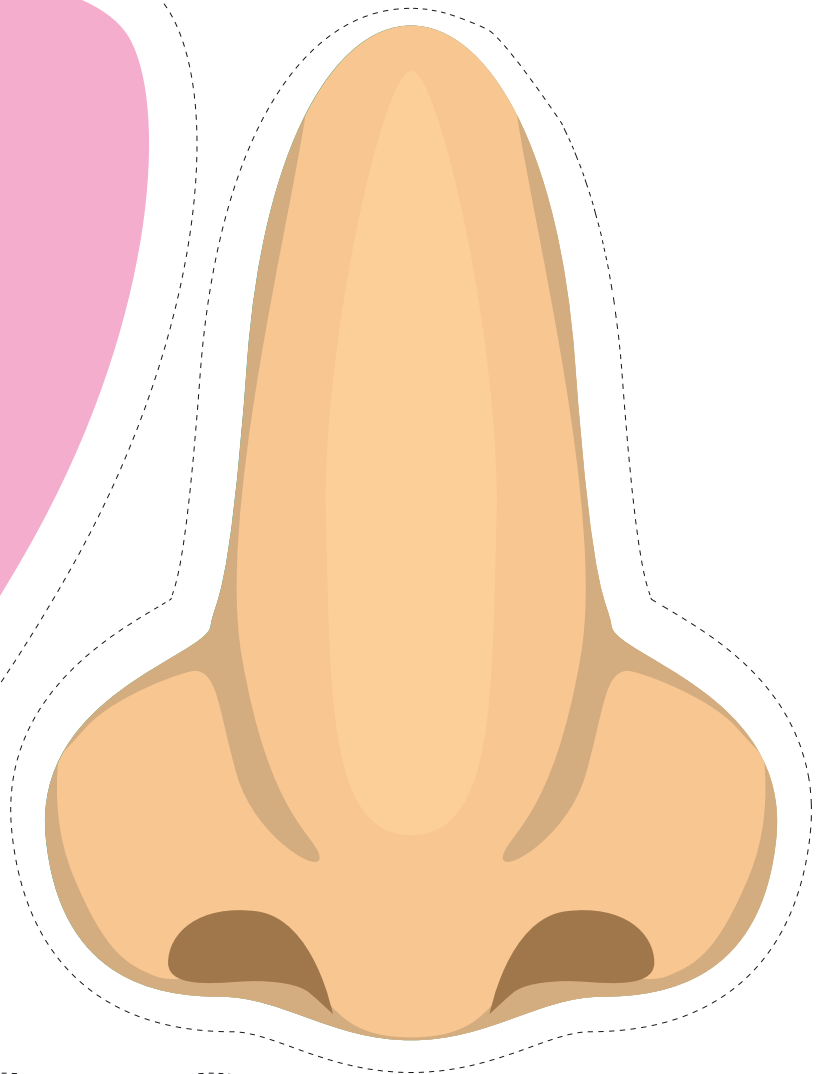
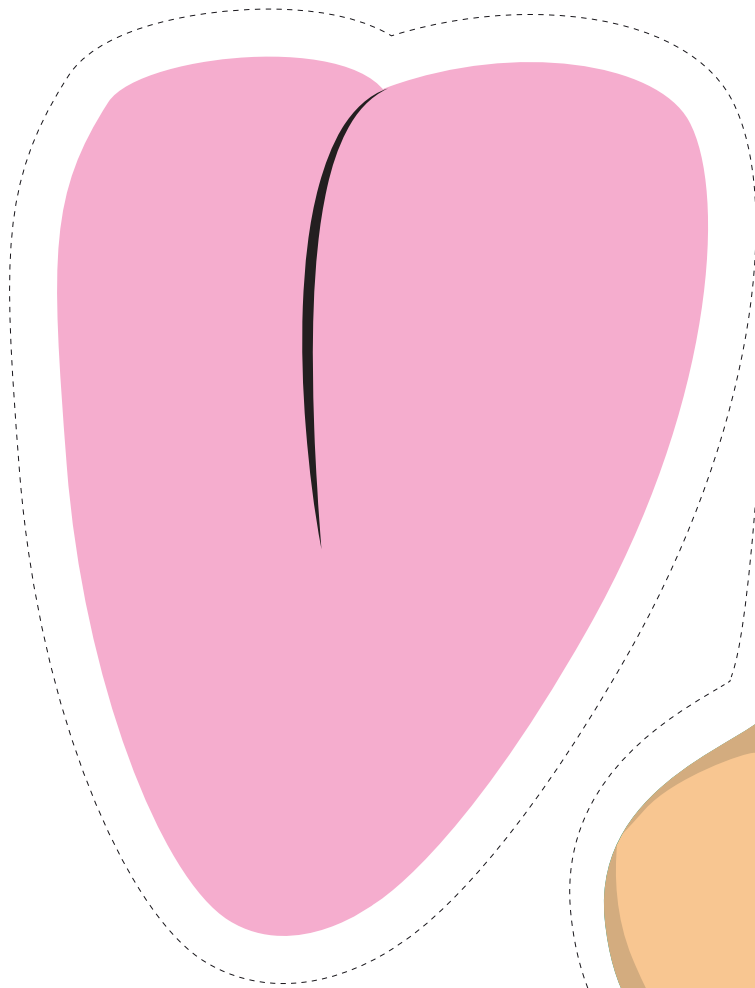

SİGARAYA “HAYIR” DE

233

Etkinlik Kodu

ETKİNLİĞİN KÜNYESİ

Etkinlik Adı	: Sigaraya “Hayır” De
Grubu	: Tütün Bağımlılığı
Düzeyi	: İlkokul
Süresi	: 40 dk.

ETKİNLİĞİN UYGULANMASI

Etkinliğin Kazanımları

Bu etkinliğe katılan öğrenciler sigarasız ortam için haklarını korur.

Gerekli Materyaller

- Her öğrenciye dağıtılacak kırmızı kart. Senaryoların yazıldığı kartlar (Ön yüzünde senaryolar olmalı arka yüzünde de cevapları olmalı).

Yardımcı Materyaller

Yeşilay TBM İlkokul Tütün Bağımlılığı Kitapçığı

Etkinlik Süreci

Öğrencilerin her birine bir kırmızı kart dağıtılır. Kartın ön yüzünde çocukların çeşitli durumlarda maruz kaldığı sigara örnekleri vardır. Kartın arka yüzünde ise çocukların böyle durumlarda söyleyebileceği örnek bir cümle vardır.

Eğitimci herhangi bir senaryoyu okur, elinde o senaryo olan öğrenci elindeki kırmızı kartı kaldırarak arkasındaki cevabı verir ve kendisini korumayı deneyimler. Çocukların “Hayır” cevabını verebilmeleri ve kendilerini korumaları gerektiği örnek durumları dış dünyada fark edebilmeleri çok önemlidir. Her çocuk senaryosunun arkasındaki cevabı okuyup, sesli bir şekilde söyleyene kadar etkinliğe devam ediniz. Etkinlik sonunda her çocuğa boş kırmızı küçük kart verilir. Evde, dışarıda, misafirlikte sigara içen birisine kırmızı kart göstermesi istenir.

SİGARAYA “HAYIR” DE

233

Etkinlik Kodu

EK MATERYALİN KÜNYESİ

Etkinlik Adı : Sigaraya “Hayır” De

Materyal Adı : Kırmızı Kart Senaryoları

Grubu : Tütün Bağımlılığı

Düzeyi : İlkokul

Süresi : 40 dk.

SORULAR

Ailecek restorana gidiyorsunuz ve yan masanızda sigara içen birileri var. Gidip onları uyaramayacağımız için ne yaparsın, ne dersin?

1

Evinizde ailenizden biri senin yanınızda sigara içiyor ne yaparsın?

2

Televizyonda çok sevdiğin bir sanatçının elinde sigara gördüğünde ne dersin?

3

Misafir geldi ve odanızda sigara içiyor, ne yaparsın?

4

CEVAPLAR

*"Lütfen benim yanımda
sigara içme."*

2

*"Annecim, babacım bu
masadan kalkalım mı,
yan masada sigara içiyorlar,
sigara sağlığa zararlı olduğu
için bu masada durmak
istemiyorum"
"Burada durmayalım başka
bir yere gidelim mi?"*

1

*"Bizim evde sigara içilmez,
lütfen söndürür müsün?"*

4

"Bana kötü örnek oluyorsun."

3

SORULAR

Parkta oyun oynarken çok sevdiğin komşu teyze gelir ve senden kendisine sigara almasını ister, ne yaparsın?

5

Arkadaşlarınızla parkta oyun oynarken yanınıza sigara içen birileri geldi ne yaparsın?

6

Sana birisi sigara uzattığında ne yaparsın?

7

Dedeniz elinde sigara varken seni öpmeye çalıştığında ne yaparsın?

8

CEVAPLAR

*“Arkadaşlar haydi buradan
gidelim”*

6

*“Hayır ben sigaranın zararlı
olduğunu biliyorum ve size
alamam üzgünüm. bence
artık siz de bırakmalısınız.”*

5

*“Hayır! Elinde sigara varken
beni öpemezsin”*

8

*“Ben Sigara İçmem,
Sağlığımı Korurum.”*

7

SORULAR

**Sokakta sigara
izmaritini yere atan
birini gördün,
ne yaparsın?**

9

**Misafirliktesin,
bir yandan
arkadaşlarınızla
oyun oynuyorsun
odadaki büyükler
de sigara içiyor,
ne yaparsın?**

10

CEVAPLAR

*"Lütfen, benim yanımda
sigara içme."*

10

*"Sigaranı balkonda
içer misin?"*

9

